

REPUBLIKA HRVATSKA
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
TRŽIŠNOG NATJECANJA

CROATIAN COMPETITION AGENCY

KLASA: UP/I 034-03/18-04/026
URBROJ: 580-16/131-2022-034
Zagreb, 19. listopada 2022.

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja, OIB: 54882480048 na temelju članka 13. stavka 2., članka 19. stavka 7. te članka 20. stavka 1. podstavka 1. Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.) te članka 23. stavka 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), u upravnom postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv otkuplivača EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Medarska ulica 69 (prije GLAVICE d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 7), OIB: 00596072071, koje zastupa opunomoćenik [...], odvjetnik u Odvjetničkom društvu [...] d.o.o. sa sjedištem u [...], [...], OIB: [...], radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu kukuruza šećerca bez odgovarajuće dokumentacije, na temelju odluke Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja u sastavu: dr. sc. Mirta Kapural, dipl. iur., predsjednica Vijeća, Vesna Patrlj, dipl. iur., zamjenica predsjednice Vijeća, mr. sc. Ljiljana Pavlic, dipl. oec. i Denis Matić, dipl. iur., članovi Vijeća, sa sjednice 39/2022., održane 19. listopada 2022., donosi sljedeće

RJEŠENJE

I. Utvrđuje se da je otkuplivač EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o., Zagreb, OIB: 00596072071 (prije GLAVICE d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 7) iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima kukuruza šećerca nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17., dalje u tekstu: ZNTP) na način da je:

1. U razdoblju od 1. ožujka 2018. do 31. prosinca 2018. poslovao s dobavljačima na temelju javno objavljenih uvjeta poslovanja pod nazivom „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. te „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., u kojima nije na jasan i razumljiv način definirao cijenu i/ili način određivanja, odnosno izračun cijene, dakle „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i „Obavijest o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. nisu bili sastavljeni u skladu s odredbama članka 5. stavka 3., u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a te člankom 8. stavcima 2. i 3. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a,
2. U razdoblju od 1. ožujka 2018. do 31. prosinca 2018. poslovao s dobavljačima kukuruza šećerca na temelju Ugovora o otkupu voća i povrća za 2018. godinu, koji nisu sadržavali jasnu i razumljivu odredbu o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, što je protivno odredbi

članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a i predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a, a riječ je o sljedećim ugovorima:

Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], vl. obrta [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...], vl. obrta [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], vl. obrta [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...],
Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...].

3. U razdoblju od 21. srpnja 2018., a koje traje i na dan donošenja ovoga rješenja, dobavljačima [...] i [...] za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim otkupnim blokovima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje, umanjio za 0,30 kuna/kom te je na taj način netransparentno umanjio vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim otkupnim blokovima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz šećerac „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a i to u odnosu na otkupne blokove dobavljača kako slijedi:

[...], u odnosu na otkupne blokove:

- broj [...] od 25. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,00 kune/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kune/kom,
- broj [...] od 26. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,00 kune/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom.

[...], u odnosu na otkupne blokove:

broj [...] od 20. lipnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 4,50 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 4,80 kuna/kom,

- broj [...] od 27. lipnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 4,50 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 4,80 kuna/kom,
- broj [...] od 9. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,60 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,90 kuna/kom,
- broj [...] od 10. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,50 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,80 kuna/kom,
- broj [...] od 11. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,30 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,60 kuna/kom,
- broj [...] od 13. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,30 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,60 kuna/kom,
- broj [...] od 14. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,30 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,60 kuna/kom,
- broj [...] od 23. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom,
- broj [...] od 24. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca klasa II 3/1, pri čemu je na otkupnom bloku navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom.

4. U razdoblju od 17. kolovoza 2018., a koje traje i na dan donošenja ovoga rješenja, tražeći od dobavljača [...] da za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim računima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjuje za 0,30 kuna/kom, na koji način je netransparentno umanjio vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim računima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a i to u odnosu na otpremnice i s njima povezane račune:

- otpremnicu [...] od 9. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 13. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,60 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,90 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 10. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 13. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,50 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,80 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 23. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 23. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 24. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 24. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom

- otpremnicu [...] od 25. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 25. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 26. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 26. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 3,00 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 4. kolovoza 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 7. kolovoza 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 2,70 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,00 kuna/kom
- otpremnicu [...] od 6. kolovoza 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 7. kolovoza 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 2,70 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,00 kune/kom.
5. U razdoblju od 21. srpnja 2018., a koje traje i na dan donošenja ovoga rješenja, za uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o.-a (prije GLAVICE d.o.o.) kod pakiranja kukuruza šećerca 3/1, a koja usluga nije bila ugovorena s dobavljačima [...] i [...] po izdanim otkupnim blokovima navedenim u točki I. 3. ovog rješenja, niti predviđena odredbama „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., kao ni Ugovorom br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. sklopljenog s dobavljačem [...] od 1. ožujka 2018., ni bilo kojim drugim ugovorom sklopljenim s navedenim dobavljačima, propustio za danu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o.-a (prije GLAVICE d.o.o.) izdati račun tim dobavljačima u skladu s poreznim propisima, već je na izdanim otkupnim blokovima navedenim u točki I. 3. ovog rješenja i računima navedenim u točki I. 4. ovog rješenja, za preuzeti proizvod umanjio otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 prethodno određenu u cjenicima za pojedino razdoblje otkupa i to u iznosu od 0,30 kuna/kom, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a.
6. U razdoblju od 24. srpnja 2018., a koje traje i na dan donošenja ovoga rješenja, tražeći od dobavljača [...], vl. obrta [...] da za isporučeni kukuruz šećerac prilikom obračuna na izdanom računu, otkupnu cijenu kukuruza šećerca koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjio za 0,10 kuna/kom, na koji način je netransparentno umanjio vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanom računu niža za 0,10 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za kukuruz šećerac „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, te tražeći od dobavljača [...] da za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanom računu, otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjio za 0,40 kuna/kom, na koji način je netransparentno umanjio vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanom računu niža za 0,40 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a i to u odnosu na otpremnice i s njima povezane račune dobavljača:

- [...], vl. obrta [...]
- otpremnicu [...] od 23. lipnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca, za što je 23. lipnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 1,20 kuna/kom, dok je cjenikom i u dijelu „naša ambalaža“ i u dijelu „vlastita ambalaža“ određena cijena 1,30 kuna/kom odnosno cijena na otpremnici i računu umanjena je za 0,10 kuna/kom u odnosu na cijenu određenu cjenikom;
- [...]
- otpremnicu [...] od 4. srpnja 2018., za isporuku kukuruza šećerca 3/1, za što je 13. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 4,10 kuna/kom dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 4,50 kuna/kom, odnosno cijena na otpremnici i računu umanjena je za 0,40 kuna/kom u odnosu na cijenu određenu cjenikom u dijelu „naša ambalaža“.
7. U razdoblju od 21. srpnja 2018. do 10. rujna 2018. izvršavao plaćanja svojim dobavljačima kukuruza šećerca u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a i to u odnosu na sljedeće dobavljače, izdane otkupne blokove i račune:
- račun broj [...] dobavljača [...] izdan 30. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana;
 - račun broj [...] dobavljača [...] izdan 7. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 14. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 8 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 2. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 9. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 9. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 24. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 28. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 6. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 10. rujna 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 6. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 10. rujna 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 10. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 10. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
 - otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 10. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;

- otkupni blok broj [...] dobavljačice [...] izdan 25. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 28. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 20. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 23. srpnja 2018. čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 27. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 30. srpnja 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 4. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 11. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 11. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 19. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 19. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 26. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 28. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 26. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 28. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 8. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 10. rujna 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 3 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 20. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 2 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 21. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan.

II. Zabranjuje se otkupljivaču EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. svako daljnje postupanje opisano u točki I. izreke ovoga rješenja, kako u odnosu na dobavljače navedene u točki I. izreke ovoga rješenja, tako i u odnosu na sve njegove ostale dobavljače kukuruza šećerca.

III. Nalaže se otkupljivaču EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. da Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja dostavi:

- dokaz o plaćanju razlike manje obračunatog i plaćenog kukuruza šećerca po računu broj [...] od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], vl. obrta [...] u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenog kukuruza šećerca smanjena za [...] kune uz pripadajući porez na dodanu vrijednost od 25 % što ukupno iznosi [...] kuna, s zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 24. srpnja 2018. do plaćanja;

- dokaz o plaćanju razlike manje obračunatog i plaćenog kukuruza šećerca po računu broj [...] od 13. srpnja 2018. dobavljača [...] u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenog kukuruza šećerca smanjena za [...] kune uz pripadajući porez na dodanu vrijednost od 25 % što ukupno iznosi [...] kuna, s zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 13. kolovoza 2018. do plaćanja.

Rok izvršenja 2 (dva) mjeseca od dana primitka ovoga rješenja.

IV. Za teške povrede ZNTP-a opisane u točki I. izreke ovog rješenja, u skladu s odredbom članka 24. stavka 2. točke 3., točke 1., točke 6. i točke 2. ZNTP-a, izriče se otkupljivaču EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. upravno-kaznena mjera u iznosu od:

-50.000,00 kuna (pedesettisućakuna).

Rok izvršenja: 15 (petnaest) dana od dana izvršnosti ovoga rješenja ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja do dana plaćanja.

V. Ovo rješenje objavit će se na mrežnoj stranici Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, pri čemu će poslovne tajne sadržane u rješenju biti izuzete od javne objave.

Obrazloženje

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN), je na temelju odredbe članka 42. stavka 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“ broj 47/09., tada važećeg, a čije su izmjene i dopune objavljene u „Narodnim novinama“ broj 110/21., dalje u tekstu: ZUP) te u skladu s odredbama članka 13. i 14. ZNTP-a, po službenoj dužnosti, 10. kolovoza 2018. pokrenula protiv otkupljivača EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o.-a sa sjedištem u Zagrebu, Medarska ulica 69, OIB: 00596072071, tada GLAVICE d.o.o., sa sjedištem u Zagrebu, Slavonska avenija 7 (dalje u tekstu: EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. ili otkupljivač ili stranka ili Glavice), upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u vezi sa sadržajem i načinom provedbe poslovnih odnosa Glavica s njezinim dobavljačima kukuruza šećerca dostavljajući stranci obavijest o pokretanju upravnog postupka od 10. kolovoza 2018.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Tt-22/40757-3 od 26. rujna 2022. u Sudskom registru nadležnog suda proveden je upis promjene tvrtke, promjena jedinog člana društva s ograničenom odgovornošću, promjena člana uprave, promjena poslovne adrese i promjena odredbi izjave o osnivanju za subjekt upisa MBS: 010064011, OIB: 00596072071, pod tvrtkom/nazivom: EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu (Grad Zagreb), Medarska ulica 69.

Uvodno, valja ukazati da je odredbom članka 23. stavkom 3. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.; dalje u tekstu: ZID ZNTP), koji je na snagu stupio 1. rujna 2021., određeno da će se postupci započeti do stupanja na snagu toga zakona nastaviti i dovršiti prema odredbama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 117/17.). U tom smislu, ovaj se upravni postupak, pokrenut 10. kolovoza 2018., vodi primjenom ZNTP-a.

AZTN, kao pravna osoba s javnim ovlastima nadležna za provedbu ZNTP-a, pokrenula je protiv Glavica ovaj upravni postupak po službenoj dužnosti 10. kolovoza 2018., radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu kukuruza šećerca. Povod za pokretanje ovoga upravnog postupka bila je predstavka od 6. kolovoza 2018., kao i njezina dopuna od 8. kolovoza 2018., obje podnesene od osobe koja je zatražila zaštitu svoga identiteta (dalje u tekstu: podnositelj predstavke) iz kojih u bitnom proizlazi da je otkupljivač Glavice na skladištu Korija - Virovitica u srpnju 2018., preuzeo poljoprivredni proizvod - kukuruz šećerac od podnositelja predstavke, pri čemu za preuzete proizvode nije izdan otkupni blok već „revers“ i „odvaga“, a tek dva tjedna nakon preuzimanja proizvoda, otkupljivač je obavijestio podnositelja predstavke da isporučeni proizvodi nemaju zadovoljavajuću kvalitetu, zbog čega ih otkupljivač neće preuzeti, odnosno traži otpis cjelokupno zaprimljene količine. Osim iznesenog, podnositelj predstavke je ukazao i kako Glavice ne posluju na temelju ugovora i kako se cijena formira na temelju usmenog (telefonskog) dogovora.

S obzirom na to da je iz sadržaja predstavke proizlazilo da su Glavice, nakon 7. prosinca 2017., kada je ZNTP stupio na snagu, sklapale pravne poslove izvan forme i bez bitnih sastojaka propisanih odredbama članka 5. ZNTP-a, kao i da su plaćanje isporučenih proizvoda, za koje je podnositelj predstavke tvrdio da su bili odgovarajuće kvalitete, učinile spornim pa je iz navedenog proizlazila realna mogućnost da Glavice neće podmiriti obvezu plaćanja u roku predviđenom za plaćanje svježih proizvoda (30 dana), što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. točke 9. ZNTP-a, AZTN je smatrao kako takvi navodi iz predstavke predstavljaju dostatne indicije za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti, slijedom čega je na temelju odredbe članka 42. stavka 1. ZUP-a te sukladno odredbama članka 13. i 14. ZNTP-a, protiv Glavica po službenoj dužnosti pokrenuo upravni postupak radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

Obavijest o pokretanju upravnog postupka po službenoj dužnosti, radi zaštite javnog interesa, KLASA: UP/I 034-03/18-04/026, URBROJ: 580-16/119-2018-006 od 10. kolovoza 2018. (dalje u tekstu: obavijest od 10. kolovoza 2018.), Glavice su zaprimile 17. kolovoza 2018.

Uz obrazloženo navođenje indicija za pokretanje upravnog postupka po službenoj dužnosti u obavijesti od 10. kolovoza 2018., AZTN je ispitivao i jesu li Glavice uskladile svoje poslovanje s odredbama ZNTP-a nakon 1. travnja 2018. tj. nakon početka tzv. pune primjene ZNTP-a (članak 32. ZNTP-a). U tom smislu, AZTN je ispitivao sve elemente vezane uz sadržaj i provedbu sklopljenih ugovora i priloga koji čine sastavni dio ugovora s ciljem utvrđivanja svih odlučnih činjenica i okolnosti bitnih za utvrđenje jesu li svi ugovori i javno objavljeni Opći uvjeti poslovanja i Obavijest o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini koje su Glavice, kao otkupljivač sklapale i objavljivale, bili sastavljeni u skladu s odredbama članka 5. stavka 1. i 3. ZNTP-a te je li otkup kukuruza šećerca proveden u skladu s odredbama ZNTP-a, a posebice u odnosu na poštivanje rokova plaćanja. Pritom, AZTN svoje ispitivanje nije ograničio samo na navedene segmente poslovnih odnosa Glavica s njihovim dobavljačima kukuruza šećerca, već je njime obuhvaćeno njihovo cjelokupno poslovanje pri otkupu kukuruza šećerca.

1. Utvrđivanje visine ukupnog godišnjeg prihoda otkupljivača

Postojanje značajne pregovaračke snage zakonska je pretpostavka za ocjenu o tome primjenjuje li se ZNTP na pojedinog otkupljivača kao subjekta u lancu opskrbe hranom, što znači da o postojanju značajne pregovaračke snage ovisi dopustivost pokretanja i vođenja upravnog postupka utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi, raspravljanje u upravnom postupku i donošenje meritorne odluke.

Sudionici u lancu opskrbe hranom mogu se naći u više uloga u smislu ZNTP-a, ovisno o svojoj poziciji, odnosno ulozi u svakom konkretnom ugovornom odnosu pa u tom smislu AZTN, postupajući u skladu s odredbama ZNTP-a, ispituje sadržaj svakog pojedinog poslovnog odnosa koji trgovac, otkupljivač i/ili prerađivač ostvaruje sa svojim dobavljačem.

Zbog toga je u ovom upravnom postupku prije svega bilo potrebno utvrditi primjenjuju li se na Glavice (sada EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.) odredbe ZNTP-a te kojoj kategoriji adresata ZNTP-a pripada. Stoga, u postupku utvrđivanja navedenih činjenica, AZTN je elektroničkim putem izvršio uvid: u sudski registar, javno dostupne podatke iz Registra godišnjih financijskih izvještaja te podatke s AZTN-u dostupnog portala FININFO, kao i u sadržaj ugovora sklopljenih s njihovim dobavljačima poljoprivrednih proizvoda.

Tom je prilikom utvrđeno da su Glavice trgovačko društvo, registrirano između ostaloga i za kupnju i prodaju robe te prerađivanje i konzerviranje voća i povrća, koje u promatranim poslovnim

odnosima, kupuje poljoprivredni proizvod od primarnog proizvođača, odnosno dobavljača, radi njegove daljnje prodaje trgovcu u smislu odredbe članka 2. točke g) ZNTP-a, iz čega je razvidno kako u konkretnim poslovnim odnosima s dobavljačima, Glavice nastupaju kao otkupljivač u smislu ZNTP-a. Da je tome tako, utvrđeno je i uvidom u cjelokupan spis predmeta, kojom prilikom je utvrđeno da Glavice na temelju istovrsnih (tipskih) ugovora kupuju poljoprivredni proizvod od primarnih proizvođača, odnosno dobavljača radi daljnje prodaje trgovcu.

Prije pokretanja upravnog postupka, bilo je potrebno utvrditi i prelazi li ukupan godišnji prihod Glavica zajedno s ukupnim godišnjim prihodom s njima povezanih društva ostvarenim u Republici Hrvatskoj iznos od 50.000.000,00 kuna, koji je člankom 3. stavkom 3. ZNTP-a propisan kao uvjet da bi se smatralo da otkupljivač ima značajnu pregovaračku snagu u smislu ZNTP-a, pri čemu se u taj prihod ne uračunava prihod ostvaren prodajom robe odnosno pružanjem usluga između povezanih društava (društva unutar grupe).

Iz definicije povezanih društava iz članka 2. točke k) ZNTP-a, razvidno je kako ta povezanost ne uključuje samo povezanost prema Zakonu o trgovačkim društvima („Narodne novine“, broj 111/93., 34/99., 121/99., 52/00., 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 125/11., 152/11., 111/12., 68/13., 110/15., 40/19., 34/22.; dalje u tekstu: ZTD), već i povezanost na temelju računovodstvenih propisa, za koju je relevantna i povezanost putem fizičkih osoba koja sudjeluju u udjelničarskim, nadzornim ili upravljačkim strukturama poduzetnika, ili druga vrsta povezanosti u smislu računovodstvenih propisa.

Članak 2. točka l) ZNTP-a prihode definira kao ukupne prihode odnosno primitke otkupljivača i/ili prerađivača ili trgovca i njihovih povezanih društava ostvarene u Republici Hrvatskoj i iskazane na posljednjem predanom financijskom izvješću (dalje u tekstu: GFI). Kako bi utvrdio ima li otkupljivač Glavice značajnu pregovaračku snagu u smislu ZNTP-a, odnosno, može li se protiv Glavica voditi upravni postupak po službenoj dužnosti, AZTN je izvršio uvid, u posljednje predano financijsko izvješće trenutku pokretanja upravnog postupka, a riječ je o financijskom izvješću Glavica za 2017. Uvidom u račun dobiti i gubitka za 2017. utvrđeno je da su Glavice u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 7.783.326,00 kuna od čega je 5.228.898,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama, odnosno 2.554.428,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Uvidom u registar trgovačkog suda utvrđeno je da je (tada) jedini osnivač Glavica trgovačko društvo JASENSKA, društvo s ograničenom odgovornošću za trgovinu, građevinarstvo i usluge, putnička agencija (dalje u tekstu: JASENSKA, d.o.o.) za koju je uvidom u račun dobiti i gubitka za 2017. utvrđeno da je u toj godini ostvarila ukupne prihode u iznosu 56.179.475,00 kuna od čega je 1.405.645,00 kuna ostvarila iz transakcija s povezanim osobama odnosno 54.773.830,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Uzevši u obzir navedeno Glavice, zajedno sa svojim povezanim društvom, ostvaruju ukupne prihode definirane člankom 3., stavkom 3. i 5. ZNTP-a te ih se u smislu toga zakona može smatrati otkupljivačem koji ima značajnu pregovaračku snagu, čime je ostvarena zakonska pretpostavka da se u odnosu na njih može voditi upravni postupak utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi.

Nakon predaje GFI Glavica za 2018., kao godinu u kojoj su Glavice postupale protivno odredbama ZNTP-a, AZTN je uvidom u sudski registar i Registar godišnjih financijskih izvještaja, i to u račun dobiti i gubitka, utvrdio da su Glavice u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 8.756.577,00 kuna, od čega je 6.504.501,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama odnosno 2.252.076,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe. Isto tako, izvršen je uvid i u GFI društva JASENSKA, d.o.o., kao povezanog društvo za tu godinu te je iz računa dobiti i gubitka utvrđeno da je društvo u 2018. ostvarilo ukupne prihode u iznosu

68.062.179,00 kuna, od čega je 874.813,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama odnosno 67.187.366,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Iako to nije relevantno za ovaj upravni postupak, AZTN je izvršio uvid u GFI Glavica i s njom povezanog društva i za 2019. te je uvidom u račun dobiti i gubitka utvrđeno da su Glavice u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 7.782.700,00 kuna, od čega je 7.755.062,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama, odnosno 27.638,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe. Uvidom u račun dobiti i gubitka društva JASENSKA, d.o.o., kao povezanoga društva, utvrđeno je da je društvo u 2019. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 74.772.458,00 kuna, od čega je 407.653,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama odnosno 74.364.805,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Također, izvršen je uvid i u GFI za 2020. te je uvidom u račun dobiti i gubitka utvrđeno da su Glavice u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 7.480.134,00 kuna, od čega je 7.338.105,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama, odnosno 142.029,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe. Uvidom u račun dobiti i gubitka društva JASENSKA, d.o.o., kao povezanoga društva, utvrđeno je da je to društvo u 2020. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 71.788.910,00 kuna od čega je 191.559,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama odnosno 71.597.351,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Isto tako, izvršen je uvid i u GFI za 2021., kao zadnji GFI dostupan u trenutku donošenja ovoga rješenja. Uvidom u račun dobiti i gubitka utvrđeno je da su Glavice u toj godini ostvarile ukupne prihode u iznosu 3.626.333,00 kuna, od čega je 2.919.027,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama, odnosno 707.306,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe. Uvidom u račun dobiti i gubitka društva JASENSKA, d.o.o., kao povezanoga društva, utvrđeno je da je to društvo u 2021. ostvarilo ukupne prihode u iznosu 83.646.024,00 kuna od čega je 716.546,00 kuna ostvareno iz transakcija s povezanim osobama odnosno 82.929.478,00 kuna prihoda ostvareno je izvan grupe.

Isto tako, utvrđeno je da su Glavice bile povezane s društvom AGRANTA d.o.o., u kojem Ivan Badrov također obnaša funkciju direktora, koji društvo zastupa samostalno i pojedinačno. Društvo AGRANTA d.o.o. niti u jednoj od promatranih godina (2017., 2018., 2019., 2020., 2021.) nije ostvarilo prihode.

Slijedom svega navedenoga, utvrđeno je da Glavice, odnosno EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o., kako u razdoblju počinjenja navedenih povreda, tako kroz cijelo vrijeme trajanja ovog upravnog postupka, kao i u trenutku donošenja ovoga rješenja, ispunjava uvjete iz članka 3. stavka 3. i 5. ZNTP-a, što ga čini otkupljivačem u smislu odredbi ZNTP-a.

2. Ispitni postupak - pribavljanje podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja te usmena rasprava

U okviru ispitnog postupka, AZTN je od Glavica prikupljao podatke, dokumentaciju i pisana pojašnjenja, na temelju ovlasti iz članka 17. stavka 1. ZNTP-a te je održana usmena rasprava 21. srpnja 2020., u skladu s odredbama članka 54. ZUP-a. Osim navedenoga, AZTN je dopisom od 26. rujna 2018., KLASA: UP/I 034-03/18-04/026, URBROJ: 580-16/119-2018-008 zatražio od Ministarstva poljoprivrede pisano pojašnjenje vezano uz botanička i konzumna svojstva poljoprivrednog proizvoda kukuruza šećerca.

U tom smislu AZTN je analizirao podatke i dokumentaciju pribavljenu u okviru ovog upravnog postupka uz podneske Glavica od 6. rujna 2018., 16. listopada 2018., 31. listopada 2018., 10. lipnja 2020., 10. srpnja 2020., 11. rujna 2020., 23. prosinca 2020. te uz podnesak od 17. svibnja 2022., kao i iz očitovanja Ministarstva poljoprivrede od 9. listopada 2018.

2.1. Podnesci- dostava podataka, dokumentacije i pisanih pojašnjenja

Uz obavijest o pokretanju upravnog (ispitnog) postupka od 10. kolovoza 2018., zbog postojanja indicija da su Glavice, kao otkupljivač, iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, nametnule nepoštene trgovačke prakse svojim dobavljačima kukuruza šećerca, AZTN je od Glavica, a u odnosu na kukuruz šećerac, koji je otkupljiv nakon 1. travnja 2018., kada je počela puna primjena ZNTP-a, zatražio dostavu pisanog očitovanja i materijalne dokumentacije na okolnost istaknutih indicija koje su predstavljale temelj za pokretanje ovoga upravnog (ispitnog) postupka po službenoj dužnosti, kao i dostavu drugih potrebnih očitovanja i dokumentacije kako bi se mogli ispitati svi elementi koji su vezani uz provedbu ugovora.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je pravovremeno, uz podnesak od 6. rujna 2018., dostavila: pisano očitovanje, „Obavijest o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. s fotografijama Oglasne ploče Glavica, koja se nalazi na ulazu prostora za prijem robe i ureda za obradu dokumentacije, popis dobavljača kukuruza šećerca s kojima stranka ima sklopljene ugovore o otkupu voća i povrća za 2018. godinu s Prilogom 1. Ugovora (upitnik s podacima i količinama voća i povrća koje dobavljači planiraju ponuditi otkupljivaču - Ponuda) sklopljenih s dobavljačima koji su u sustavu PDV-a i koji isporučuju poljoprivredni proizvod temeljem otpremnica i računa, ugovore s pratećim analitičkim karticama (robna analitika - dnevnik knjiženja i kartica partnera), popis dobavljača koji nisu u sustavu PDV-a i poljoprivredni proizvod isporučuju temeljem otkupnog bloka s „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. s prilogom (upitnik s podacima i količinama voća i povrća koje pojedini dobavljač planira ponuditi otkupljivaču - Ponuda), dok je za neke od dobavljača propustila dostaviti te dokumente i to za [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...].

U odnosu na navode iz podnesene predstavke, kao i njene dopune, stranka se nije posebno očitovala, osporila je da bi koristila značajnu pregovaračku snagu nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu kukuruza šećerca, a niti drugih proizvoda koji podliježu daljnjoj obradi, klasiranju, čišćenju i sl. i zaprimaju se putem „reversa“. Također, u pisanom obliku detaljno je pojasnila i opisala način poslovanja sa svojim dobavljačima te dala pojašnjenja vezana uz dokumentaciju na temelju kojih je poslovala s dobavljačima.

Uz svoj podnesak od 6. rujna 2018. stranka je propustila dostaviti ugovore, priloge i dodatke ugovorima te drugu popratnu dokumentaciju koja se veže uz njih, kao i sve opće uvjete poslovanja, sklopljene nakon stupanja na snagu ZNTP-a, dakle u razdoblju od 7. prosinca 2017. do 1. ožujka 2018., ili ako u tom periodu takvo poslovanje nije postojalo, pisano očitovanje o tome.

S obzirom na to da je stranka propustila dostaviti dio tražene dokumentacije i pojašnjenja, kao i činjenicu da je bilo potrebno razjasniti još neke činjenice i okolnosti, na zahtjev AZTN-a od 1. listopada 2018., Glavice su AZTN-u 16. listopada 2018. dostavile podnesak s pisanim očitovanjem i pojašnjenjima, u prilogu kojeg je dostavljena i zatražena dokumentacija.

U bitnom, na zahtjev AZTN-a stranka je dala pojašnjenja vezana uz odredbe članka 2.3. Ugovora o otkupu voća i povrća za 2018. godinu, kojemu je prilog Upitnik o ponuđenim - ugovorenim količinama (dalje u tekstu: Ugovor) i članka 2.3. „Općih uvjeta poslovanja“, očitovala se o načinu formiranja cijene kukuruza šećerca, načinu komunikacije s dobavljačima i načinu informiranja dobavljača o toj cijeni, a isto tako dala je pojašnjenje o razlozima zbog kojih je dobavljačima [...] i [...] cijena pakiranog kukuruza šećerca 3/1 umanjena u odnosu na cjenike za 0,30 kuna/kom. Također, očitovala se i o razlozima zbog kojih je za neke od dobavljača koji ne posluju u sustavu PDV-a dostavila potpisane „Opće uvjeti poslovanja“, a za neke od njih nije, dala je pojašnjenja vezana uz AZTN-u spornu odredbu članka 5.8. Ugovora i odredbu članka 5.8. „Općih uvjeta poslovanja“, kao i pojašnjenja vezana uz storno knjiženje u odnosu na dobavljače [...] i [...], iznoseći i razloge zbog kojih smatra da nije osnovana indicija o povredi odredbi članka 11. stavka 7. ZNTP-a.

Uz predmetni podnesak stranka je dostavila cjenike voća i povrća za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 1. rujna 2018.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je uz podnesak od 16. listopada 2018. dostavila i račune/otpremnice te potvrde o plaćanju za sve dobavljače kukuruza šećerca koji posluju u sustavu PDV-a, kao i zatražene otkupne blokove i potvrde o izvršenim plaćanjima po tim otkupnim blokovima za dobavljače [...], [...], [...] i [...].

Na zahtjev AZTN-a od 23. listopada 2018., Glavice su uz podnesak od 31. listopada 2018. dostavile podatke o njihovom ukupno ostvarenom godišnjem prihodu u 2017., kao i podatke o ukupno ostvarenom godišnjem prihodu u 2017. s njima povezanih društava ostvarenih u Republici Hrvatskoj za društva JASENSKU d.o.o. i AGRANTU d.o.o.

S obzirom na to da je postojala potreba za dodatnim razjašnjenjem pojedinih činjenica i okolnosti, na zahtjev AZTN-a od 7. svibnja 2020. stranka je uz podnesak od 10. lipnja 2020. dostavila zatražene otkupne blokove dobavljača: [...] broj [...], [...] broj [...], [...] i [...], [...] broj [...], [...] broj [...] i [...], [...] broj [...], [...] broj [...] i [...], [...] broj [...], [...] broj [...], [...] broj [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], [...] broj [...], [...] i [...], [...] broj [...] i [...], [...] broj [...], [...], [...] i [...], [...] broj [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...], [...] broj [...] i [...] broj [...].

Isto tako, dostavila je i podatke o datumu zaprimanja računa broj [...], [...] i [...] dobavljača [...].

Također, stranka je dostavila i pisana pojašnjenja koja se, u bitnom, odnosne na oblik, odnosno ambalažu u kojim su pojedini dobavljači isporučivali kukuruz šećerac, kao i označavanju toga proizvoda, o evidentiranju isporučenih količina, izdavanju otkupnih blokova i o cijeni po kojoj se otkupljivao kukuruz šećerac u 2018.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je uz predmetni podnesak dostavila i deklaraciju za kukuruz šećerac kojom se isti dalje plasirao trgovcima tijekom 2018. godine.

Budući da je bilo potrebno dodatno razjasniti činjenice i okolnosti vezane uz sadržaj poslovnih odnosa stranke s dobavljačima kukuruza šećerca, a posebice u odnosu na dokumentaciju i pisana pojašnjenja dostavljena AZTN-u, u skladu s novim zahtjevom AZTN-a od 10. lipnja 2020., stranka je uz podnesak od 10. srpnja 2020. dostavila zatražene zahtjeve za prijevremeno plaćanje (*cassa sconto*) dobavljača [...], [...] i [...].

Isto tako, na zahtjev AZTN-a, stranka je dostavila i pojašnjenja vezana uz diferenciranje cijene u cjenicama i specifičnostima vezanim uz način pakiranja kukuruza šećerca, pojašnjenje vezano uz potvrdu o „reversu“, povezanu s otpremnicom broj [...] dobavljačice [...] vl. obrta [...], kao i podatke o tome u kojem su obliku, u odnosu na pojedinu isporuku, dobavljači isporučivali kukuruz šećerac.

S obzirom na to da je postojala potreba za dodatnim razjašnjenjem pojedinih činjenica i okolnosti, kao i zbog činjenice da stranka nije na usmenoj raspravi raspolagala svim potrebnim informacijama, AZTN je na usmenoj raspravi 21. srpnja 2020., u skladu s odredbom članka 17. stavka 1. ZNTP-a, zaključkom pozvao stranku da dostavi dodatnu dokumentaciju, podatke i pojašnjenja.

Postupajući po zaključku AZTN-a s usmene rasprave od 21. srpnja 2020., stranka je uz podnesak od 10. rujna 2020. dostavila sve dnevne cjenike za otkup kukuruza šećerca za razdoblje od prvog do posljednjeg otkupa u sezoni otkupa 2018., dodatna pojašnjenja u odnosu na diferenciranje cijene proizvoda klip u ljusci, a u odnosu na Cjenik za razdoblje od

28. lipnja 2018. do 30. lipnja 2018., kao i pojašnjenja vezana uz cijene na Cjeniku od 28. lipnja 2018. do 30. lipnja 2018., izjašnjenje o tome koji se cjenik primjenjivao prilikom otkupa kukuruza šećerca 7. kolovoza 2018., a u odnosu na račun broj [...], odnosno Otpremnicu dobavljačice [...] vl. obrta [...], kao i izjašnjenje o datumu zaprimanja računa dobavljača [...] broj [...] i [...].

S obzirom na to da su nakon usmene rasprave na temelju dokumentacije dostavljene 10. rujna 2020. otvorena još neka pitanja koja je bilo potrebno razjasniti, na zahtjev AZTN-a od 24. studenoga 2020., stranka je podneskom od 23. prosinca 2020. dostavila zatražene podatke o lokalnim otkupljivačima poljoprivrednih proizvoda na području Virovitice, kao i pojašnjenja o tome koja se, u bitnom, odnose na razlikovanje u cjenicima između cijene proizvoda naznačenih kao „vlastita ambalaža“ i „naša ambalaža“ i kriterije po kojima se obračunava cijena po pojedinoj navedenih oznaka. Isto tako, izjasnila se o tome koji se cjenik primjenjivao prilikom otkupa kukuruza šećerca u razdoblju od 16. srpnja 2018. do 21. srpnja 2018., kao i na temelju kojih parametara se određuje koja će cijena biti obračunata u odnosu na pojedinog dobavljača kada je ista na cjenicima određena u rasponu od [...] do [...] kuna/kom.

U svrhu utvrđivanja svih relevantnih činjenica i okolnosti vezanih kako uz način sklapanja ugovora, tako i cjelokupan sadržaj ugovora i/ili općih uvjeta poslovanja te načina poslovanja između dobavljača i otkupljivača, nužno je bilo između ostalog razjasniti i pitanja vezana uz botanička i konzumna svojstva poljoprivrednog proizvoda kukuruza šećerca, sve u kontekstu ZNTP-a. Stoga se AZTN dopisom od 26. rujna 2018., obratio Ministarstvu poljoprivrede sa zamolbom za dostavu stručnih pojašnjenja, odnosno službenog stava o tome svrstava li se kukuruz šećerac u kategoriju svježeg poljoprivrednog proizvoda, ili poljoprivrednog proizvoda. Nadalje, zatraženo je pisano pojašnjenje o načinu na koji se uobičajeno otkupljuju poljoprivredni proizvodi, poglavito kukuruz šećerac, ali i jabuke, mandarine, mahune i proizvodi koji se dostavljaju u box paleti, o načinu otkupa putem „reversa“ i njegovim osnovnim značajkama i pravnoj podlozi za takvo poslovanje, odnosno otkupu poljoprivrednih proizvoda, a toj je zamolbi Ministarstvo poljoprivrede udovoljilo u okviru dopisa KLASE: 320-01/18-01/168, URBROJ: 525-07/0027-18-2 od 9. listopada 2018. (dalje u tekstu: dopis Ministarstva od 9. listopada 2018.).

Sva dostavljena dokumentacija i pojašnjenja stranke te Ministarstva poljoprivrede detaljno su izložena i analizirana u točki 6. ovoga rješenja.

2.2. Usmena rasprava održana 21. srpnja 2020.

Radi utvrđivanja svih činjenica i okolnosti bitnih za razjašnjenje pravog stanja stvari, a u skladu s odredbom članka 54. stavka 1. ZUP-a, AZTN je zaključkom od 6. srpnja 2020., odredio održavanje usmene rasprave, na koju su pored stranke, u svojstvu svjedoka pozvani njeni dobavljači kukuruza šećerca [...], [...], [...] i [...], odabrani metodom uzorka.

Na usmenu raspravu 21. srpnja 2020. pristupili su za stranku njezin zastupnik po zakonu [...], direktor te svjedoci [...], [...] i [...].

Svjedokinja [...] je putem elektroničke pošte 20. srpnja 2020. obavijestila AZTN da ne može pristupiti na predmetnu usmenu raspravu jer se nalazi na godišnjem odmoru do 15. kolovoza 2020., a nakon tog datuma da će biti u mogućnosti pristupiti na usmenu raspravu po potrebi.

Na usmenoj raspravi 21. srpnja 2020. AZTN je utvrđivao sve relevantne činjenice i okolnosti poslovnog odnosa otkupljivača Glavica i njihovih dobavljača kukuruza šećerca, nakon 1. travnja 2018., kada je započela puna primjena ZNTP-a. U tu svrhu, u svojstvu svjedoka saslušani su dobavljači [...], [...] i [...], a stranci je u skladu s odredbom članka 54. stavka 3. ZUP-a pružena mogućnost postavljati pitanja svjedocima i davati primjedbe na njihov iskaz,

kao i dopunjavati navode tijekom rasprave i izjašnjavanje o svim drugim činjenicama i okolnostima bitnim za razjašnjenje ove upravne stvari.

Svjedoci su iskazivali o načinu poslovanja sa strankom, posebice o narudžbama, dogovorenim cijenama i isporuci proizvoda stranci, kao i sklapanju ugovora, načinu komunikacije sa strankom prilikom otkupa, dok su bitni dijelovi iskaza svjedoka i stranke sadržani u obrazloženju pojedinih utvrđenja AZTN-a u ovom upravnom postupku.

Stranci je bila dana mogućnost da se u skladu s odredbama članka 52. i 54. stavka 3. ZUP-a izjasni o dotadašnjem tijeku postupka pri čemu je stranka izjavila da ostaje pri svim dotadašnjim navodima koje je isticala tijekom postupka, a iskazivala je i odgovarala na pitanja koja joj je na toj raspravi postavljao AZTN.

Ocjenjujući da nema potrebe za ponovnim pozivanjem svjedokinje [...] i da će ovu upravnu stvar biti moguće razjasniti i bez njenog saslušanja AZTN nije zakazivao novu usmenu raspravu.

Na zapisnik s usmene rasprave od 21. srpnja 2020. stranka nije imala primjedbi, što je potvrdila svojim potpisom.

3. Mogućnost preuzimanje obveza od strane otkuplivača i/ili prerađivača

Glavice, kao stranka protiv koje je pokrenut postupak po službenoj dužnosti nisu iskoristile mogućnost iz članka 18. stavka 1. ZNTP-a, odnosno kao stranka protiv koje je pokrenut upravni postupak po službenoj dužnosti, nisu u zakonskom roku od 40 dana od dana pokretanja postupka predložile preuzimanje obveza u obliku izvršenja određenih mjera i uvjeta te rokova u kojima će to učiniti kako bi se otklonile nepoštene trgovačke prakse.

Međutim, Glavice su u očitovanju od 16. listopada 2018. iznijele prijedlog da im se sukladno odredbi članka 18. stavak 1. ZNTP-a odobri sklapanje Aneksa Ugovora na način da izmjene odredbu članka 2.3. Ugovora i odredbu članka 2.3. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a kojim odredbama je određeno „Izuzetno na dan isporuke dobavljač i otkuplivač mogu telefonom dogovoriti drugu cijenu u skladu promjena cijena na tržištu te će istu otkuplivač istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa“ (op.cit.). Predložena izmjena navedenih odredbi bi glasila: „Izuzetno na dan narudžbe, 24 sata ranije od dana isporuke dobavljač i otkuplivač mogu dogovoriti drugu cijenu, na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda“ (op.cit.). Stranka je istaknula da se predloženom izmjenom štiti dobavljač, jer cijene proizvoda u skladu s vremenskim uvjetima znaju tijekom tjedna znatno porasti, uz napomenu da navedena odredba nije konzumirana, odnosno primijenjena u 2018., jer na to ne bi pristao niti jedan dobavljač, a da im je namjera daljnje širenje poslovanja na području Virovitice.

S obzirom na činjenicu da je opisani prijedlog stranke od 16. listopada 2018. bio podnesen izvan zakonskog (i prekluzivnog) roka od 40 dana od dana pokretanja upravnog postupka, odnosno izvan roka od 40 dana od dostave stranci obavijesti o pokretanju upravnoga postupka od 10. kolovoza 2018. (17. kolovoza 2018.), odnosno 59 dana od dana zaprimanja obavijesti o pokretanju postupka, kao i na činjenicu da podneseni prijedlog nije bio jasno i konkretno obrazložen, AZTN je nastavio ispitni postupak.

4. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja o utvrđenom činjeničnom stanju i Obavijest AZTN-a o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022.

4.1. Odluka Vijeća za zaštitu tržišnog natjecanja

Vijeće za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Vijeće) na temelju činjenica i okolnosti koje su do tada utvrđene tijekom ispitnog postupka, na svojoj sjednici 16/2022. održanoj 14. travnja 2022., u skladu sa svojim ovlastima iz članka 19. stavka 1. ZNTP-a, utvrdilo kako su Glavice iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, svojim dobavljačima kukuruza šećerca nametnule nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a.

U bitnom, te su se povrede odnosile na:

poslovanje s dobavljačima kukuruza šećerca [...], [...], [...], [...], [...] i [...] u sezoni otkupa 2018. bez da su im uz izdane otkupne blokove priloženi javno objavljeni uvjeti otkupljivača koji su obvezujući i prilažu se otkupnom bloku, niti je bio sklopljen ugovor u pisanom obliku s navedenim dobavljačima, a što je protivno odredbama članka 5. stavka 3. i 1. ZNTP-a te predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a (točka I. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju), pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u odnosu na svakog od dobavljača od trenutka izdavanja svakog pojedinog otkupnog bloka do trenutka plaćanja po svakom pojedinom otkupnom bloku. Nakon provedene glavne rasprave, AZTN je odustao od utvrđenja ove povrede, što je detaljno obrazloženo u točki 6.8. izreke ovoga rješenja;

postojanje općih uvjeta poslovanja, koji nisu sadržavali jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, dakle nisu bili sastavljeni u skladu s odredbama članka 5. stavka 3., u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a te članka 8. stavaka 2. i 3. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a (točka II. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju), pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u razdoblju od 1. ožujka 2018., odnosno od datuma koji nosi dokument „Opći uvjeti poslovanja“ do 31. prosinca 2018.;

poslovanje na temelju sklopljenih ugovora, koji nisu sadržavali jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, dakle nisu bili sastavljeni u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a (točka III. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju), pri čemu je trajanje povreda ZNTP-a utvrđeno prema trajanju predmetnih ugovora koje su Glavice sklopile s dobavljačima kukuruza šećerca u sezoni otkupa 2018. i to od 1. ožujka 2018. do trenutka prestanka važenja predmetnih ugovora s danom 31. prosincem 2018.;

netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca dobavljačima [...] i [...] za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim otkupnim blokovima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjile za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim otkupnim blokovima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz šećerac „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1.

ZNTP-a (točka IV. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju), pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u razdoblju od 21. srpnja 2018. te je trajala i u trenutku donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022.;

netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca tražeći od dobavljača [...] da za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim računima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanji za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim računima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a (točka V. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju) pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u razdoblju od 17. kolovoza 2018. te je trajala i u trenutku donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022.;

uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica kod pakiranja kukuruza šećerca 3/1, a koja usluga nije bila ugovorena s dobavljačima [...], [...] i [...], a Glavice su propustile za danu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica izdati račun tim dobavljačima u skladu s poreznim propisima, već je na izdanim otkupnim blokovima navedenim u točki IV. i računima navedenim u točki V. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju, za preuzeti proizvod umanjio otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 prethodno određenu u cjenicima za pojedino razdoblje otkupa i to u iznosu od 0,30 kuna/kom, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a (točka VI. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju) pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u razdoblju od 21. srpnja 2018. te je trajala i u trenutku donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022.;

netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca standardne kvalitete dobavljačima [...] vl. obrta [...] i [...] za isporučeni kukuruz šećerac, tražeći od navedenih dobavljača da prilikom obračuna na izdanom računu, otkupnu cijenu koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanji za 0,10 kuna/kom, odnosno 0,40 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanom računu niža od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a (točka VII. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju) pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala u razdoblju od 24. srpnja 2018. te je trajala i u trenutku donošenja Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022.;

utvrđenje da su Glavice izvršile plaćanja svojim dobavljačima kukuruza šećerca u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a i to po taksativno navedenih 2 računa i 40 otkupnih blokova (točka VIII. Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju), pri čemu je navedena povreda ZNTP-a trajala od 21. srpnja 2018. do 10. rujna 2018. Nakon provedene glavne rasprave te

nakon provedenih naknadnih analiza, AZTN je odustao od utvrđenja da je 12 otkupnih blokova (od 40 otkupnih blokova u odnosu na koje je utvrđeno da su plaćeni izvan zakonom propisanog roka), rok plaćanja bio prekoračen, što je detaljno obrazloženo u točki 6.7. obrazloženja ovoga rješenja.

U skladu s opisanom odlukom Vijeća donesenom na temelju zakonskih ovlasti, AZTN je u smislu odredbe članka 19. stavka 1. i 4. ZNTP-a izradio i dostavio stranci Obavijest o utvrđenom činjeničnom stanju od 14. travnja 2022. (dalje u tekstu: Obavijest od 14. travnja 2022.), u kojoj je izložio sve činjenice i okolnosti vezane uz utvrđene povrede ZNTP-a u ovom ispitnom postupku.

4.2. Postupanja stranke za koja je AZTN u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrdio da ne predstavljaju nepoštene trgovačke prakse

4.2.1. Odredbom članka 4.4. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. određeno je da na zahtjev dobavljača može doći do prijevremene isplate (do 7 dana po isporuci robe) te da će u navedenom slučaju dobavljač odobriti dodatno sniženje cijene u iznosu od 3 % na otkupnom bloku. Istovjetna odredba sadržana je i u tipskim Ugovorima koje je stranka imala sklopljene s dobavljačima kukuruza šećerca u otkupnoj sezoni 2018.

Zahtjevom za dostavu dodatne dokumentacije i pisanih pojašnjenja od 7. svibnja 2020. AZTN je zatražio Glavice, između ostalog, dostavu otkupnog bloka broj [...] dobavljačice [...], otkupnog bloka broj [...] dobavljačice [...] i otkupnog bloka broj [...] dobavljača [...].

Glavice su postupajući po navedenom zahtjevu uz podnesak od 10. lipnja 2020. dostavile AZTN-u navedene otkupne blokove. Analizom dostavljenih otkupnih blokova, a koje otkupne blokove za dobavljače izdaju Glavice, utvrđeno je da je po navedenim otkupnim blokovima dobavljačima plaćanje izvršeno u iznosu umanjenom za 3 % pa je stoga radi dodatnog razjašnjenja umanjenog plaćanja bilo potrebno utvrditi je li plaćanje izvršeno u skladu s predviđenim *cassa scontom* ili je u konkretnim slučajevima riječ o povredi odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a, odnosno je li navedenim postupanjem stranka netransparentno umanjila količinu i/ili vrijednost prehrambenog proizvoda standardne kvalitete. Stoga je AZTN dopisom od 29. lipnja 2020., zatražio stranku dostavu zahtjeva imenovanih dobavljača kojima je zatraženo prijevremeno plaćanje po predmetnim otkupnim blokovima, a temeljem kojih je odobreno dodatno sniženje cijene u iznosu od 3 %.

Glavice su uz podnesak od 10. srpnja 2020. u spis predmeta dostavile zahtjeve/zamolbe navedenih dobavljača kojima je zatraženo prijevremeno plaćanje po predmetnim otkupnim blokovima uz sniženje cijene u iznosu od 3 %, a koji zahtjevi su datirani s danom izdavanja otkupnih blokova.

Uvidom u dodatno dostavljenu dokumentaciju i pisana pojašnjenja zaključeno je da su Glavice u cijelosti izvršile plaćanja po otkupnom bloku broj [...] dobavljačice [...], otkupnom bloku broj [...] dobavljačice [...] i otkupnom bloku broj [...] dobavljača [...], a sukladno odredbi članka 4.4. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i pisanog zahtjeva imenovanih dobavljača, stoga AZTN nije utvrdio da bi u konkretnom slučaju došlo do povrede odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a, odnosno do netransparentnog umanjenja količine i/ili vrijednosti prehrambenog proizvoda standardne kvalitete.

4.2.2. Tijekom ispitnog postupka pojavile su se određene nejasnoće vezano uz utvrđenje kvalitete proizvoda koji je predmet otkupa, u ovom konkretnom slučaju kukuruza šećerca, a

sve kako je određeno odredbom članka 5. stavka 1. točke 2. i odredbom članka 5. stavka 3. ZNTP-a.

Naime, AZTN je ocijenio nejasnom odredbu članka 3.1. Ugovora i odredbu članka 3.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a kojima je određeno da kvaliteta proizvoda mora odgovarati propisanim standardima kvalitete konzumnog voća i povrća, u protivnom otkupljivač ima pravo ne preuzeti isti. Ovako formulirana odredba ocijenjena je nejasnom, budući da ni iz čega nije bilo moguće jasno zaključiti o kojim je propisanim standardima kvalitete riječ.

Stranka je u svom očitovanju od 16. listopada 2018. dala pojašnjenje vezano uz kvalitetu proizvoda koji su predmet otkupa u kojem je navela da se radi o uobičajenim parametrima i da je smatrala da kroz Ugovor nije potrebno opisivati kvalitetu svakog proizvoda, a osobito što je Ugovor pisan za 40-ak proizvoda pa bi broj aneksa i dopuna činio znatnu dokumentaciju. Ističe da je u konkretnom slučaju riječi o otkupu kukuruza šećerca i da je u „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. koja je javno objavljena i bila dostupna dobavljačima na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa jasno određeno da dužina klipa mora biti 16 cm do 24 cm, da mora biti pravilno zapakiran, težina pakiranja 500 g+ te konzumno ispravan (popunjen zrnom, bez oštećenosti od kukuruznog moljca i drugih bolesti). Navedena konzumna ispravnost odnosi se i na otkup zaprimanja kukuruza šećerca - klip u ljusci/komušini.

S obzirom na to da je riječ o dokumentu s kojim se dobavljač, prema riječima stranke, upoznaje prilikom narudžbe i dogovora o isporuci robe, te kako odredba o kvaliteti poljoprivrednog proizvoda postoji u promatranim ugovorima i „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. uz primjenu i postupanje otkupljivača i po odredbama sadržanim u „Obavijesti o uvjetima kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., ocijenjeno je da je pitanje kvalitete regulirano u poslovnom odnosu stranke s njezinim dobavljačima. U tom smislu AZTN nije utvrdio da bi promatrani ugovori sadržavali nejasnu odredbu o kvaliteti proizvoda u smislu odredbe članka 5. stavka 1. točke 2. ZNTP-a pa stoga nije utvrđeno da je stranka svojim dobavljačima kukuruza šećerca nametnula nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a. Isto tako, u odnosu na istovjetnu odredbu kojom je određena kvaliteta proizvoda sadržana u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. AZTN nije utvrdio da je stranka nametnula svojim dobavljačima kukuruza šećerca nametnula nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a.

4.2.3. Tijekom ispitnog postupka pojavile su se određene nejasnoće vezane uz izvršavanje plaćanja računa dobavljača [...] broj: [...], [...] i [...], odnosno postavilo se pitanje jesu li navedeni računi plaćeni u zakonskom roku od 30 dana od dana zaprimanja računa ili je došlo do prekoračenja roka plaćanja po predmetnim računima, čime bi Glavice navedenom dobavljaču nametnule nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 11. točke 1. ZNTP-a.

Imenovani dobavljač isporučio je Glavicama kukuruz šećerac u tri navrata: za isporuku od 6. kolovoza 2018. izdan je istog dana račun broj [...], za isporuku od 10. kolovoza 2018. istoga dana je izdan račun broj [...], dok je za isporuku od 17. kolovoza 2018. istoga dana izdan račun broj [...]. Niti na jednom od navedenih računa nije bio naznačen datum zaprimanja računa već samo datum knjiženja računa. Naime, ako bi se rok plaćanja računao od dana izdavanja računa, a iz razloga što na dostavljenim računima nije bio vidljiv datum zaprimanja predmetnih računa kod Glavica, rok plaćanja propisan ZNTP-om bio bi prekoračen u konkretnim slučajevima. Zbog potrebe dodatnog razjašnjenja i točnog utvrđenja datuma zaprimanja navedenih računa imenovanog dobavljača AZTN je zaključkom s usmene rasprave od 21. srpnja 2020. naložio stranci da dostavi pojašnjenje kada su kod Glavica

zaprimljeni računi broj: [...], [...] i [...] ovoga dobavljača. Stranka je 10. rujna 2020. dostavila traženi podatak pri čemu je pojasnila da su navedeni računi zaprimljeni 31. kolovoza 2018. Uzevši u obzir sve navedeno utvrđeno je da su računi broj [...] i [...] plaćeni 10. rujna 2018., u roku od 10 dana od dana zaprimanja računa, dok je račun [...] plaćen 17. rujna 2018., u roku od 17 dana od dana zaprimanja računa.

Slijedom navedenog, AZTN nije utvrdio da su Glavice u odnosu na navedene račune dobavljača [...] postupile protivno odredbi članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a.

4.2.4. Prema navodima stranke iz očitovanja od 6. rujna 2018. trenutak isporuke kukuruza šećerca koji se isporučuje u ljusci/komušini (za razliku od ostala dva oblika u kojima se kukuruz šećerac zaprima: očišćen na podlošku i očišćeni klip), ne poklapa se s trenutkom zaprimanja proizvoda, odnosno prijelaz rizika odgođen je do trenutka pakiranja i deklariranja (članak 5.8. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i članak 5.8. Ugovora, prema kojima se roba smatra „predanom“ kada je dobavljač složi na palete, deklarira, omota folijom za transport i ispostavi otkupni blok s podacima o količinama i cijenom robe). AZTN je navedene odredbe ocijenio spornima jer neovisno o ovako formuliranim odredbama, isporuka se dogodila u trenutku kada je dobavljač, uz 7 dana prethodno najavljenju i 24 sata prije isporuke potvrđenu isporuku, isporučio kukuruz šećerac, a otkupljivač ga na svom skladištu preuzeo, a ne u trenutku koji vremenski može biti razdvojen do 12 dana.

Postupanje na opisani način ukazivalo je na postupanje suprotno odredbi članka 11. stavka 7. ZNTP-a, odnosno na postupanje otkupljivača kojim prebacuje rizik poslovanja na dobavljača. Na uočenu spornu odredbu, a koja je istovjetna u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i promatranim Ugovorima, stranka se očitovala u podnesku od 16. listopada 2018., pojašnjavajući da se navedena odredba članka 5.8. odnosi na proizvode koji se direktno zaprimaju (kukuruz šećerac pakiran 3/1 i drugi proizvodi koji ne podliježu daljnjem čišćenju, sortiranju i sl.) te se isti smatraju „predanim“ kada dobavljač iste složi na paletu, deklarira i omota folijom za transport. Od tog trenutka sav rizik skladištenja, prijevoza i čuvanja prelazi na otkupljivača te se u skladu s odredbama ZNTP-a ne može prebaciti na dobavljača.

Uvažavajući dodatno pojašnjenje Glavica vezano uz odredbe članka 5.8. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i članka 5.8. Ugovora, odnosno uvažavajući činjenicu da je riječ o proizvodima koji se neposredno zaprimaju kod otkupljivača bez ikakvih daljnjih radnji i provođenja bilo kakvih postupaka od strane otkupljivača po zaprimanju robe, AZTN nije utvrdio da bi Glavice ovako formuliranom odredbom nametnule svojim dobavljačima kukuruza šećerca nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 7. ZNTP-a.

4.2.5. U pogledu istaknutih indicija iz obavijesti od 10. kolovoza 2018., citirajući navode zaprimljene predstavke, proizlazilo je u bitnom da su Glavice na skladištu Korija -Virovitica u srpnju 2018., preuzele poljoprivredni proizvod - kukuruz šećerac od podnositelja predstavke, a za preuzete proizvode nije izdan otkupni blok već „revers“ i „odvaga“. Tek dva tjedna nakon preuzimanja proizvoda od strane otkupljivača podnositelj predstavke je obaviješten o tome da isporučeni proizvodi nemaju zadovoljavajuću kvalitetu, zbog čega ih otkupljivač neće preuzeti, odnosno traži otpis cjelokupne zaprimljene količine. Osim iznesenog, ukazano je i kako Glavice ne posluju na temelju ugovora i kako se cijena formira na temelju usmenog (telefonskog) dogovora, a s obzirom na to da je otkupljivač osporavao kvalitetu preuzetih proizvoda, za koje je podnositelj prijave tvrdio da su bili odgovarajuće kvalitete, moglo se realno očekivati da otkupljivač neće ispuniti obvezu plaćanja u roku predviđenom ZNTP-om (30 dana). Slijedom navedenog, postojale su indicije da su Glavice postupale protivno odredbama članka 5. stavak 1. i 3. ZNTP-a te članka 11. točke 9. ZNTP-a. Tijekom postupka

nejasnim se ukazalo postupanje otkupljiivača u slučajevima otkupa kukuruza šećerca – klip u ljusci/komušini s obzirom na to da je uočeno da trenutak isporuke može biti vremenski odvojen i do 12 dana do trenutka utvrđivanja količine i kvalitete proizvoda koje je otkupljiivač spreman preuzeti te izvršiti plaćanja po (u tom trenutku) izdanom otkupnom bloku, odnosno postojala je indicija da je otkupljiivač počinio nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 7. ZNTP-a (prebacivanje rizika poslovanja na dobavljača).

Stranka je uz podnesak od 6. rujna 2018., između ostalog, osim Ugovora i „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., dostavila i „Obavijest o uvjetima otkupa šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., uz pojašnjenje da je osim sklopljenih Ugovora i poslovanja s dijelom dobavljača temeljem otkupnih blokova uz primjenu „Općih uvjeta poslovanja“, 15. lipnja 2018. javno obavijestila dobavljače putem Oglasne ploče o uvjetima otkupa kukuruza šećerca objavom „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., a koji uvjeti otkupa su bili primjenjivani tijekom otkupne sezone u 2018.

U odnosu na zahtjev AZTN-a za pojašnjenjem o načinu na koji se uobičajeno obavlja otkup poljoprivrednog proizvoda - kukuruza šećerca stranka je izjavila da se otkup kukuruza šećerca obavlja na 3 (tri) ponuđena načina u skladu s uvjetima otkupa kukuruza šećerca, a u odnosu na zaprimanje kukuruza šećerca u ljusci navedeno je da se isti zaprima na „revers“ nakon vizualnog pregleda djelatnika Glavice te ocjenjivanja kvalitete i isplativosti čišćenja (minimalno mora biti 70 % ispravnog klipa). Na osnovu vizualnog pregleda ispunjava se „revers“ u kojem su navedeni: ime, prezime i adresa dobavljača, broj zaprimljenih klipova u ljusci, datum prijema i unaprijed dogovorena cijena. Po prijemu isti se stavlja u zasebnu komoru na pothlađivanje (minimalno 24 sata zbog kvalitete pakiranja), koja ima kontrolirane uvjete čuvanja kukuruza šećerca (t.c. 1 cel., podno reguliranje vlage 90-94 %) te ista omogućava čuvanje klipa u ljusci do 30 dana, te još 7 dana pakiranog klipa u trgovačkim centrima. S obzirom na to da su Glavice zbog redovne opskrbe ugovorenih količina prema trgovačkim centrima obvezni osigurati zalihe za potrebe istih od 10 do 12 dana po narudžbi kupca pristupa se čišćenju (ljuštenju) kukuruza šećerca po principu „prvi ulaz – prvi izlaz“, pri čemu se odvaja konzumno ispravan klip te se prosljeđuje u pakirnicu. Po završetku čišćenja poziva se dobavljač kojem se obvezno na uvid daje ostatak koji ne odgovara konzumnim uvjetima, a na zaprimljenu količinu ispunjava se otkupni blok i/ili primka - otpremnica. Po uvidu u kukuruz šećerac koji ne odgovara propisanim standardima dobavljač sam odlučuje hoće li će isti preuzeti ili ostaviti za odvoz na odlagalište, a iz razloga visoke cijene odlaganja otpada, od koje bi dio zasigurno išao na teret dobavljača u skladu tumačenja ZNTP-a, većina proizvođača preuzima neuvjetne klipove. S obzirom na to da se klip kukuruza šećerca u ljusci dovozi u box paletama od otprilike po 400 do 500 komada, ili vrećama od otprilike 50 komada, na prijemu nije moguće ustanoviti pravu kvalitetu iz razloga jer je kukuruz u ljusci, tj. nije očišćen. Najčešći nedostaci kod čišćenja klipa su nepopunjen klip, kratak klip, kukuruzni klip oštećen od kukuruznog moljca ili ptica te osušeno/usahlo zrno (prestar). Stranka je također napomenula da ako se kod čišćenja pokaže da više od 50 % šećerca ne odgovara propisanim standardima, isti vraća u potpunosti dobavljaču s čime je dobavljač upoznat na prijemu robe, odnosno isto je istaknuto na Oglasnoj ploči u uvjetima otkupa kukuruza šećerca.

Stranka je istaknula da su imali samo dva slučaja u kojima je dobavljač pozvan da u cijelosti preuzme zaprimljeni kukuruz šećerac iz razloga neodgovarajuće kvalitete, a da ponekad dobavljači sami ne žele preuzeti neuvjetnu robu kako bi izbjegli dodatne troškove.

U odnosu na zahtjev AZTN-a za pojašnjenjem osnovnih značajki „reversnog“ poslovanja stranka je izjavila da putem reversa Glavice zaprimaju robu koja podliježe daljnjoj obradi, klasificiranju, sortiranju i slično (jabuka, dinja, mahuna, kukuruz šećerac, mandarina i ostali proizvodi koji se zaprimaju u box paleti). Po završenoj obradi, klasiranju i sortiranju obvezno se poziva dobavljač te mu se na uvid daju količine koje ne odgovaraju propisanim standardima konzumne robe, a za preuzetu robu ispunjava se otkupni blok, primka-otpremnica-račun, sve

u skladu tumačenja ZNTP-a za otkup voća i povrća koje podliježe daljnjoj obradi, čišćenju, sortiranju i klasiranju.

Analizirajući dostavljenu dokumentaciju, kao i pojašnjenje stranke vezano uz otkup kukuruza šećerca u ljusci od 6. rujna 2018. AZTN je u dopisu od 1. listopada 2018. stranci istaknuo kako postoje indicije da je otkupljivač svojim dobavljačima prebacivanjem rizika poslovanja nametnuo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 11. stavak 7. ZNTP-a, jer se trenutak isporuke ne poklapa s trenutkom zaprimanja proizvoda, odnosno prijelaz rizika je odgođen do trenutka koji vremenski može biti razdvojen i do 12 dana.

U svom očitovanju od 16. listopada 2018. stranka je navela da je AZTN pogrešno zaključio da se trenutak isporuke kukuruza šećerca u ljusci ne poklapa s trenutkom zaprimanja, odnosno da postoji odgoda u odnosu na prijem robe i prebacivanje rizika na dobavljača. Naime, uvidom u dokumentaciju („revers“ i otkupni blok) vrlo je lako ustanoviti da su svi otkupni blokovi knjiženi s datumom „reversa“ i da nema pomaka u prijemu robe i plaćanju.

U nastavku očitovanja, a vezano uz zaključak AZTN-a o postojanju indicije da su Glavice počinile povredu odredbe članka 11. točke 7. ZNTP-a, kojom se zabranjuje naplata naknade dobavljaču za kalo, rastep, lom i krađu proizvoda nakon isporuke, odnosno prebacivanje rizika poslovanja na dobavljača, a u kontekstu činjenice da je trenutak isporuke vremenski i do 12 dana odvojen od trenutka utvrđivanja zaprimljene količine kukuruza šećerca u ljusci pa da bi stajanjem proizvod mogao izgubiti na kvaliteti, stranka je istaknula da se navedena odredba ne može primijeniti u ovom slučaju iz razloga što kukuruz šećerac u ljusci podliježe daljnjem čišćenju, sortiranju, pakiranju, te da su po završnoj obradi u skladu tumačenja članka 11. ZNTP-a i uvjetima otkupa kukuruza šećerca obvezno pozivali dobavljače da pregledaju i preuzmu količine koje ne zadovoljavaju kvalitetom i koji su zasebno odvojeni u rashladnoj komori do povrata, a iz razloga što je isti i dalje pogodan za industrijsku preradu i stočnu hranu. Stranka je ponovno pojasnila da se kukuruz šećerac u ljusci čuva u hladnjačama i do 30 dana bez gubitka na kvaliteti, a nadalje se mora pothladiti 24 do 48 sati prije pakiranja kako se ne bi zamaglila prehrambena folija u koju se pakira pa stoga po mišljenju stranke nije riječ o slučaju prebacivanju rizika poslovanja na dobavljača, odnosno nametanju nepoštene trgovačke prakse dobavljaču.

Na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020., svjedok [...] iskazao je da je 2017. poslovao s Glavicama i da je sve bilo uredno plaćeno, a da je 2018. dogovorio telefonskim putem s Glavicama sve uvjete i cijenu za prodaju kukuruza šećerca. S obzirom na to da je već prije poslovao sa strankom smatrao je da kada je dovezao robu i izdan je „revers“ da će isto tako biti izdan otkupni blok i da će preuzeta roba biti uredno plaćena. Izjavio je i da je nakon 20-ak dana kontaktirao Glavice i rekli su mu da kukuruz šećerac koji je predao nema zadovoljavajuću kvalitetu i da ga oni neće otkupiti, kao i da osobno dođe u Špišić Bukovicu, Korija, da izvrši uvid u taj kukuruz i da isti preuzme radi zbrinjavanja. Svjedok se nije mogao sjetiti je li taj kukuruz bio u skladištu ili u hladnjači, ali isto tako da nije mogao biti siguran da li je to baš taj kukuruz koji je on predao, a nije dobio nikakav zapisnik, niti je išta potpisao. Također je istaknuo da su prema njegovom mišljenju Glavice trebale u roku od nekoliko dana pregledati kukuruz koji su preuzeli u ljusci i izvijestiti ga o eventualnim nedostacima, a ne tako dugo čekati jer s vremenom propada.

Svjedok je nadalje iskazivao da nije postupio po pozivu stranke i preuzeo kukuruz koji nije bio zadovoljavajuće kvalitete već je preuzeo samo svoje plastične box-ove.

Na poseban upit o tome u kojem trenutku je izdan otkupni blok, a u odnosu na isporuku kukuruza 21. srpnja 2018., svjedok je odgovorio da otkupni blok nije dobio, kao ni storno otkupnog bloka. U odnosu na pitanje na koji način otkupljivač označava zaprimljenu robu od strane dobavljača, svjedok je odgovorio da predanu robu on prepoznaje po vrsti boksa, odnosno da je sam označio box-ove nazivom svog OPG-a. Na poseban upit stranke o tome

je li mu ponuđen otkupni blok, svjedok je odgovorio da nije, niti bilo što drugo od dokumentacije za preuzimanje ili za potpis osim reversa i odvage.

Stranka je dala primjedbe na iskaz svjedoka pa je tako navela da se roba kod zaprimanja označava imenom i prezimenom dobavljača, vrstom, brojem klipova, a najvažniji je ime OPG-a, kao i da su Opći uvjeti poslovanja objavljeni na Oglasnoj ploči te da je svaki proizvođač dobio svoj primjerak osim ako ga nije htio preuzeti.

Stranka je dala primjedbu na iskaz svjedoka i u dijelu u kojem on navodi da je otkuplivač trebao u roku od nekoliko dana pregledati zaprimljenu robu i dati eventualne primjedbe na kvalitetu te robe te je pojasnila da kukuruz u komušini pravilno skladišten u kontroliranim uvjetima može stajati do 30 dana bez da bi izgubio na kvaliteti.

U odnosu na izjavu svjedoka o tome da on nije siguran je li preuzeta roba – kukuruz šećerac stajala na skladištu ili u komori stranka je također dala primjedbu iz razloga što Glavice imaju 4 komore i da zaprimljena roba mora ići 1 ili 2 dana u komoru na pothlađivanje prije samog pakiranja.

Na predmetnoj usmenoj raspravi iskaz je dao i svjedok [...], iz kojeg proizlazi da je 2018. poslovao s Glavicama bez ugovora, ali uz Opće uvjete poslovanja otkuplivača. Pojasnio je da je bio upoznat i da je preuzeo Opće uvjete poslovanja otkuplivača u kojima su navedeni uvjeti naručivanja, preuzimanja otkupa robe, rokovi plaćanja i dr. U konkretnom slučaju poslovna suradnja izvršavala se na način da je svjedok Glavicama ponudio svoju robu, koliko se sjeća te 2018. godine prodavao je krastavce, mahune i paprike uz kukuruz šećerac.

Dodatno je pojasnio kako su Glavice tijekom sezone njega telefonski kontaktirale s narudžbama i tada se dogovarala isporuka i preuzimanje te robe, kao i cijena tih proizvoda. Nije se mogao sjetiti da je vidio da je na otkupnom mjestu bila istaknuta cijena proizvoda kada bi dovezao robu, ali on je uvijek dobio dogovorenu cijenu za robu koju je on dovezao na otkup.

Pojasnio je da je 2018. Glavicama predao na otkup kukuruz šećerac u komušini, a par dana prije toga je dovezao na pregled uzorak tog kukuruza koji je odgovarao kvaliteti koju su Glavice tražile, robu je dovezao u rinfuzi, Glavice su obavile vizualni pregled, preuzele tu robu i izdale otkupni blok.

Na poziv AZTN-a da pojasni što znači „revers“, svjedok je odgovorio da kada je predao taj kukuruz rečeno mu je da se kukuruz uzima na revers pa ako „prođe“ ta roba će mu biti plaćena, a ako „ne prođe“ da će biti obaviješten o tome što će dalje biti. Nakon 7 do 10 dana, kontaktirao ga je djelatnik Glavica da preuzeti kukuruz šećerac ne zadovoljava uvjete kvalitete i da dođe preuzeti robu.

Istaknuo je da nije mogao biti siguran da je taj kukuruz za koji je pozvan na preuzimanje baš taj kukuruz koji je on predao i ne može se sjetiti jesu ili box-evi u koje je stavljen taj kukuruz od strane otkuplivača posebno označeni imenom i prezimenom i ostalim podacima dobavljača, a on je izvršio preuzimanje tog kukuruza u roku od 2 do 3 dana od telefonskog poziva.

Na poseban upit AZTN-a o tome je li dobio bilo kakvu dokumentaciju u obliku zapisnika o utvrđenoj lošoj kvaliteti kukuruza, svjedok je odgovorio da nije već samo poziv da preuzme kukuruz radi zbrinjavanja, što je i napravio, a dodatno je pojasnio da u slučajevima otkupa bilo kojeg drugog proizvoda nije bilo takvih problema, sve je bilo isplaćeno po dogovoru.

Stranka je izjavila primjedbe na iskaz svjedoka u dijelu u kojem on navodi da ako roba „prođe“ da će mu biti plaćena, a ako „ne prođe“ da neće biti plaćena, jer sam pojam „reversa“ naveden je i obrazložen u Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini.

Na usmenoj raspravi za stranku iskaz je dao tadašnji direktor [...] koji je, osim što je istaknuo da stranka ostaje kod svih dosadašnjih navoda, posebno istaknuo da stranka daje prigovor na iskaz svjedoka da stavljaju sumnju da bi podmetnuli tuđu robu, da stranka posluje oko 15 godina u Virovitici, ali ne pod imenom Glavice i da su korektni prema dobavljačima. Samim tim što uzimaju kukuruz u komušini preuzimaju troškove skladištenja, čišćenja i pakiranja na sebe koji ne obračunavaju samim dobavljačima te da preuzimaju kukuruz od malih dobavljača koji inače ne bi imali kome prodati kukuruz šećerac u tom obliku.

U odnosu na izjave svjedoka na usmenoj raspravi da nisu bili sigurni je li im kukuruz šećerac bio pravovaljano označen nakon što su predali robu Glavicama, stranka je navela da smatra da je to nemoguće, jer bi izazvalo velike probleme u tekućem poslovanju i praćenju roba i zaliha.

Iz rezultata provedenog dokaznog postupka vidljivo je kako je u Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. otkupljivač precizirao i predvidio sve uvjete vezane uz otkup kukuruza šećerca u ljusci/komušini, a u konkretnom slučaju riječ je o prirodnoj robi, koja nije očišćena i sortirana. Naime, odredbama navedenog dokumenta, određeno je da se kukuruz šećerac - klip u ljusci zaprima na „revers“, a nakon vizualnog pregleda djelatnika Glavica, ocjenjivanja kvalitete i isplativosti čišćenja (minimalno mora biti konzumno ispravnog 70 % klipa), stavlja se u zasebnu komoru na pothlađivanje (minimalno 24 sata zbog kvalitete pakiranja), koja ima kontrolirane uvjete čuvanja kukuruza šećerca (t.c. 1 cel., podno reguliranje vlage 90-94 %) te ista omogućava čuvanje klipa u ljusci do 30 dana, te još 7 dana pakiranog klipa u trgovačkim centrima. Po završetku čišćenja, koje može trajati od 1 do 12 dana, voditelj skladišta poziva dobavljača i obvezno mu daje na uvid konzumno neispravan kukuruz šećerac, a ostalu količinu zaprima putem otkupnog bloka ili otpremnice na osnovu primke.

Tijekom postupka, stranka je i u svojim pisanim očitovanjima od 6. rujna 2018. i 1. listopada 2018., kao i na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020., detaljno pojasnila sve odredbe uvjeta otkupa kukuruza šećerca u ljusci/komušini, kao i sam način postupanja i cjelokupni proces otkupa tog proizvoda, a koja pojašnjenja su ocijenjena razumljivima i životno logičnima. Naime, u trenutku zaprimanja kukuruza šećerca u ljusci koji dobavljač isporučuje otkupljivaču nije moguće utvrditi, a dok se isti ne očisti i ne sortira, koje je kvalitete taj kukuruz šećerac pa stoga u tom trenutku, ni dobavljač, ni otkupljivač nemaju saznanja koja količina isporučenog kukuruza šećerca će biti konzumno ispravna, a koja količina eventualno neće imati traženu kvalitetu.

Uvidom u dostavljene potvrde o „reversu“ i izdane otkupne blokove, utvrđeno je da je svaki od izdanih otkupnih blokova datiran s istim datumom koji nose i potvrde o „reversu“, odnosno da nije bilo odgode roka plaćanja u smislu da je otkupni blok izdavan s datumom koji bi bio kasniji u odnosu na datum izdavanja potvrde o reversu koja se izdaje u trenutku zaprimanja kukuruza šećerca u ljusci na otkupnom mjestu otkupljivača.

Također, uvidom u dostavljenu financijsko-računovodstvenu dokumentaciju nije uočeno da bi otkupljivač prekoračio uvjetima o otkupu kukuruz šećerca predviđen rok od 12 dana od dana zaprimanja kukuruza šećerca u ljusci do dana kada je izdan otkupni blok ili primka na temelju koje dobavljač izdaje račun otkupljivaču, sve naravno zavisno od toga posluje li otkupljivač s dobavljačem putem otkupnog bloka ili dobavljač izdaje račun otkupljivaču.

Dakle, u odnosu na navode predstavke da stranka za preuzete proizvode ne izdaje otkupni blok već „revers“ i „odvagu“, AZTN nije utvrdio da bi se u postupanju stranke ostvarila obilježja nepoštenih trgovačkih prakse iz članka 11. točke 7. ZNTP-a, na način kako je to izloženo u dostavljenoj predstavi iz razloga što je stranka postupala po preciziranim i unaprijed određenim uvjetima otkupa kukuruza šećerca u ljusci, odnosno sukladno odredbama Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini.

U odnosu na indicije da su Glavice tijekom otkupne sezone u 2018. postupale protivno odredbama članka 5. stavak 1. i 3. ZNTP-a, odnosno da nisu imale sklopljene ugovore u pisanom obliku sa svim bitnim odredbama i/ili da u poslovanju s dobavljačima temeljem izdanog otkupnog bloka nisu priložile javno objavljene uvjete otkupljivača koji su obvezujući i prilažu se otkupnom bloku detaljno su obrazložene u točki 6.8., 6.1. i 6.2.1. obrazloženja ovoga rješenja, dok su utvrđenja koja se odnose na prekoračenje rokova plaćanja, odnosno postupanje stranke protivno odredbi članka 11. točki 9. ZNTP-a obrazložena u točki 6.7. obrazloženja ovoga rješenja.

5. Pisana obrana stranke od 16. svibnja 2022. i glavna rasprava od 19. svibnja 2022.

Koristeći svoje pravo iz članka 19. stavka 4. točke 6. ZNTP-a, stranka je svoju pisanu obranu od 16. svibnja 2022. dostavila u okviru podneska od 17. svibnja 2022., a koji podnesak je u AZTN zaprimljen 18. svibnja 2022. (dalje u tekstu: pisana obrana).

U pisanoj obrani stranka je osporila da bi iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu svojim dobavljačima nametala nepoštene trgovačke prakse, iznoseći kako se ne smatra krivom ni za jednu od povreda koje su joj stavljene na teret, odnosno osporila je sva utvrđenja AZTN iz Obavijesti od 14. travnja 2022. te se posebno očitovala o svakoj pojedinoj utvrđenoj povredi, iznoseći pri tome razloge zbog kojih smatra da je AZN pogrešno utvrdio činjenično stanje ili pogrešno primijenio materijalno pravo.

Tako je stranka osporila utvrđenje AZTN o tome da je stranka propustila uz otkupne blokove izdane dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...] i [...], priložiti „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a s kojima nije imala ni sklopljen ugovor u pisanom obliku, čime je postupala protivno odredbama članka 5. stavak 3. i 1. ZNTP-a, tvrdeći u bitnom da je svim svojim dobavljačima uz otkupni blok omogućila preuzimanje „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., čime je, po njenom mišljenju, u potpunosti postupila sukladno odredbi članka 5. stavka 3. ZNTP-a, obrazlažući pri tome razloge na kojima temelji ovakvo razmišljanje te predlažući izvođenje dokaza saslušanjem tih dobavljača kao svjedoka. Razlozi koje je stranka iznijela u pisanoj obrani u odnosu na to utvrđenje, detaljno su preneseni u točki 6.8. obrazloženja ovoga rješenja.

Stranka osporava i utvrđenje o nejasno i nerazumljivo ugovorenoj odredbi o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene, kako u odredbama sadržanim u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018., „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., tako i u odredbama ugovora sklopljenih s dobavljačima kukuruza šećerca, odnosno povredi odredbi članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 3., kao i članka 8. stavka 2. i stavka 3. ZNTP-a, u bitnom iznoseći kako smatra da je navedena dokumentacija sadržavala odredbe o cijeni, odnosno načinu njenog određivanja, da su odredbe bile jasne i razumljive te da nisu sadržavale odredbe koje se smatraju nepoštenim trgovačkim praksama, kao i da je stoga cjelokupno poslovanje stranke s dobavljačima kukuruza šećerca bilo u skladu s odredbama ZNTP-a. Razlozi koje je pri tome, stranka iznijela detaljno su navedeni u točkama 6.1. i 6.2.1. obrazloženja ovoga rješenja.

Isto tako, stranka je osporila i sva tri utvrđenja o netransparentnom umanjenju vrijednosti kukuruza šećerca (članak 11. točka 1. ZNTP-a) zbog obračunavanja cijene proizvoda po cijeni nižoj od cijene naznačene na cjeniku, koja su za posljedicu imala isplatu nižeg iznosa od onoga koje bi ti dobavljači dobili da je obračun obavljen u skladu s cjenicima, kao i utvrđenje o tome da je stranka za pruženu uslugu davanja na korištenje podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica propustila izdati račun tim dobavljačima u skladu s poreznim propisima, odnosno nametnula nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a, predlažući pri tome da se izvede i dokaz saslušanjem svjedoka [...], [...]

i [...]. Razlozi za takva osporavanja koje je stranka navela u pisano obrani, detaljno se iznose u točkama 6.3., 6.4. i 6.5. obrazloženja ovoga rješenja.

U odnosu na plaćanje izvan ugovorenih odnosno propisanih rokova plaćanja (30 dana), u pisanoj obrani stranka je istaknula da je AZTN pogrešno primijenio odredbu članka 11. točka 9. ZNTP-a, iznoseći pri tome stav da je stranka primila svježi proizvod u trenutku kada mu je dobavljač isporučio ugovorenu količinu tih proizvoda, a ne u trenutku kada je primio neku od etapa takve isporuke pa stoga stranka smatra da rok plaćanja počinje teći onoga dana kada je pojedini dobavljač obavio zadnju isporuku otkupljivaču. U prilog tome stajalištu, poziva se i na odredbu članka 3. Direktive EU/2019/633 Europskog parlamenta i Vijeća o nepoštenim trgovačkim praksama u odnosu među poduzećima u lancu opskrbe poljoprivrednim i prehrambenim proizvodima (SL, L 111, 25. travnja 2019.; dalje u tekstu: Direktiva), iznoseći pri tome i svoje stajalište o tome kako bi AZTN trebao utvrđivati rok za plaćanja, a što je sve detaljno opisano u točki 6.7. obrazloženja ovoga rješenja.

Zaključno, u pisanoj obrani stranka ističe i kako je od stupanja na snagu ZNTP-a učinila sve kako bi svoje poslovanje uskladila s odredbama navedenog zakona, što je činila i za cijelo vrijeme trajanja ovog postupka. Isto tako, navodi da je za vrijeme trajanja ovoga postupka u potpunosti surađivala s AZTN-om, odazivala se svakom pozivu, dostavljala sve tražene podatke i dokumentaciju i na taj način pridonijela efikasnosti vođenja ovog upravnog postupka. Kao bitno stranka ističe da od svog osnutka 2007., od kada se bavi djelatnošću otkupa, da se protiv nje nikada nije vodio prekršajni postupak vezan uz odnose s dobavljačima, a da se radi pravne neizvjesnosti vezane uz primjenu ZNTP-a 2021. prestala baviti djelatnošću otkupa te od tada ne ostvaruje poslovne prihode. Stranka je navela i da sve nepravilnosti koje se u ovom upravnom postupku stranci stavljaju na teret utvrđene su u jako malom obujmu u odnosu na cjelokupno poslovanje stranke te su bile iznimno kratkog trajanja, posebice u odnosu na prekoračenje rokova plaćanja.

Glavna rasprava, određena u skladu s odredbom članka 19. stavka 2. i stavka 5. ZNTP-a, u ovom predmetu održana je 19. svibnja 2022. u nazočnosti izabranog opunomoćenika [...], odvjetnika u Odvjetničkom društvu [...] d.o.o. iz [...], [...].

Na održanoj glavnoj raspravi stranka je iskazala kako ostaje kod svih navoda iznesenih u ispitnom postupku, objašnjenja iz pisanih podnesaka koje je stranka dostavljala AZTN-u u ovom postupku te svih navoda i predloženih dokaznih prijedloga iz pisane obrane od 16. svibnja 2022., odnosno kod prijedloga za izvođenjem dokaza saslušanjem svjedoka na okolnost poslovanja s nekolicinom dobavljača bez ugovora u pisanom obliku i na okolnost ugovaranja umanjeње cijene sukladno postotku neispravne robe te po potrebi provođenje financijsko-knjigovodstvenog vještačenja na okolnost utvrđenja prekoračenja rokova plaćanja u konkretnom slučaju.

Predloženi dokazni prijedlozi stranke su odbijeni kao neosnovani jer je ocijenjeno da je tijekom dokaznog postupka činjenično stanje dovoljno utvrđeno za donošenje meritorne odluke u ovom predmetu te da bi se provođenjem drugih dokaza odugovlačio postupak, što bi bilo protivno načelu ekonomičnosti, a ne bi se utvrdila niti jedna nova činjenica koja je bitna za donošenje meritorne odluke.

Opunomoćenik stranke u završnom govoru istaknuo je da se u cijelosti pridružuje navodima iz pisane obrane od 16. svibnja 2022., predložio AZTN-u uvažavanje svih zakonom predviđenih olakotnih okolnosti, kao i da se Glavice oslobodi od izricanja upravno-kaznene mjere, a podredno da se okolnosti i činjenice koje su Glavice iznijele u svojoj pisanoj obrani uzmu u obzir prilikom izricanja upravno-kaznene mjere u smislu postojanja olakotnih okolnosti u skladu s odredbom članka 27. ZNTP-a, na koji način bi bile ispunjene pretpostavke za izricanje blaže kazne.

Prije dovršetka glavne rasprave izvršen je uvid u dokumentaciju koja prileži spisu, na što stranka nije imala primjedbi, a kako daljnjih dokaznih prijedloga nije bilo glavna rasprava je dovršena.

6. Obrazloženje utvrđenih činjenica i okolnosti

6.1. „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018.- odredbe članka 2.1. i 2.5. i „Obavijest o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini.“ od 1. lipnja 2018.

Odredbama članka 5. stavka 3. i 4. ZNTP-a propisane su tri iznimke od opisane obveze da ugovor mora biti u pisanom obliku i sadržavati sve navedene bitne sastojke, a jedna od tih iznimki je iznimka iz članka 5. stavka 3. ZNTP-a. Riječ je o situaciji kada primarni proizvođač prihvati narudžbu otkuplivača i/ili prerađivača na temelju njegovih javno objavljenih uvjeta koji su obvezujući i koji se prilažu otkupnom bloku te sadrže sve bitne sastojke, a osobito odredbe o: cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene; kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkuplivaču i/ili prerađivaču; uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, a rok plaćanja ne može biti dulji od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke; uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora i mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a od 10. kolovoza 2018., kojim je stranci naloženo dostaviti javno objavljene uvjete otkupa, ako je otkup kukuruza šećerca obavljala na temelju njih, stranka je uz podnesak od 6. rujna 2018. dostavila dokument naziva „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. uz pojašnjenje da su temeljem istih poslovali s dobavljačima koji nisu u sustavu PDV-a i koji posluju putem otkupnog bloka, kao i da su predmetni „Opći uvjeti poslovanja“ objavljeni na Oglasnoj ploči i javno dostupni na otkupnom mjestu Glavica. Odredbe „Općih uvjeta poslovanja“ u većoj su mjeri bile istovjetne odredbama tipskih ugovora koje su Glavice sklapale sa svojim dobavljačima poljoprivrednih proizvoda koji su sustavu PDV-a i posluju temeljem otpremnice - računa, pa tako i kukuruza šećerca tijekom sezone otkupa 2018., dok je važenje odnosno primjena navedenih „Općih uvjeta poslovanja“ određeno do 31. prosinca 2018.

Također je dostavljena i „Obavijest o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. uz pojašnjenje da su Glavice javno obavijestile dobavljače o tome objavom na Oglasnoj ploči na otkupnom mjestu 15. lipnja 2018. Nadalje, stranka je navela da se otkup kukuruza šećerca obavlja na 3 načina, sve kako je detaljno opisano u uvjetima otkupa.

Analizom dokumentacije dostavljene uz podnesak i očitovanje stranke od 6. rujna 2018., utvrđeno je kako stranka posluje s dobavljačima kukuruza šećerca na temelju: tipskih ugovora o otkupu voća i povrća za 2018., svi datirani s danom 1. ožujak 2018., kojima je priložen upitnik s podacima i količinama voća i povrća koje pojedini dobavljač namjerava ponuditi otkuplivaču - Ponuda, „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., kombiniranih s „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. Ostale odredbe ta dva dokumenta, koja se u cjelini smatraju općim uvjetima otkupa kukuruza šećerca, osim odredbe o cijeni/načinu određivanja cijene, dakle odredbe o kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkuplivaču i/ili prerađivaču, uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora i mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, nisu ocijenjene spornima.

Tako je odredbom članka 3.1. „Općih uvjeta poslovanja“ određeno da kvaliteta robe mora odgovarati propisanim standardima kvalitete konzumnog voća i povrća, u protivnom otkupljivač ima pravo ne preuzeti istu, dok se u „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ detaljnije razrađuju uvjeti otkupa kukuruza šećerca u smislu kvalitete i pakiranja navedenog proizvoda (kvaliteta i vrsta poljoprivrednog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču).

Uvjeti i rokovi plaćanja određeni su odredbom članka 4. „Općih uvjeta poslovanja“ kojim je određeno plaćanje u roku od 30 dana po prijemu robe, kao i *cassa sconto* (7 dana po isporuci robe) u iznosu od 3 % ako dobavljač podnese takav zahtjev.

Uvjeti i rokovi isporuke poljoprivrednih proizvoda određeni su odredbom članka 5. „Općih uvjeta poslovanja“ kojom je detaljno određen postupak narudžbe, kao i sama isporuka robe. Iz sadržaja „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ razvidno je da otkupljivač izvješćuje dobavljače da od 15. lipnja 2018. započinje s otkupom kukuruza šećerca te da dobavljači u skladu s ugovorima o otkupu voća i povrća za 2018. i „Općih uvjeta poslovanja“ dospjele količine kukuruza šećerca najavljuju nabavnoj službi 7 dana ranije, uz potvrdu najkasnije 24 sata prije isporuke.

Nadalje, u „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ jasno su definirani uvjeti otkupa kukuruza šećerca, sve ovisno o tome na koji način se izvršava otkup (kukuruz šećerac pakiran 3/1, kukuruz šećerac - klip očišćeni ili kukuruz šećerac u ljusci).

Mjesto isporuke određeno je člankom 6.1. „Općih uvjeta poslovanja“ Skladište Glavica d.o.o., Korija, Školski trg bb, a izuzetno dobavljač i otkupljivač mogu dogovoriti isporuku u skladištu Jasenske d.o.o. u Zagrebu, Slavenska avenija 7, box br. 17.

Uvidom u sadržaj dostavljenih „Općih uvjeta poslovanja“ spornom i nejasnom se ukazala odredba članka 2.1. prema kojoj se cijena proizvoda usklađuje između otkupljivača i dobavljača na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda, dok je odredbom članka 2.2. određeno da će dogovorene cijene otkupljivač svaki dan do 10:00 sati istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa.

Nadalje, odredbom članka 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ određeno je da ukoliko roba ne odgovara propisanoj kvaliteti otkupljivač i dobavljač mogu odrediti novu cijenu s % neispravne robe, temeljem Zapisnika o kvaliteti, u protivnom otkupljivač nije dužan preuzeti robu.

Iz navedenih formulacija nije moguće na jasan i nedvojbjen način utvrditi na temelju kojeg se pojedinog parametra kvalitete izračunava cijena, koja je osnova i kako se obavlja njezina korekcija pa je navedeno ukazivalo na činjenicu da „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. nisu sastavljeni u skladu s odredbama ZNTP-a.

AZTN je dopisom od 1. listopada 2018. zatražio stranku pisano očitovanje o načinu formiranja cijene, kako bi utvrdio veže li se način njezina određivanja uz bazu podataka Tržišnog informacijskog sustava u poljoprivredi, ili postoji vezanost stanjem na nekom lokalnom tržištu, odnosno drugoj bazi podataka ili kriteriju.

Stranka je uz podnesak od 16. listopada 2018. dostavila cjenike voća i povrća za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 1. rujna 2018. uz pojašnjenje da se cijene formiraju na tjednoj bazi, izuzetno tijekom tjedna. Stranka je navela i da se početkom dana važenja cjenika isti stavljaju na Oglasnu ploču na mjestu otkupa i da se ne mogu mijenjati, sukladno Ugovoru i „Općim uvjetima poslovanja“.

U navedenom očitovanju stranka je dala pojašnjenje o načinu formiranja cijene iz kojeg proizlazi da s obzirom na činjenicu da u Republici Hrvatskoj nema Burzovnog tržišta voća i

povrća, a njihove cijene se mijenjaju na dnevnoj i tjednoj bazi, cijene se formiraju u dogovoru s dobavljačima, načelno na tjednoj bazi i to na osnovu: ugovorene cijene prodaje Glavica prema njihovim kupcima, cijenama otkupa voća i povrća na Veletržnici Zagreb, na osnovu ponude i potražnje i na osnovu cijena ostalih lokalnih otkupljivača na području Virovitice, njih otprilike 10. Kod formiranja cijene vodi se računa i o drugim parametrima koji utječu na ukupnu nabavnu cijenu (pakiranje, ambalaža, troškovi prijevoza do krajnjeg kupca i ostali zavisni troškovi). Izuzetno, cijene se s dobavljačima dogovaraju kod narudžbe 24 sata ranije od dana isporuke iz razloga što pojedini partneri Glavica formiraju cijene tijekom tjedna (ponedjeljak, utorak, srijeda), na osnovu ponude i potražnje te se ista na dan isporuke, a najkasnije do 8:00 sati ističe na Oglasnoj ploči na mjestu otkupa.

Nadalje, u predmetnom očitovanju Glavice su navele da se ne slažu s zaključkom AZTN-a da je odredba članka 5.7. Ugovora i odredba članaka 5.7. „Općih uvjeta poslovanja“ neodređena, odnosno da je propušteno na konkretan način određivanje same cijene, te precizan način korekcije i kriterija za korekciju cijene. Naime, Glavice smatraju da su navedene odredbe Ugovora i „Općih uvjeta poslovanja“ dovoljno precizirane, ili se odbija % oštećenosti od dogovorene cijene ili se dogovara nova cijena umanjena za % oštećenosti i da ne znaju koliko bi Ugovor i „Opći uvjeti poslovanja“ trebali imati članaka da sve pojasne kako ne bi došlo do kršenja odredbi ZNTP-a.

Na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020., svjedoci [...], [...] i [...] iskazivali su da se cijena dogovarala prilikom narudžbe robe usmeno (telefonskim putem), a da im je prilikom predaje robe na otkupnom mjestu uvijek obračunata dogovorena cijena, dok je direktor [...] koji je iskazivao za stranku na predmetnoj usmenoj raspravi, rekao da se cijena nije nikad korigirala bez pristanka dobavljača iako se cijene mogu tijekom dana nekoliko puta mijenjati, ali da sve ide na teret otkupljivača te da svoje obveze plaćaju na vrijeme, čak i prije roka.

Nadalje, tijekom ispitnog postupka utvrđene su određene nejasnoće u odnosu na naznačene cijene u nekima od dostavljenih cjenika, pa je AZTN zaključkom s usmene rasprave od 21. srpnja 2020. naložio stranci da dostavi sve dnevne cjenike za otkup kukuruza šećerca za razdoblje od prvog do posljednjeg dana otkupa kukuruza šećerca u sezoni otkupa 2018., što je stranka i dostavila uz podnesak od 11. rujna 2020.

Iz sadržaja dostavljenih cjenika utvrđeno je da je u odnosu na cjenike otkupa za razdoblje od 13. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018. i od 16. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018., cijena otkupa kukuruza šećerca - klip u ljusci određena u rasponu cijene od [...] do [...] kuna/kom pa je pojedinim dobavljačima obračunata i isplaćena cijena za isporučeni proizvod u iznosu od [...] kuna/kom, a pojedinim dobavljačima u iznosu od [...] kuna/kom, a bez konkretnih parametara i utvrđenih kriterija od kojih zavisi koja će cijena u konačnici biti obračunata i isplaćena dobavljačima.

AZTN je utvrdio i nejasnoće kod određenih isplata dobavljačima, u smislu da im je cijena obračunata i isplaćena u većem iznosu od cijene određene cjenikom u dijelu „naša ambalaža“, a kojim postupanjem dobavljači nisu oštećeni, ali govori u prilog činjenici da je cijena nejasno određena, a sve kako je obrazloženo u nastavku, odnosno u točki 6.2. 1. ovoga rješenja pa se neće ovdje posebno obrazlagati.

Odredbom članka 8. stavka 2. ZNTP-a jasno je propisano da odredbe općih uvjeta moraju biti jasne i razumljive pa ako je stranka osim sklopljenih ugovora imala i važeće Opće uvjeti otkupa oni su morali sadržavati sve elemente propisane člankom 5. stavkom 3., a u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkama 1. do 5. ZNTP-a, kako je to naprijed navedeno. Isto tako, ti su Opći uvjeti otkupa morali sadržavati jasne i razumljive odredbe i nisu smjele sadržavati odredbe koje se smatraju nepoštenim trgovačkim praksama u smislu ZNTP-a (članak 8. stavci 2. i 3. ZNTP-a). Naime, ako pojedini otkupljivač i/ili prerađivač posluje sa svojim dobavljačima na temelju ugovora u pisanom obliku, ne postoji obveza da istodobno ima i javno objavljene

uvjete poslovanja. Međutim, ako ih ima, oni u cijelosti moraju biti sastavljeni u skladu s navedenim odredbama ZNTP-a.

U konkretnom slučaju AZTN je utvrdio da je odredbom članka 2.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. određeno da se cijena proizvoda usklađuje između otkupljivača i dobavljača na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda, dok je odredbom članka 2.2. određeno da će dogovorene cijene otkupljivač svaki dan do 10:00 sati istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa. Pritom, nije bilo navedeno na koji način će se tržišna cijena utvrditi, niti su postojali jasno određeni kriteriji za uvećanje ili umanjenje cijena. Nadalje, tržišna cijena iz članka 2.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. u biti se formira na temelju niza parametara (kao što su npr. ugovorene cijene prodaje Glavica prema njihovim kupcima, cijenama otkupa voća i povrća na Veletržnici Zagreb, na osnovu ponude i potražnje, na osnovu cijena ostalih lokalnih otkupljivača na području Virovitice, troškova s osnova pakiranja, ambalaže, troškova prijevoza do krajnjeg kupca i ostalih zavisnih troškova), a kvaliteta proizvoda koji je predmetom otkupa određena je u „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. iz čega se zaključuje da se ne može raditi o „tržišnoj cijeni“, kako je to određeno u članku 2.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018.

Nadalje, odredbom članka 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. određeno je da ukoliko roba ne odgovara propisanoj kvaliteti otkupljivač i dobavljač mogu odrediti novu cijenu s % neispravne robe, temeljem Zapisnika o kvaliteti, u protivnom otkupljivač nije dužan preuzeti robu, a kojim uređenjem osim što je stranka propustila uz konkretan način određivanja same cijene (osnovne cijene), propustila je utvrditi i način njezine korekcije (primjerice za proizvod koji ne udovoljava određenom kriteriju kvalitete). Naime, dobavljač bi u svakom trenutku morao moći znati ne samo kako će biti utvrđena osnovna cijena, već i precizan način korekcije i kriterija za korekciju cijene isporučenih proizvoda.

Kada se uzme u obzir sadržaj odredbi članka 2.1. i 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. Glavica prema kojima se cijena proizvoda usklađuje između otkupljivača i dobavljača na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda, dok će dogovorene cijene otkupljivač svaki dan do 10:00 sati istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa, kao i odredbu članka 2.5. kojom je određeno da ukoliko roba ne odgovara propisanoj kvaliteti otkupljivač i dobavljač mogu odrediti novu cijenu s % neispravne robe, temeljem Zapisnika o kvaliteti, u protivnom otkupljivač nije dužan preuzeti robu, a da pri tome:

nije bilo definirano što za otkupljivača predstavlja pojam „tržišni uvjeti“, nisu postojali jasno određeni kriteriji za uvećanje ili smanjenje cijene, kvaliteta robe mora odgovarati propisanim standardima kvalitete konzumnog voća i povrća (članak 3.1. „Općih uvjeta poslovanja“), detaljnije određena odredbama „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., se na netransparentan način utječe na cijenu proizvoda kod otkupa kod dijela dobavljača u odnosu na istaknutu cijenu „naša ambalaža i/ili „vlastita ambalaža“ te se tržišna cijena u praksi formira na temelju niza različitih varijabilnih i fiksnih troškova i cijene koju će u određenom trenutku platiti konkurencija dobavljaču za isti proizvod razvidno je da se ne može raditi o tržišnoj cijeni, kako je to formulirano u članku 2.1. „Općih uvjeta poslovanja“, te jasno proizlazi da pitanje određivanja otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda nije sadržajno obuhvaćeno navedenom odredbom.

Stoga, AZTN zaključuje da u konkretnom slučaju nije razvidno tko određuje „tržišne uvjete“ i po kojim parametrima pa iz tog razloga sukladno citiranom određenju cijena nije određena, a nije definiran ni način njezina određivanja, ni izračuna.

AZTN je kao nejasnu ocijenio i odredbu članka 2.3. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., kojom je određeno da izuzetno na dan isporuke dobavljač i otkupljivač mogu dogovoriti

drugu cijenu u skladu promjena cijena na tržištu te će istu otkupljivač objaviti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa. AZTN je u dopisu od 1. listopada 2018. ukazao stranci na nejasnoću predmetne odredbe i činjenice da primjenjujući navedenu odredbu u poslovanju, dobavljača stavlja u položaj u kojem do zadnjeg trenutka ne zna kolika je cijena njegovog proizvoda, a telefonskim putem se na netransparentan način mijenja cijena pa su Glavice u očitovanju od 16. listopada 2018. iznijele prijedlog da im se sukladno odredbi članka 18. stavak 1. ZNTP-a odobri sklapanje Aneksa Ugovora na način da izmjene navedene odredbe članka 2.3. Ugovora i „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a sve kako je obrazloženo u točki 3. ovoga rješenja. Očigledno je i sama stranka uočila da je navedena odredba članka 2.3. Ugovora (istovjetna odredba je i odredba članka 2.3. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018.) nejasna i netransparentna pa je predložila izmjenu u tom smislu, a što također govori u prilog činjenici da cijena proizvoda i/ili način određivanja, odnosno izračuna cijene nije jasno određen. AZTN nije našao da je u promatranom razdoblju, tijekom otkupne sezone u 2018., stranka navedenu odredbu primijenila pa stoga AZTN nije utvrdio da bi tako ugovorena odredba predstavljala postupanje stranke suprotno odredbama ZNTP-a.

Budući da je cijena proizvoda i/ili način njezina određivanja, odnosno izračuna, bitan sastojak, odnosno odredba ugovora u smislu članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, koja odredba mora biti sadržana i u javno objavljenim općim uvjetima otkupljivača u smislu odredbe članka 5. stavka 3. ZNTP-a, nesporno je kako formulacija odredbe članka 2.1. i 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., iz kojih se ne može jasno i razumljivo odrediti način određivanja, odnosno izračuna cijene, predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu citiranih odredbi ZNTP-a.

Slijedom iznesenoga, AZTN je u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrdio kako su „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. sastavljeni protivno odredbi članka 5. stavka 3., u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a te članka 8. stavaka 2. i 3. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a.

U pisanoj obrani u odnosu na utvrđenje o nejasno i nerazumljivo ugovorenoj odredbi o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene, kako u odredbama sadržanim u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018., „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., tako i u odredbama ugovora sklopljenih s dobavljačima kukuruza šećerca, stranka je u bitnome iznijela kako je riječ o pogrešnom i nejasnom utvrđenju AZTN-a. Naime, stranka smatra da je navedena dokumentacija sadržavala odredbe o cijeni, odnosno načinu njenog određivanja, da su odredbe bile jasne i razumljive te da nisu sadržavale odredbe koje se smatraju nepoštenim trgovačkim praksama, kao i da je stoga cjelokupno poslovanje stranke s dobavljačima kukuruza šećerca bilo u skladu s odredbama članka 5. stavka 1. točke 1. i stavka 3., kao i članka 8. stavka 2. i stavka 3. ZNTP-a.

Stranka je istaknula kako kukuruz šećerac spada u burzovnu robu čija se cijena mijenja ovisno o stanju na tržištu te ju je nemoguće na drugi način ugovoriti početkom godine za vrijeme isporuke koja je u ljeto. Stoga su dobavljač i otkupljivač u odnosu na ovu robu člankom 2.1. i 2.2. Ugovora o otkupu voća i povrća za 2018. ugovorili tržišnu cijenu važeću u vrijeme naručivanja robe, koja će svakoga dana biti istaknuta na oglasnoj ploči otkupljivača i na taj će mu način biti poznata kod donošenja odluke o tome da li će prodavati robu otkupljivaču. Na taj način, prema mišljenju stranke, dobavljač si je osigurao sigurno tržište za svoj proizvod po tržišnoj cijeni u trenutku otkupa što je bio i cilj donošenja ZNTP-a.

Stoga stranka smatra da je cijena kukuruza šećerca dobavljaču bila poznata na način da je isti prilikom zaprimanja narudžbe bio informiran o cijeni koja je bila istaknuta na oglasnoj ploči otkupljivača, kao i da su Glavice predmetnim ugovorima, i odredbama „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., odredile način određivanja cijene čime je udovoljeno zahtjevu iz članka 5. stavaka 1. točke 1. ZNTP-a.

U nastavku pisane obrane stranka je navela da je odredbom članka 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a propisano kako ugovor mora sadržavati odredbe o cijeni i/ili načinu određivanja odnosno izračuna cijene, što predmetni ugovori, a prema mišljenju stranke, nesporno sadrže. Mišljenje stranke je da AZTN tumači predmetnu zakonsku odredbu proširujući njezino značenje, primjenjuje ju isključivo na štetu stranke i da bi AZTN prilikom donošenja zaključaka ovakve vrste, kao tijelo ovlašteno za nadzor primjene ZNTP-a, moralo imati u vidu svrhu donošenja toga zakona tj. zaštitu dobavljača. Stranka je istaknula da ovakvim ekstenzivnim tumačenjem zakonskih normi to za cilj ima pravnu nesigurnost koja će rezultirati time da otkupljivači koji ni sami ne znaju na koji način bi mogli zadovoljiti traženja AZTN-a prestati sklapati ugovore o otkupu, a što će svakako šteti onima radi kojih je donesen ZNTP i u čemu će značajnu ulogu imati ovakvi pogrešni stavovi AZTN-a.

Stranka je navela i činjenicu kako je i sam AZTN prije pokretanja ovoga upravnog postupka bio stava da se cijena za ovakvu vrste robe može u ugovoru naznačiti kao „tržišna“ što je izrekom naveo kao odgovor na pitanje adresata broj 73. objavljen na internetskoj stranici AZTN-a.

Nadalje, u pisanoj obrani stranka je navela da dobavljač koji eventualno nije bio zadovoljan otkupnom cijenom u svakom je trenutku mogao odlučiti da robu koja je predmet ugovora proda drugom otkupljivaču, odnosno da učini s njom ono što je u njegovom najboljem interesu. Navedeno mogu potvrditi svi dobavljači s kojima je stranka imala sklopljene ugovore o otkupu, a sve kad bi se ovakvo ponašanje stranke moglo podvesti pod povredu ZNTP-a, što je pravno i činjenično nemoguće po mišljenju stranke, za dobavljače nije nastala niti je mogla nastati ikakva šteta.

Stranka je ponovila kako su predmetni ugovori, kao i „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018., sukladno odredbi članka 5. stavaka 1. točke 1. ZNTP-a sadržavali odredbu o cijeni na način da je ugovoreno da će otkupljivač vršiti otkup po tržišnoj cijeni važećoj na dan naručivanja robe, a koja tržišna cijena će biti u svako doba objavljena na oglasnoj ploči stranke.

Također stranka je navela i da bi se AZTN morao suzdržati od dodavanja sadržaja zakonskim odredbama, tvrdeći kako ugovori ne sadrže jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja prema kojemu bi na jasan i nedvojbena način bilo moguće utvrditi na temelju kojeg se pojedinog parametra kvalitete izračunava cijena poljoprivrednog proizvoda, koja je osnova za izračun i kako se obavlja korekcija, što naravno nije niti propisano predmetnom odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, čime se AZTN kao regulator stavlja u ulogu zakonodavca.

Nadalje, vezano uz spornu odredbu članka 2.5. Ugovora o otkupu voća i povrća, stranka je u pisanoj obrani istaknula kako je suprotno zaključku AZTN-a navedenom odredbom jasno ugovoren način umanjenja cijene robe u skladu s utvrđenim % neispravne robe. Stranka pojašnjava da u slučaju ako bi dobavljač i otkupljivač zajednički utvrdili da je u odnosu na isporučeni kukuruz šećerac 10% te robe bilo neispravno umanjili bi cijenu za taj % robe. Stranka ističe i da ne vidi neki drugi način na koji bi se preciznije od toga moglo definirati umanjenje cijene koje je u ovom slučaju u potpunosti transparentno te da dobavljač i otkupljivač nisu mogli ugovoriti kako bi se u odnosu na svako neispravno zrno na kukuruzu šećercu koji je predmet isporuke umanjivala cijena u točno određenom iznosu kako to od stranke očito zahtijeva AZTN. Ponovno stranka ističe da je umanjenje cijene sukladno % neispravne robe jasan i više nego precizan način korekcije eventualnog umanjenja kupoprodajne cijene pa stranka predlaže da se u odnosu na ovo utvrđenje AZTN-a provede dokaz saslušanjem svjedoka dobavljača [...], [...] i [...].

Na glavnoj raspravi održanoj 19. svibnja 2022. opunomoćenik stranke u završnom govoru istaknuo je da se u cijelosti pridružuje navodima iz pisane obrane od 16. svibnja 2022. i predlaže da AZTN uvaži sve zakonom predviđene olakotne okolnosti i da se Glavice oslobodi

od izricanja upravno - kaznene mjere, a podredno da se okolnosti i činjenice koje su Glavice iznijele u svojoj pisanoj obrani uzmu u obzir prilikom izricanja upravno-kaznene mjere u smislu postojanja olakotnih okolnosti u skladu s odredbom članka 27. ZNTP-a.

AZTN naprijed navedena stajališta stranke ne smatra ni osnovanim, ni ispravnim.

Naime, cijena koja se utvrđuje sukladno tržišnim uvjetima sama po sebi nije dovoljno jasan način određivanja cijene. Takvo ugovaranje cijene je više nego šturo i ne ostavlja jasan dojam na što se sve točno odnosi. Nesporno je kako cijena na tržištu varira iz dana u dan, kako na lokalnoj tako i na globalnoj razini te da postoje varijacije na tržištu na koje utječu razni vanjski predvidivi i nepredvidivi utjecaji. Međutim, ako se cijene određuju prema tržišnoj cijeni, onda bi trebalo i definirati tržište koje određuje samu cijenu, kako s aspekta vrste proizvoda tako i s aspekta područja (zemlje, regije, lokacije ili mikrolokacije) koje karakterizira samo tržište.

Kako bi trgovina bila što transparentnija, moraju objema ugovornim stranama biti poznati i svi elementi koje zahtijeva ZNTP, pa tako i jasno određenje o cijeni i/ili načinu njezina određivanja ili izračuna.

AZTN ponovno ukazuje na cilj i svrhu ZNTP-a, a to je prije svega transparentnost u poslovanju prethodnim ugovaranjem svih bitnih elemenata za pojedini poslovni odnos dobavljača i otkuplivača i/ili prerađivača na jasan i razumljiv način, a osobito odredbi predviđenih člankom 5. stavkom 1. ZNTP-a, pri čemu je bitno da se tako ugovoreni jasni i razumljivi elementi i dosljedno primjenjuju.

U tom smislu, valja ukazati da dosadašnja poslovna praksa određivanja cijene proizvoda i/ili njezina određivanja, odnosno izračuna, koja neupitno postoji, prije svega mora biti usklađena s odredbama ZNTP-a, kao prisilnog propisa te kao takva mora biti pretočena u pisani ugovor između dobavljača i otkuplivača, odnosno u odredbe općih uvjeta otkupa u konkretnom slučaju, u svim svojim bitnim odredbama, među kojima i o cijeni proizvoda, kako bi dobavljači unaprijed bili upoznati sa svim aspektima poslovnog odnosa u koji ulaze, a što u konkretnom slučaju, evidentno nije bilo tako.

Naime, u praksi, određivanje cijena kod proizvoda koji se mogu svrstati u jedan geografski segment, važno je odrediti uz koje tržište se cijene mogu vezati, odnosno koje je to tržište koje je cjenovno relevantno u kontekstu određivanja cijena i cjenovnih parametara.

U prvom otkupnom razdoblju (prvi tjedan otkupa), dakle prije uspostavljanja prvih cijena na tržnicama, veletržnicama ili nekim drugim relevantnim tržišnim područjima, moguće je utvrđivanje tzv. „psihološke cijene“ na temelju procjene moguće reakcije potražnje, odnosno na temelju elastičnosti potražnje, imitacije cijene konkurenata ili jednostavno empirijsko utvrđivanje cijena. U drugom tjednu otkupa i kasnije, kada se uspostavi tržište i prve otkupne cijene, potrebno je voditi računa da se otkupna cijena prilagodi tržišnim uvjetima i da se poštuje lepeza minimalnih i maksimalnih cijena koje su trenutno na tržištu. Svakako, uz poštivanje i metodologije troškova (metoda stope programirane dobiti, metoda marginalnih troškova i sl.) te utvrđivanje cijena na temelju položaja proizvoda na krivulji životnog ciklusa proizvoda. U svakom slučaju, AZTN ni na koji način ne spori da se cijena može vezati uz relevantno tržište, primjerice vezivanje uz najnižu cijenu na tržnici, ili prosječnu cijenu uz mogućnost korekcije u skladu s kvalitetom ili kretanjima na tržnici, međutim odredba ugovora o cijeni mora biti razumljiva i sadržavati jasne i transparentne parametre, usklađene s odredbama ZNTP-a te kao takva mora biti provedena u poslovnoj praksi ugovornih strana.

Primjerice, bilo bi dopušteno ugovorom odrediti da se kupoprodajna cijena poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda određuje prema najnižoj, ili prosječnoj, ili najvišoj cijeni poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda iste vrste i iste kvalitete, postignutoj u tjednu koji je prethodio tjednu otkupa na točno određenoj veletržnici. Naime, podaci o cijenama

poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda postignutih na pojedinoj tržnici, poznati su i javno dostupni za prethodni tjedan otkupa u okviru baze podataka Tržišnog informacijskog sustava u poljoprivredi pa bi podaci o cijenama iz toga izvora mogli biti referenti i za određivanje cijene pojedinog poljoprivrednog i prehrambenog proizvoda.

U pisanoj obrani stranka osporava utvrđenje povreda vezanih uz nejasno određivanje cijene, odnosno načina njezina određivanja ili izračuna, odnosno stranka iznosi stajalište kako je u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. te u promatranim ugovorima ugovoren način određivanja cijene čime je udovoljeno zahtjevu iz članka 5. stavak 1. točke 1. ZNTP-a, a kojom odredbom je propisano da ugovor mora sadržavati odredbe o cijeni i/ili načinu određivanja cijene, pri čemu ni na koji način nije propisan sadržaj takvih odredbi. Stoga prema njenom mišljenju „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018., kao i promatrani ugovori sadrže odredbu o cijeni.

U odnosu na opisane tvrdnje stranke, AZTN ističe da ne osporava da promatrane odredbe „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., kao i predmetni ugovori sadrže odredbu koja govori o cijeni, a isto tako ne spori da odredba članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a ne propisuje sadržaj odredbe o cijeni. Međutim, AZTN još jednom ističe kako ZNTP postavlja okvir i standarde za zaštitu poštenih trgovačkih praksi, ostavljajući ugovornim stranama da urede svoje poslovanje u okviru tih pravila i standarda. Jedan od standarda je jasnoća i razumljivost ugovornih odredbi.

Vezano uz navode iz pisane obrane koji se odnose na sadržaj i provedbu odredbe članka 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a koja odredba je istovrsna odredbi članka 2.5. predmetnih ugovora, stranka je navela kako je suprotno zaključku AZTN-a navedenom odredbom jasno ugovoren način umanjenja cijene robe u skladu s utvrđenim % neispravne robe i da po njezinom stavu i mišljenju u slučaju ako bi dobavljač i otkupljivač zajednički utvrdili da je u odnosu na isporučeni kukuruz šećerac 10% te robe bilo neispravno umanjili bi cijenu za taj % robe. Stranka smatra da je na ovaj način sve transparentno uređeno i određeno te smatra da ne postoji neki drugi način na koji bi se preciznije od toga moglo definirati umanjenje cijene.

U odnosu na navedeno AZTN ističe da i nadalje ostaje kod utvrđenja da je opisani način umanjenje cijene nejasan, nerazumljiv i netransparentan, jer iz navedene formulacije ne proizlazi navedeno pojašnjenje stranke odnosno iz sadržaja odredbi članka 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. nije razvidno i ne postoje jasno određeni kriteriji za smanjenje cijene, a u odnosu na kvalitetu robe koja mora odgovarati propisanim standardima kvalitete konzumnog voća i povrća (članak 3.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018.), detaljnije određena odredbama „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018.

Slijedom svega navedenog i obrazloženog, tijekom ovoga upravnog postupka jasno je utvrđeno kako sporne odredbe članka 2.1. i 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., tako i istovrsne ugovorne odredbe članka 2.1. i 2.5. predmetnih ugovora, nikako nisu ni jasne ni razumljive, kao što to određuje ZNTP, što je ranije detaljno obrazloženo.

Stoga, suprotno tvrdnjama stanke, AZTN nema institucionalni interes usmjeren na tumačenje odredbe članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, niti bilo koje druge njegove odredbe, kako bi ih primijenio isključivo na štetu stranke, već je njegovo djelovanje usmjereno prije svega na zaštitu poštenih trgovačkih praksi, kao javnog dobra koje se štiti ZNTP-om, a time posredno i na zaštitu dobavljača, kao pregovarački slabije ugovorne strane. Pritom, odgovarajući na navod stanke iz pisane obrane o tome kako AZTN navodnim ekstenzivnim tumačenjem odredbi ZNTP-a na štetu stranka pridonosi pravnoj nesigurnosti, valja ukazati, da upravo imajući na umu cilj i svrhu donošenja ZNTP-a, pravnu nesigurnost unose upravo oni

otkupljivači i/ili prerađivači i trgovci koji nejasnim i nerazumljivim odredbama nastoje zaobići primjenu ZNTP-a.

U odnosu na ponovljene navode stranke iz pisane obrane o tome da je dobavljač, nezadovoljan otkupnom cijenom, bez bilo kakve sankcije, mogao odlučiti da robu koja je predmet ugovora proda drugom otkupljivaču, odnosno da s robom učini što je u njegovom najboljem interesu AZTN ističe da u praksi to nije baš tako jednostavno i lako provedivo jer osim što se dobavljač izlaže riziku da izostane interes za njegove proizvode na tržištu (primjerice, drugi otkupljivači su ugovorno obvezani svojim dobavljačima, ili nemaju dovoljne smještajne kapacitete, ili je tržište zasićeno tim proizvodom), a istodobno za dobavljača mogu nastati dodatni troškovi u vidu troškova prijevoza, eventualnog skladištenja i u konačnici zbrinjavanja proizvoda. Stoga, iako izbor nominalno postoji, dobavljač ga realno najčešće nema.

Upravni postupak u smislu ZNTP-a se vodi prije svega u svrhu zaštite javnog interesa predstavljenog uspostavom, zaštitom i očuvanjem poštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, čija su upravo proizvođači najslabija i najnezaštićenija karika. Upravo ta činjenica u najvećoj mjeri izaziva strah za vlastitu egzistenciju, odnosno nastojanje da se poslovni odnosi s pojedinim otkupljivačem očuvaju pod svaku cijenu, što dovodi do toga da dobavljači nisu skloni, ni prijavljivati nepoštene trgovačke prakse, ni iskazivati bilo što protiv pojedinog otkupljivača. Stoga, subjektivan osjećaj zadovoljstva pojedinog dobavljača s načinom poslovanja s pojedinim otkupljivačem vrlo često je dvojben, a najčešće nije ni relevantan za utvrđenje povrede odnosno nametanje pojedine nepoštene trgovačke prakse.

U tom smislu, AZTN je odbio prijedlog stranke za izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka [...], [...] i [...], smatrajući kako predloženo izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka ne bi pridonijelo drugačijem utvrđenju predmetnog pitanja, kao i da bi se provođenjem drugih dokaza samo odugovlačio ovaj postupak, što bi bilo protivno načelu ekonomičnosti.

Budući da je cijena proizvoda i/ili način njezina određivanja, odnosno izračuna, bitan sastojak, odnosno odredba ugovora u smislu članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, koja odredba mora biti sadržana i u javno objavljenim općim uvjetima otkupljivača u smislu odredbe članka 5. stavka 3. ZNTP-a, nesporno je kako formulacija odredbi članka 2.1. i 2.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018., iz kojih se ne može jasno odrediti način određivanja, odnosno izračuna cijene predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu ZNTP-a.

Slijedom iznesenoga, AZTN je kao i u Obavijesti od 14. travnja 2022., u cijelosti ostao pri utvrđenju da su „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. sastavljeni protivno odredbi članka 5. stavka 3., u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a te članka 8. stavaka 2. i 3. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a.

AZTN je utvrdio da je ova povreda trajala od 1. ožujka 2018., dakle datuma koji nosi dokument „Opći uvjeti poslovanja“ do 31. prosinca 2018., budući da se isti odnose na otkup poljoprivrednih proizvoda u otkupnoj sezoni 2018.

6.2. Ugovori o otkupu voća i povrća za 2018. godinu i njihova provedba

Odredbama članka 5. stavka 1. ZNTP-a propisano je da ugovor između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača mora biti sklopljen u pisanom obliku i sadržavati sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe o: 1) cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, 2) kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču i/ili prerađivaču, 3) uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, a rok plaćanja ne može biti dulji od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke,

odnosno ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke, 4) uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora, 5) mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i 6) trajanju ugovora. Ugovor koji nije sklopljen u pisanom obliku i koji ne sadržava sve bitne odredbe navedene u stavku 1. članka 5. ZNTP-a je ništetan (članak 5. stavak 2. ZNTP-a).

U ispitnom je postupku utvrđeno da su Glavice tijekom sezone otkupa kukuruza šećerca u 2018. poslovale s 15 dobavljača kukuruza šećerca koji su u sustavu PDV-a i posluju putem otpremnice - računa i s kojima su Glavice imale sklopljene Ugovore o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018. s Prilogom 1. (upitnik s podacima i količinama voća i povrća koje dobavljači planiraju ponuditi s prilogom otkupljiivaču- Ponuda).

Stranka je na zahtjev AZTN-a, uz podnesak od 6. rujna 2018., dostavila 15 tipskih Ugovora, sklopljenih s dobavljačima poljoprivrednih proizvoda - kukuruza šećerca i to: Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], vl. obrta [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], vl. obrta [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...], vl. obrta [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačicom [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], u razdoblju od 1. ožujka 2018. do 31. prosinca 2018., Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...], vl. obrta [...], Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...] i Ugovor br. [...] o otkupu voća i povrća za 2018. od 1. ožujka 2018., sklopljen s dobavljačem [...].

Uvidom u sadržaj predmetnih ugovora utvrđeno je kako je riječ o tipskim ugovorima, dakle ugovorima istovrsnog sadržaja, koji su se međusobno razlikovali samo u sadržaju Priloga 1. Ugovora - upitnik s podacima i količinama voća i povrća koje dobavljač planira ponuditi otkupljiivaču - Ponuda, u kojim neki od dobavljača, osim kukuruza šećerca uređuju proizvodnju i isporuku i drugih poljoprivrednih kultura.

Analizom sadržaja Ugovora, Priloga 1. Ugovora i njihove provedbe AZTN je utvrdio sljedeće.

Sve odredbe Ugovora, osim odredbe o cijeni proizvoda, nisu bile sporne, a riječ je o odredbama o kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkupljiivaču i/ili prerađivaču, uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, koji ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke, uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora, mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda i trajanju ugovora.

U odnosu na određivanje kvalitete poljoprivrednog proizvoda u članku 3.1. Ugovora navedeno je da kvaliteta proizvoda mora odgovarati propisanim standardima kvalitete konzumnog voća i povrća, u protivnom otkupljiivač ima pravo ne preuzeti iste.

Odredbom članka 1.1. definirano je da se Ugovorom utvrđuju opći i ostali uvjeti poslovanja između dobavljača i otkupljiivača, vezanih za otkup voća i povrća u 2018. godini te ostalih

poslova direktno vezanih za otkup (kupnja-zaduženje-povrat ambalaže), dok je člankom 1.2. određeno da prilog Ugovoru čini Ponuda dobavljača (ispunjen upitnik o proizvodnji u 2018. godini) sa svim podacima o dobavljaču i proizvodima i količinama voća i povrća koje planira ponuditi otkupljivaču. Dakle, navedenim odredbama Ugovora definirana je kvaliteta i vrsta poljoprivrednog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču.

Odredbom članka 4. ugovora određeni su uvjeti i rokovi plaćanja te je rok plaćanja određen u roku od 30 dana od primitka robe, a na pismeni zahtjev dobavljača može doći i do prijevremene isplate fakture 7 dana po isporuci robe i u kojem slučaju će dobavljač odobriti dodatno sniženje u iznosu od 3%.

Odredbama članka 5. Ugovora definirane su narudžba i isporuka robe, odnosno određeni su uvjeti i rokovi isporuke pa je tako određeno da se naručivanje robe obavlja u načelu telefonom minimalno 24 sata ranije, u skladu dogovorenih količina (Upitnika o proizvodnji) i najavi dobavljača o prispjebu proizvoda, a koju narudžbu je otkupljivač dužan pismeno elektronskom poštom potvrditi dobavljaču (narudžbu s dogovorenom količinom i cijenom) najkasnije do 10,00 sati na dan isporuke, odnosno ako dobavljač nema elektroničku poštu naručene količine s cijenom biti će objavljene u istom vremenu na javnom mjestu- Oglasnoj ploči na mjestu otkupa. Odredbom članka 5.3. određeno je da je dobavljač dužan isporučiti dogovorene količine u dogovorenom terminu u radno vrijeme skladišta otkupljivača, dok je odredbom članka 5.6. određen način zaprimanja robe u skladište.

U odnosu na bitnu odredbu ugovora vezanu uz mjesto isporuke proizvoda koji se otkupljuje odredbom članka 6.1. Ugovora jasno je i u skladu s odredbama ZNTP-a određeno mjesto isporuke u skladište Glavica d.o.o. u Koriji, Školski trg bb, Virovitica, a da izuzetno dobavljač i otkupljivač mogu dogovoriti isporuku u skladište Jasenske d.o.o. u Zagrebu, Slavenska avenija 7, box br. 17.

U odnosu na bitnu odredbu ugovora sklopljenih između dobavljača i otkupljivača koja se odnosi na trajanje ugovora utvrđeno je trajanje Ugovora do 31. prosinca 2018. odredbom članka 9.1., s time da se primjenjuje do isteka obveza iz Ugovora, kao i da se na pisani zahtjev dobavljača i uz suglasnost otkupljivača Ugovor može produžiti do 2020. uz potpis Aneksa Ugovora (članak 9.2. Ugovora).

6.2.1. Odredba o cijeni i/ili načinu određivanja ili izračuna cijene - nejasne odredbe članka 2.1. i 2.5. Ugovora o otkupu voća i povrća za 2018. godinu

Kao što je već navedeno, među odredbama koje moraju biti sadržane u pisanom ugovoru između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda, je i odredba o cijeni proizvoda i/ili načinu njezina određivanja, odnosno izračuna.

Spornom i nejasnom se ukazala odredba članka 2.1. prema kojoj se cijena proizvoda usklađuje između otkupljivača i dobavljača na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda, dok je odredbom članka 2.2. određeno da će dogovorene cijene otkupljivač svaki dan do 10:00 sati istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa. Nadalje, odredbom članka 2.5. Ugovora određeno je da ukoliko roba ne odgovara propisanoj kvaliteti dobavljač i otkupljivač mogu dogovoriti novu cijenu usklađenu s % neispravne robe, temeljem Zapisnika o kvaliteti, potpisanog od dobavljača, u protivnom otkupljivač nije dužan preuzeti robu.

Nakon zaprimanja obavijesti o pokretanju upravnog postupka po službenoj dužnosti od 10. kolovoza 2018. uz podnesak od 6. rujna 2018., stranka je uz dostavljenu dokumentaciju po zahtjevu AZTN-a, dostavila i pisano očitovanje, između ostalog, i pojašnjenje vezano uz otkupnu cijenu. U bitnome je navela da se cijene dogovaraju na tjednoj bazi i da se iste za dobavljače ističu na Oglasnoj ploči svaki ponedjeljak do 8:00 sati. Izuzetno, cijene se na

osnovu tržišne ponude i potražnje dogovaraju 24 sata ranije od dana isporuke te se iste na dan isporuke, a najkasnije do 8:00 sati, ističu na Oglasnoj ploči mjesta otkupa.

S obzirom na to da iz samih ugovornih odredbi koje se odnose na određivanje i korekciju cijene, promatranih tipskih ugovora, ali ni drugih odredbi tih ugovora nije na jasan i razumljiv način uređeno pitanje određivanja, odnosno izračuna cijene, vezan uz pojedino tržište, a stranka nije dostavila bilo kakav drugi dokument ili pisano očitovanje o određivanju, odnosno izračunu cijene AZTN je dopisom od 1. listopada 2018. zatražio stranku pisano očitovanje o načinu formiranja cijene (veže li se način njezina određivanja uz bazu podataka Tržišnog informacijskog sustava u poljoprivredi, ili postoji vezanost stanjem na nekom lokalnom tržištu, odnosno drugoj bazi podataka ili kriteriju) te dostavu cjenika u odnosu na kukuruz šećerac u otkupnoj sezoni 2018.

Stranka je uz podnesak od 16. listopada 2018. dostavila cjenike voća i povrća za razdoblje od 18. lipnja 2018. do 1. rujna 2018. uz pojašnjenje da se cijene formiraju na tjednoj bazi, izuzetno tijekom tjedna. Stranka je navela i da se početkom dana važenja cjenika isti stavljaju na Oglasnu ploču na mjestu otkupa i da se ne mogu mijenjati, sukladno Ugovoru i „Općim uvjetima poslovanja“.

U navedenom očitovanju stranka je dala pojašnjenje o načinu formiranja cijene iz kojeg proizlazi da s obzirom na činjenicu da u Republici Hrvatskoj nema Burzovnog tržišta voća i povrća, a cijene istih se mijenjaju na dnevnoj i tjednoj bazi iste se formiraju u dogovoru s dobavljačima, načelno na tjednoj bazi i to na osnovu: ugovorene cijene prodaje Glavica prema njihovim kupcima, cijenama otkupa voća i povrća na Veletržnici Zagreb, na osnovu ponude i potražnje i na osnovu cijena ostalih lokalnih otkupljivača na području Virovitice, njih otprilike 10. Kod formiranja cijene vodi se računa i o drugim parametrima koji utječu na ukupnu nabavnu cijenu (pakiranje, ambalaža, troškovi prijevoza do krajnjeg kupca i ostali zavisni troškovi). Izuzetno, cijene se s dobavljačima dogovaraju kod narudžbe 24 sata ranije od dana isporuke iz razloga što pojedini partneri Glavica formiraju cijene tijekom tjedna (ponedjeljak, utorak, srijeda), na osnovu ponude i potražnje te se ista na dan isporuke, a najkasnije do 8,00 sati ističe na Oglasnoj ploči na mjestu otkupa.

Nadalje, tijekom ispitnog postupka bilo je potrebno dodatno razjasniti činjenice i okolnosti vezane uz sadržaj poslovnih odnosa stranke s dobavljačima kukuruza šećerca, posebice u odnosu na uočene nejasnoće oko naznačenih cijena u nekima od dostavljenih cjenika, pa je AZTN zaključkom s usmene rasprave od 21. srpnja 2020. naložio stranci da dostavi sve dnevne cjenike za otkup kukuruza šećerca za razdoblje od prvog do posljednjeg otkupa kukuruza šećerca u sezoni otkupa 2018. što je stranka i dostavila uz podnesak od 11. rujna 2020.

Iz sadržaja dostavljenih cjenika utvrđeno je da je u odnosu na cjenike otkupa za razdoblje od 13. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018. i od 16. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018., a u kojima je cijena otkupa kukuruza šećerca - klip u ljusci određena u rasponu cijene od [...] do [...] kuna po komadu pa je AZTN dopisom od 24. studenoga 2020. zatražio od stranke pojašnjenje na temelju kojih parametara se određuje koja će cijena biti obračunata u odnosu na pojedinog dobavljača.

Odgovarajući na navedeni upit AZTN-a Glavice su u očitovanju od 23. prosinca 2020. pojasnile da krajnju cijenu određuju vizualnim pregledom nekoliko klipova od ukupno zaprimljene količine uz napomenu da se pregledava duljina klipa i njegova ispunjenost zrnom.

Na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020., svjedoci [...], [...] i [...] iskazivali su da se cijena dogovarala prilikom narudžbe robe usmeno (telefonskim putem), a da im je prilikom predaje robe na otkupnom mjestu uvijek obračunata dogovorena cijena, dok je direktor [...], koji je iskazivao za stranku na predmetnoj usmenoj raspravi, rekao da se cijena nije nikad

korigirala bez pristanka dobavljača, iako se cijene mogu tijekom dana nekoliko puta mijenjati, ali da sve ide na teret otkupljivača te da svoje obveze plaćaju na vrijeme, čak i prije roka. Sada je okvirno 25 dana rok plaćanja, a da nekada dobavljačima plate odmah na početku sezone. Na poziv stranci da pojašni prestaje li važiti postojeći cjenik s objavom novog cjenika, pa je stranci naveden primjer Cjenika za razdoblje od 25. lipnja 2018. do 30. lipnja 2018. te Cjenika za razdoblje od 28. lipnja 2018. do 30. lipnja 2018., stranka je pojašnila da s početkom važenja Cjenika od 28. lipnja 2018. prestaje s važenjem Cjenik za razdoblje od 25. lipnja 2018. do 30. lipnja 2018.

Nakon uvida u sadržaj promatranih ugovora, dostavljenih cjenika, pisanih pojašnjenja stranke iznesenih tijekom postupka te iskaza naprijed navedenih svjedoka i stranke, vezanih uz određivanje, odnosno izračun otkupne cijene kukuruza šećerca, AZTN je utvrdio sljedeće.

Odredbom članka 2.1. Ugovora određeno je da se cijena proizvoda usklađuje između otkupljivača i dobavljača na osnovu tržišne cijene kod naručivanja robe, a ista je važeća za navedeni dan isporuke proizvoda, dok je odredbom članka 2.2. određeno da će dogovorene cijene otkupljivač svaki dan do 10,00 sati istaknuti na Oglasnoj ploči u mjestu otkupa. Pritom nije bilo navedeno na koji način će se tržišna cijena utvrditi niti su postojali jasno određeni kriteriji za uvećanje ili umanjeње cijena. Nadalje, tržišna cijena iz članka 2.1. Ugovora se u biti formira na temelju niza parametara (kao što su npr. ugovorene cijene prodaje Glavica prema njihovim kupcima, cijenama otkupa voća i povrća na Veletržnici Zagreb, na osnovu ponude i potražnje, na osnovu cijena ostalih lokalnih otkupljivača na području Virovitice, troškova s osnova pakiranja, ambalaže, troškova prijevoza do krajnjeg kupca i ostalih zavisnih troškova), a kvaliteta proizvoda koji je predmetom otkupa određena je u „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018. iz čega se zaključuje da ne može biti riječ o „tržišnoj cijeni“, kako je to određeno u članku 2.1. Ugovora. Pitanje određivanja otkupne cijene poljoprivrednih proizvoda, među kojima i kukuruza šećerca, je višeslojno i kao takvo nije sadržajno obuhvaćeno u odredbi članka 2.1. Ugovora koje su Glavice imale sklopljene sa svojim dobavljačima kukuruza šećerca.

Nadalje, odredbom članka 2.5. Ugovora određeno je da ako roba ne odgovara propisanoj kvaliteti, dobavljač i otkupljivač mogu dogovoriti novu cijenu usklađenu s % neispravne robe, temeljem Zapisnika o kvaliteti, potpisanog od dobavljača, u protivnom otkupljivač nije dužan preuzeti robu, a kojim uređenjem osim što je stranka propustila uz konkretan način određivanja same cijene (osnovne cijene), propustila je utvrditi i način njezine korekcije (primjerice za proizvod koji ne udovoljava određenom kriteriju kvalitete). Naime, dobavljač bi u svakom trenutku morao moći znati ne samo kako će biti utvrđena osnovna cijena, već i precizan način korekcije i kriterija za korekciju cijene isporučenih proizvoda.

Osim navedenog, analizom cjelokupne knjigovodstveno - računovodstvene dokumentacije utvrđeno je da je u pojedinim cjenicima, konkretno u Cjeniku otkupa za razdoblje od 13. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018. i u Cjeniku za razdoblje od 16. kolovoza 2018. do 18. kolovoza 2018. (početkom važenja Cjenika od 16. kolovoza 2018. prestaje važenje Cjenika od 13. kolovoza 2018., op.a.), u kojima je otkupna cijena za kukuruz šećerac - klip određena u rasponu cijene od [...] kuna/kom do [...] kuna/kom pojedinim je dobavljačima obračunata i isplaćena cijena za isporučeni proizvod u iznosu od 0,80 kuna/kom, a pojedinim dobavljačima u iznosu od 0,90 kuna/kom bez konkretnih parametara i utvrđenih kriterija od kojih zavisi koja će cijena u konačnici biti obračunata i isplaćena dobavljačima. Na poziv stranci da dostavi pojašnjenje na temelju kojih parametara se određuje koja će cijena biti obračunata u odnosu na pojedinog dobavljača, stranka je u očitovanju od 23. prosinca 2020. navela da krajnju cijenu određuju vizualnim pregledom nekoliko klipova od ukupno zaprimljene količine uz napomenu da se pregledava duljina klipa i njegova ispunjenost zrnom.

Tako je utvrđeno da je dobavljačima [...], vl. [...], [...] i [...] isplaćeno po 0,90 kuna/kom, a dobavljaču [...] po istom cjeniku iznos od 0,80 kuna/kom.

Isto tako, AZTN je utvrdio i nejasnoće kod određenih isplata dobavljačima, u smislu da im je cijena obračunata i isplaćena u većem iznosu od cijene određene cjenikom u dijelu „naša ambalaža“, a kojim postupanjem dobavljači nisu oštećeni, ali govori u prilog činjenici da je cijena nejasno određena.

Naime, kod određenih dobavljača, unatoč činjenici da su isporučivali kukuruz šećerac u kutijama u vlasništvu stranke te na podlošcima u vlasništvu stranke, pa bi stoga, a kako proizlazi iz očitovanja stranke, a posebice onog od 23. prosinca 2020., u kojem je stranka navela da kako bi se obračunala cijena određena pod „naša ambalaža“ dobavljač mora robu upakirati u svoje podloške te u kutiju koju dobiva od Glavica pri čemu je istaknuto da ako dobavljač koristi podloške koji su u vlasništvu Glavica, isti im se ne prodaju već se nabavna cijena umanjuje za 0,30 kuna/kom (cijena podloška i folije za omatanje). Tako su, primjerice u odnosu na dobavljača [...], Glavice u nekoliko navrata u svojim pisanim očitovanjima navele da taj dobavljač isporučuje kukuruz šećerac 3/1 u kutiji koja je u vlasništvu Glavica na podlošcima koji su također vlasništvo Glavica (očitanje u dopisu od 16. listopada 2018., 10. srpnja 2020. i 23. prosinca 2020). U odnosu na isporuke od 17. kolovoza 2018. i 18. kolovoza 2018., za koje je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 3,30 kuna/kom imenovanom dobavljaču je plaćena cijena 3,30 kuna/kom odnosno cijena određena pod „naša ambalaža“ nije umanjivana za 0,30 kuna/kom, a što je, prema očitovanjima stranke, praksa kada dobavljač koristi podloške u vlasništvu Glavica.

Nadalje, u odnosu na dobavljačicu [...], vl. obrta [...], za koju se stranka u dopisu od 10. lipnja 2020. očitovala da isporučuje proizvode u kutiji koja je u vlasništvu stranke na podlošcima koji su u vlasništvu dobavljačice, dok se u dopisu od 10. rujna 2020. očitovala, a za konkretnu isporuku od 7. kolovoza 2018. da je ova dobavljačica isporučila 630 komada kukuruza šećerca u ambalaži Glavica pa je obračunata cijena 3,00 kune/kom, dok je 960 komada isporučila u vlastitoj ambalaži pa je obračunata cijena 3,30 kune/kom. Cjenikom važećim na dan 7. kolovoza 2018. određena je cijena pod „naša ambalaža“ u iznosu 3,00 kune/kom odnosno pod „vlastita ambalaža“ u iznosu 3,30 kuna/kom. Ako se uzme u obzir očitovanje stranke od 23. prosinca 2020., u kojem je stranka navela da kako bi se obračunala cijena određena pod „naša ambalaža“ dobavljač mora robu upakirati u svoje podloške te u kutiju koju dobiva od Glavica, pri čemu je navedeno da ako dobavljač koristi podloške koji su u vlasništvu Glavica, isti im se ne prodaju, već se nabavna cijena umanjuje za 0,30 kuna/kom (cijena podloška i folije za umatanje), proizlazi da je stranka cijenu određenu pod „naša ambalaža“, a za isporuku 630 kom koje je dobavljačica isporučila u ambalaži Glavica, trebala umanjiti za 0,30 kuna/kom, kako bi prema svim dobavljačima bili primijenjeni jednaki kriteriji.

Isto tako, a za dobavljače koji nisu u sustavu PDV-a, u odnosu na dobavljača [...], za kojeg se stranka u dopisu od 10. lipnja 2020. za konkretne otkupne blokove broj [...] i broj [...] očitovala da je dobavljač isporučivao u kutiji koja je u vlasništvu stranke na podlošcima koji su također u vlasništvu stranke, u naznačenim otkupnim blokovima obračunata je cijena 4,50 kuna/kom. Cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena je cijena 4,50 kune/kom. Slijedom očitovanja stranke, u slučaju kada dobavljač isporučuje na podlošcima u vlasništvu Glavica cijena naznačena pod „naša ambalaža“ umanjuje se za 0,30 kuna/kom što ovdje nije slučaj, budući je obračunata cijena jednaka onoj naznačenoj u cjeniku u dijelu „naša ambalaža“.

Cilj i svrha ZNTP-a, kao prisilnog propisa, je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom (članak 1. stavak 2. ZNTP-a). Jedan od imperativa u ostvarivanju tog cilja i svrhe, je uvođenje transparentnog načina poslovanja u odnosima dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, kako bi dobavljač, kao pregovarački slabija strana, unaprijed mogao znati što u konkretnom poslovnom odnosu može očekivati, kao i koja su njegova prava i obveze. Jedan od instrumenata za postizanje transparentnosti u poslovnom odnosu je obveza sklapanja ugovora u pisanom obliku, koji mora barem sadržavati jasne i razumljive odredbe o cijeni i/ili načinu njezina određivanja,

odnosno izračuna, vrsti i kvaliteti proizvoda koji je predmetom isporuke, uvjetima i rokovima plaćanja koji ne mogu biti dulji od 30 dana za svježi proizvod, uvjetima, rokovima i mjestu isporuke te trajanju ugovora.

AZTN napominje kako formulacija prema kojoj se cijena određuje kao „tržišna cijena kod naručivanja robe“, sama po sebi ne bi bila zabranjena, ali bi pri tome trebalo biti navedeno na koji način će se utvrditi tržišna cijena. Isto tako ne bi bilo zabranjeno ugovoriti da se cijena mijenja u skladu s promjenom cijena na tržištu, međutim, u tom bi slučaju bilo potrebno osigurati transparentnost informacije o cijeni i trgovcu i dobavljaču, odnosno ugovornim stranama mora biti jasno gdje se dolazi do informacije o cijeni (Izvor: odgovori na pitanja broj 17. i 73., u dijelu II. Pitanja vezana uz članke Zakona, iz dokumenta Odgovori na pitanja adresata Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom, objavljenog u pročišćenoj inačici 9. listopada 2018. na mrežnoj stranici AZTN-a: <http://www.aztn.hr/nepostene-trgovacke-prakse/cesta-pitanja>; dalje u tekstu: Odgovori na pitanja adresata), odnosno dobavljač bi morao biti upoznat s tim što za otkuplivača predstavlja pojam „tržišna cijena“.

Slijedom iznesenog, u Obavijesti od 14. travnja 2022. AZTN je utvrdio da predmetnim Ugovorima nije definiran pojam „tržišne cijene“, odnosno ne sadrže jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, na temelju koje bi na jasan i nedvojben način bilo moguće utvrditi na temelju kojeg se pojedinog parametra kvalitete izračunava cijena poljoprivrednog proizvoda, koja je osnova za izračun cijene i kako se obavlja njezina korekcija. Budući da je cijena proizvoda i/ili način njezina određivanja, odnosno izračuna, bitan sastojak ugovora u smislu odredbe članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, formulacije ugovornih odredbi članka 2.1. i 2.5. predmetnih Ugovora, iz kojih se ne može jasno odrediti način određivanja, odnosno izračuna cijene predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

U pisanoj obrani u odnosu na ovo utvrđenje AZTN-a stranka je istaknula istovrsne prigovore i navode kao i u odnosu na utvrđenje AZTN koje se odnosi na nejasno određenu cijenu u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a sve kako je detaljno navedeno u točki 6.1. ovoga rješenja. U bitnome, stranka je navela kako je riječ o pogrešnom i nejasnom utvrđenju AZTN-a te smatra da su predmetni ugovori sukladno odredbi članka 5. stavak 1. točka 1. ZNTP-a sadržavali odredbu o cijeni na način da je ugovoreno da će otkuplivač izvršavati otkup po tržišnoj cijeni važećoj na dan naručivanja robe, a koja tržišna cijena će biti u svako doba objavljena na oglasnoj ploči stranke (članak 2.1. i 2.2. ugovora, op.a.), kao i da je suprotno zaključku AZTN-a odredbom članka 2.5. ugovora jasno ugovoren način umanjenja cijene robe u skladu s utvrđenim % neispravne robe.

Svi navodi i prigovori koje je stranka istaknula u odnosu na utvrđenje AZTN o tome da u ugovorima nije definiran pojam „tržišne cijene“, odnosno da ne sadrže jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračunu cijene AZTN smatra neosnovanima upravo iz razloga koji su detaljno obrazloženi u točki 6.1. ovoga rješenja, a gdje je stranka iznijela istovrsne navode i prigovore u odnosu na utvrđenje nejasno određene cijene u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. pa ih nije potrebno ponavljati.

Stoga, kada se uzme u obzir sve navedeno i obrazloženo, AZTN i nadalje ostaje kod utvrđenja iz Obavijesti od 14. travnja 2022. da predmetnim ugovorima nije definiran pojam „tržišne cijene“, odnosno ne sadrže jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, na temelju koje bi na jasan i nedvojben način bilo moguće utvrditi na temelju kojeg se pojedinog parametra kvalitete izračunava cijena poljoprivrednog proizvoda, koja je osnova za izračun cijene i kako se obavlja njezina korekcija.

Budući da je cijena proizvoda i/ili način njezina određivanja, odnosno izračuna, bitan sastojak ugovora u smislu odredbe članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, formulacija ugovornih odredbi

članka 2.1. i 2.5. predmetnih ugovora, iz kojih se ne može jasno odrediti način određivanja, odnosno izračuna cijene predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a.

Razdoblje trajanja opisane povrede utvrđeno je prema trajanju predmetnih ugovora, dakle od 1. ožujka 2018., kao datuma sklapanja svakog od Ugovora koje su Glavice sklopile s dobavljačima kukuruza šećerca u sezoni otkupa 2018., do trenutka prestanka važenja predmetnih ugovora s danom 31. prosincem 2018.

6.3. Netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda dobavljača [...] i [...] i povreda pravila o izdavanju računa

Tijekom ovoga upravnog (ispitnog) postupka spornim se ukazala pisana dokumentacija koja se u konkretnom slučaju odnosila na dobavljače [...], [...] i [...] i to u dijelu dokumentacije koja se odnosi na 11 otkupnih blokova (2 otkupna bloka izdana na ime dobavljačice [...] i 9 otkupnih blokova izdanih na ime dobavljača [...]) te 8 računa izdanih od strane dobavljača [...], kao i utvrđenja koja su proizlazila iz navedenih dokumenata vezano za izvršeni obračun, odnosno plaćanje stranke po predmetnim otkupnim blokovima i računima za isporučeni proizvod pakirani kukuruz šećerac 3/1.

Naime, stranka je 16. listopada 2018. dostavila AZTN-u pisano pojašnjenje u odnosu na način formiranja cijene i cjenike za razdoblje otkupa poljoprivrednih proizvoda od 18. lipnja 2018. do 1. rujna 2018. U navedenom očitovanju, između ostalog, stranka je navela da su kod dobavljača [...] i [...] cijene pakiranog šećerca 3/1 umanjene u odnosu na Cjenik za 0,30 kuna (cijena podloška za pakiranje i folije za omatanje), jer su isti koristili navedena sredstva Glavica.

Radi utvrđenja svih činjenica i nejasnoća vezanih uz naznaku pojmova „naša ambalaža“ i „vlastita ambalaža“ označenih na dostavljenim cjenicima, podataka o tome na koji način su pojedini dobavljači isporučivali robu Glavicama („vlastita ambalaža“ ili „naša ambalaža“), kao i utvrđenja činjenice tko izdaje otkupni blok, dobavljač ili to uslužno za njega čini otkupljivač, AZTN je zatražio od Glavica dodatna pojašnjenja i dokumentaciju dopisom od 7. svibnja 2020.

U očitovanju od 10. lipnja 2020. stranka se očitovala da su dobavljači [...] i [...] isporučivali kukuruz šećerac u kutiji, koja je u vlasništvu stranke na podlošcima, koji su također vlasništvo stranke.

S obzirom na dodatno uočene nejasnoće, a nakon dostave očitovanja stranke od 10. lipnja 2020., vezane uz obračunatu cijenu za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 dobavljačice [...], AZTN je dopisom od 29. lipnja 2020. zatražio stranku pisano pojašnjenje vezano uz diferenciranje cijene u ranije dostavljenim cjenicima u odnosu na proizvod kukuruz šećerac 3/1 na „naša ambalaža“ i „vlastita ambalaža“, odnosno koja se cijena primjenjuje u slučajevima u kojima je kutija u vlasništvu Glavica, a podlošci u vlasništvu dobavljača, a koja u slučajevima kada su i kutija i podlošci u vlasništvu Glavica. Zatražen je, između ostalog, i podatak o tome je li dobavljačica [...] isporučivala Glavicama kukuruz šećerac u vlastitoj ambalaži ili u ambalaži u vlasništvu Glavica, kao i dodatno očitovanje vezano uz konkretne isporuke kukuruza šećerca za dobavljača [...].

Stranka je 10. srpnja 2020. dostavila AZTN-u pisano pojašnjenje iz kojeg u bitnom proizlazi da su kutije za pakiranje kukuruza šećerca vlasništvo Glavica (u cjeniku „naša ambalaža“), a u slučaju kad dobavljač koristi i njihove podloške, kao u slučaju [...] i [...], cijena pakiranog kukuruza šećerca 3/1 umanjuje se u odnosu na cjenik za 0,30 kuna/kom (cijena podloška i folije za umatanje). Stranka je navela da je dobavljačica [...] u sezoni otkupa 2018. isporučivala kukuruz šećerac u kutiji i s podlošcima u vlasništvu Glavica, kao i dobavljač [...].

O navedenom aspektu poslovanja s otkupljivačem iskazivao je svjedok [...] na usmenoj raspravi 21. srpnja 2020., a iz kojeg iskaza proizlazi da s Glavicama ima dugogodišnju poslovnu suradnju temeljem ugovora sklopljenog u pisanom obliku i da on uvijek prodaje otkupljivaču kukuruz šećerac zapakiran na podlošku i da sam izvršava pregled tog kukuruza, a da koristi podloške, foliju i ambalažu za pakiranje podložaka u vlasništvu Glavica te da mu Glavice obračunavaju ambalažu iz cjenika naznačenu u dijelu „naša ambalaža“. Na postavljeno pitanje o tome je li mu poznato je li Cjenik ambalaže objavljen na Oglasnoj ploči otkupnog mjesta, svjedok je odgovorio da nema saznanja o tome, niti se to odnosi na njega obzirom da on ima drugačije ugovoren način ambalažnog pakiranja. Stranka nije imala primjedbi na iskaz navedenog svjedoka, kao ni dodatnih pitanja, već je istaknula da su svi proizvođači upoznati s cijenama ambalaže za tekuću sezonu i da su iste fiksne za cijelu sezonu.

Nakon analize do tada dostavljene dokumentacije i pisanih očitovanja stranke u odnosu na definiranje cijene za slučaj „naša ambalaža“ i „vlastita ambalaža“, posebice u odnosu na pisano pojašnjenje dostavljeno AZTN-u 10. srpnja 2020., AZTN je dopisom od 24. studenoga 2020. zatražio od Glavica dostavu dodatnog pojašnjenja i dokumentaciju iz koje je vidljivo: prema kojim kriterijima se obračunava cijena određena u dijelu „vlastita ambalaža“ odnosno koje uvjete mora dobavljač zadovoljiti kako bi se prilikom isporuke kukuruza šećerca obračunala cijena navedena u dijelu cjenika pod nazivom „vlastita ambalaža“, prema kojim kriterijima se obračunava cijena određena u dijelu „naša ambalaža“ odnosno koje uvjete dobavljač mora zadovoljiti kako bi se prilikom isporuke obračunala cijena navedena u dijelu cjenika pod nazivom „naša ambalaža“, pojašnjenje na temelju kojeg dokumenta se cijena navedena pod nazivom „naša ambalaža“ umanjuje za cijenu podloška, ako dobavljač koristi podloške koji su u vlasništvu Glavica, podatke od koga su Glavice tijekom 2018. kupovale podloške, na temelju koje dokumentacije i po kojoj cijeni te izjašnjenje o tome jesu li za podloške koje su koristili dobavljači, a kojima je cijena pakiranog kukuruza šećerca 3/1 umanjena u odnosu na cjenik za 0,30 kuna/kom, ispostavljali i naplaćivali račune dobavljačima, kao i dostaviti preslike računa ako je to bio slučaj. Glavice su 23. prosinca 2020. dostavile AZTN-u zatraženo očitovanje uz sljedeća pojašnjenja.

U odnosu na zatraženo pojašnjenje o tome prema kojim kriterijima se obračunava cijena u dijelu „vlastita ambalaža“ i „naša ambalaža“, stranka je navela da se u dijelu pod nazivom „vlastita ambalaža“ podrazumijeva nabavna cijena robe, podložak i kutija (kutija je vlasništvo dobavljača) uz dodatnu napomenu da dobavljač mora robu spakirati na svoje podloške i u svoje kutije kako bi se prilikom isporuke kukuruza šećerca obračunala cijena navedena u dijelu cjenika pod nazivom „vlastita ambalaža“.

Pod nazivom „naša ambalaža“ podrazumijeva se nabavna cijena robe, podložak i kutija (kutija je vlasništvo Glavica), a kako bi se prilikom isporuke kukuruza šećerca obračunala cijena navedena u dijelu cjenika pod nazivom „naša ambalaža“, dobavljač mora robu spakirati na svoje podloške, a kutiju dobije od Glavica. Stranka je kao i u očitovanjima od 16. listopada 2018. i 10. srpnja 2020., ponovila da u slučaju kada dobavljač koristi i podloške u vlasništvu Glavica, isti im se ne prodaje već se nabavna cijena umanjuje za 0,30 kuna/kom (cijena podloška i folije za omatanje).

Nadalje, stranka je u predmetnom očitovanju pojasnila na temelju kojeg dokumenta se cijena pod nazivom „naša ambalaža“ umanjuje za cijenu podloška, ako dobavljač koristi podloške koji su u vlasništvu Glavica, navodeći pri tome da se izdavanje ambalaže koja se ne prodaje dobavljaču (podlošci, plastična ambalaža i sl.) vodi na dokumentima VD 280 ULAZA AMBALAŽE i VD 380 IZDAVANJE AMBALAŽE, a isto tako, ukazala je i da su Glavice tijekom 2018. kupovale podloške od društva [...], Zagreb po cijeni od [...] kuna/kom. Stranka je dostavila karticu dobavljača [...] i karticu robe te cjenik ambalaže koji se koristi ukoliko dobavljač nije vratio ambalažu u dogovorenom roku. Isto tako u očitovanju su Glavice navele

da za podloške, koje su koristili dobavljači kukuruza šećerca, tim dobavljačima nisu izdavale račune.

Slijedom navedenog, AZTN ocjenjuje spornom činjenicu da su Glavice prilikom obračuna na izdanim otkupnim blokovima dobavljača [...] i [...] navedenim u točki IV. Obavijesti od 14. travnja 2022. otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje otkupa umanjile za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim otkupnim blokovima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda. Na taj način dobavljači [...] u odnosu na otkupne blokove navedene u točki IV. Obavijesti od 14. travnja 2022. isplaćen je iznos koji je za 1.188,00 kuna manji od iznosa koji bi joj bio isplaćen da je obračun izvršen prema cijeni u cjeniku u dijelu „naša ambalaža“. U odnosu na dobavljača [...] i u odnosu na sve otkupne blokove navedene u točki IV. Obavijesti od 14. travnja 2022. toga dobavljača isplaćen je iznos koji je za 5.311,50 kuna manji od iznosa koji bi dobavljaču bio isplaćen da je obračun izvršen prema cijeni u cjeniku u dijelu „naša ambalaža“.

Bitno je naglasiti i da na samim cjenicima, kao niti u „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. odnosno Ugovorima o otkupu voća i povrća za 2018. godinu nije predviđeno umanjeње cijene određene pod „naša ambalaža“ s osnove korištenja podložaka za pakiranje koje su u vlasništvu Glavica te da nije pojašnjeno što cijena određena pod „naša ambalaža“ podrazumijeva.

Isto tako, tražeći od dobavljača [...] da za isporučeni kukuruz šećerac prilikom obračuna na izdanim računima navedenim u točki V. Obavijesti od 14. travnja 2022., otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjili za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim računima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda. Na taj način je dobavljaču [...] u odnosu na račune navedene u točki V. Obavijesti od 14. travnja 2022. isplaćen iznos koji je za 4.126,50 kuna manji od iznosa koji bi dobavljaču bio isplaćen da je obračun izvršen prema cijeni u cjeniku u dijelu „naša ambalaža“. Budući da je ovaj dobavljač u sustavu PDV-a na taj iznos potrebno je obračunati i PDV.

Navedeno postupanje Glavica predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a.

Nadalje, postupajući na naprijed opisani način Glavice su pri tome propustile za danu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica izdati račun tim dobavljačima u skladu s poreznim propisima, i na izdanim otkupnim blokovima navedenim u točki IV. i računima navedenim u točki V. Obavijesti od 14. travnja 2022., za preuzeti proizvod umanjile otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 prethodno određenu cjenicima za pojedino razdoblje otkupa i to u iznosu od 0,30 kuna/kom što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a.

Navedeno postupanje stranke očitivalo se u činjenici da cijena kukuruza šećerca 3/1 na spornim otkupnim blokovima i računima nije odgovarala onim cijenama koje su bile istaknute na cjenicima za ona razdoblja u kojima je kukuruz šećerac 3/1 ovih dobavljača prodan Glavicama, dok posljedično tomu stranka za pruženu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica kod pakiranja kukuruza šećerca 3/1, nije izdala račun imenovanim dobavljačima u skladu s poreznim propisima.

Odredba članka 11. točke 1. ZNTP-a u odnosu dobavljača i otkuplivača u trgovini poljoprivrednim ili prehrambenim proizvodima utvrđuje kako je nepoštena trgovačka praksa netransparentno umanjene količine i/ili vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete.

Odredbom članka 7. stavka 1. ZNTP-a propisano je kako je za svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i trgovca, odnosno za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok, u skladu s poreznim propisima.

Dakle, činjenica da se pojedini dobavljači slažu s navedenim postupanjem stranke (umanjnjem cijene za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 u iznosu od 0,30 kuna/kom), a po svemu sudeći riječ je o njihovom usmenom dogovoru, jer isto nije određeno ugovornim odredbama sklopljenih Ugovora, „Općim uvjetima poslovanja“ od 1. ožujka 2018. i/ili odredbama „Obavijesti o uvjetima otkupa kukuruza šećerca u 2018. godini“ od 1. lipnja 2018., svakako nije opravdanje da stranka ne izdaje račun dobavljaču za izvršenu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje koji su njeno vlasništvo, a koja usluga je povezana s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s poreznim propisima.

U konkretnim slučajevima (što se odnosi na konkretne otkupne blokove i izdane račune poimence navedenih dobavljača), AZTN ocjenjuje kako umanjene cijene za pružanje usluge korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu stranke samo po sebi nije sporno i ne predstavlja nepoštenu trgovačku praksu. U odredbi članka 7. stavka 3. ZNTP-a zakonodavac je predvidio da se naknade za usluge prema dobavljaču čije ostvarenje ovisi o stvarnom i mjerljivom učinku, trgovca, odnosno otkuplivača i/ili prerađivača, a koje se ne smatraju nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi ne smiju biti izražene na računu dobavljača. U konkretnom slučaju riječ je o situaciji da one ne smiju biti izražene na otkupnim blokovima koje je u ovom slučaju za dobavljače koji nisu porezni obveznici izdao otkuplivač, tj. stranka za dobavljače [...] i [...], dok je u slučaju dobavljača [...], koji je izdavao račune stranci za isporučeni kukuruz šećerac, ta naknada odnosno umanjene cijene, suprotno citiranoj zakonskoj odredbi ZNTP-a izražena na njegovim računima.

Naime, iz same dikcije odredbe članka 7. stavka 1. ZNTP-a proizlazi da usluga povezana s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti prethodno ugovorena te za pruženu uslugu u skladu s ugovorom mora biti izdan račun u skladu s poreznim propisima.

Stoga je AZTN u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrdio da je stranka postupajući na opisani način povrijedila odredbe ZNTP-a iz članka 11. stavka 1. ZNTP-a i članka 7. stavka 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 4. stavkom 2. točkom 6. i točkom 2. ZNTP-a, s obzirom na to da je najprije netransparentno umanjila vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda standardne kvalitete, budući da ne postoji nikakav materijalni dokaz na temelju kojeg je evidentno da je cijena kukuruza šećerca 3/1 koja je otkupljena umanjena zbog pružene usluge korištenja podložaka i folije za umatanje u vlasništvu Glavica, dok je za pruženu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu stranke, a koju praksu u postupanju stranke u svojem iskazu potvrđuje i ispitani svjedok [...], trebao biti izdan zaseban račun.

Stranka je u pisanoj obrani osporavala utvrđenja AZTN-a kojima je utvrđeno netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda koji je predmet isporuke u odnosu na dobavljače [...], [...] i [...] (članak 11. točka 1. ZNTP-a u vezi s odredbom članka 4. stavaka 2. točke 6. ZNTP-a), kao i neizdavanje računa u konkretnim slučajevima za uslugu korištenja podložaka i folije u vlasništvu stranke (članak 4. stavak 2. točka 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a).

Naime, stranka je navela da je AZTN-u tijekom postupka obrazložila kriterije obračunavanja cijene sukladno cjeniku stranke u odnosu na cijenu proizvoda u dijelu „vlastita ambalaža“ i

„naša ambalaža“. Istaknula je da pojedini dobavljači prilikom isporuke robe u ambalaži stranke, temeljem čega bi imali pravo na isplatu cijene koja je u cjeniku stranke utvrđena kao „naša ambalaža“, nisu imali vlastite podloške niti foliju za omatanje robe koja je potrebna kako bi se roba mogla složiti u ambalažu stranke. Sukladno tome, stranka je navedenim dobavljačima omogućila uporabu podložaka i folije za omatanje te im sukladno dogovoru od kupoprodajne cijene odbila nabavnu vrijednost takvog podloška i folije. Navedeno je stranka tijekom ovoga postupka dokumentirala dostavom dokumentacije iz koje proizlazi da je tijekom 2018. takve podloške nabavljala od društva [...]. Stranka je navela i da činjenica da stranka podloške i foliju nije zasebno fakturirala dobavljačima može se okarakterizirati kao knjigovodstveni propust ili prekršaj stranke, ali nikako kao nametanje nepoštenih trgovačkih praksi dobavljačima.

Stranka smatra da je ispravno postupala u konkretnom slučaju, odnosno da je svojim dobavljačima doista isplatila cijenu koja je u tom trenutku za predmetni proizvod u cjeniku bila određena pod „naša ambalaža“, a od koje cijene se automatski sukladno dogovoru oduzeo iznos koji je dobavljač obavezan platiti stranci s osnova isporuke podloška i folije za predmetnu robu pa se stoga predmetna pravna situacija može okarakterizirati jedino kao, s knjigovodstvene strane, nespretno provedena kompenzacija međusobnih potraživanja, a nikako kao netransparentno umanjeње cijene s obzirom na to da do umanjeња stvarno nije niti došlo.

Stranka nadalje ukazuje da AZTN činjenice navedene u točki IV. i V. Obavijesti od 14. travnja 2022. cijeni kao nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavak 2. točka 6. u vezi s člankom 11. točka 1. ZNTP-a (netransparentno umanjeње vrijednosti poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda standardne kvalitete, op.a.) smatrajući da je takvim postupanjem stranke došlo do netransparentnog umanjeња cijena, a da bi zatim u točki VI. Obavijesti od 14. travnja 2022., naveo kako neizdavanje fakture za korištenje podložaka i folije predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi s člankom 7. točkom 1. ZNTP-a. Iz navedenog, a prema mišljenju stranke, AZTN se ne može odlučiti predstavlja li ovakvo ponašanje ugovornih strana netransparentno umanjeње cijene ili provedenu kompenzaciju za koju nije uredno izdana faktura, a da u svakom slučaju to ponašanje ne može predstavljati oboje s obzirom da su ta dva zaključka kontradiktorna. Stranka iznosi stav da ako AZTN doista smatra kako je stranka dobavljačima propustila ispostaviti fakturu za izvršene usluge tada ne može tvrditi da je s te iste činjenične osnove netransparentno dobavljačima umanjila kupoprodajnu cijenu, kao i da je uostalom odredbom članka 4. stavkom 2. točkom 2. ZNTP-a propisana obveza navođenja i specifikacije plaćanja na računu i otkupnom bloku u odnosu na plaćanja otkupljivača prema dobavljaču, a ne u odnosu na obvezu plaćanja podložaka i folije koja bi obveza bila dobavljača prema otkupljivaču.

Navode iz pisane obrane AZTN ne prihvaća kao ispravne i osnovane.

Naime, u bitnom, stranka je navela da se u biti radi o nespretno provedenoj kompenzaciji međusobnih potraživanja ugovornih strana jer je u stvarnosti stranka dobavljačima isplatila cijenu koja je u tom trenutku za predmetni proizvod u cjeniku bila određena pod „naša ambalaža“ od koje se cijene automatski, sukladno dogovoru, oduzeo iznos koji je dobavljač obavezan platiti Glavicama s osnova isporuke podloška i folije za predmetnu robu, dok se u stvarnosti po mišljenju i stavu AZTN-a nikako ne može raditi o kompenzaciji međusobnih potraživanja te ne postoji niti jedan opravdan razlog za postupanje stranke na ovaj način.

Ocjena je AZTN-a da kada do pružanja usluge korištenja podložaka i folije koja je u vlasništvu Glavica i dolazi iz bilo kojeg razloga, ta usluga treba biti transparentno definirana, bilo u pisanom ugovoru i/ili odredbama općih uvjeta poslovanja, uz jasno istaknut cjenik ambalaže. Na ovaj način iskazujući cijenu kukuruza šećerca na otkupnim blokovima i/ili tražeći od dobavljača da na računu naznači cijenu nižu od cijena koje su bile istaknute na cjenicima koji

su važili za pojedina referenta razdoblja otkupa, tj. umanjujući jediničnu cijenu kukuruza šećerca stranka provodi radnju, odnosno praksu, koja za posljedicu ima netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda standardne kvalitete iz članka 11. točke 1. ZNTP-a, propuštajući pri tome izdati račun iz članka 7. stavka 1. ZNTP-a za pruženu uslugu korištenja podložaka i folije koja je u vlasništvu Glavica.

Stranka u jednom dijelu pisane obrane navodi kako je riječ o kompenzaciji, međutim AZTN je mišljenja kako se prijeboj nije dogodio, jer ne postoji račun za pruženu uslugu korištenja podložaka i folije koja je u vlasništvu stranke. Da je bila riječ o prijeboju, to ne bi za sobom povlačilo umanjene jedinične cijene kukuruza šećerca, već bi vrijednost kukuruza šećerca bila stavljena u prijeboj s jasno iskazanom vrijednošću usluge korištenja podložaka i folije koja je u vlasništvu stranke. Dakle, pojednostavljeno rečeno, AZTN je mišljenja kako se poslovni odnos trebao odvijati u uvjetima tzv. izdavanja valjane fakture na puni iznos za preuzetu robu koji se onda pojednostavljeno rečeno treba „susresti“, tj. prebiti s fakturom izdanom na ime pružene usluge korištenja podložaka i folije u vlasništvu Glavica.

Stoga, AZTN i dalje ostaje kod utvrđenja da je stranka postupajući na opisani način povrijedila odredbe ZNTP-a iz članka 11. stavka 1. ZNTP-a i članka 7. stavka 1. ZNTP-a, u vezi s člankom 4. stavkom 2. točkom 2. ZNTP-a, s obzirom na to da je najprije netransparentno umanjila vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda standardne kvalitete budući da ne postoji nikakav materijalni dokaz na temelju kojeg je evidentno da je cijena kukuruza šećerca koji je otkupljen umanjena zbog pružene usluge korištenja podložaka i folije u vlasništvu Glavica, dok je za navedenu pruženu uslugu stranka trebala izdati zaseban račun.

U odnosu na utvrđenu povredu koja se odnosi na izdane otkupne blokove dobavljača [...] i [...] detaljno opisane i navedene u točki I.3. rješenja AZTN je utvrdio trajanje predmetne povrede od dospeljeća prvog otkupnog bloka 21. srpnja 2018. (otkupni blok broj [...] dobavljača [...] od 20. lipnja 2018.), kojim je izvršeno netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda standardne kvalitete, a koja povreda traje i na dan donošenja ovog rješenja, jer još uvijek nije u cijelosti izvršeno plaćanje poljoprivrednog proizvoda - kukuruza šećerca sukladno izdanim otkupnim blokovima na ime navedenih dobavljača i sukladno važećem cjeniku u trenutku otkupa kukuruza šećerca u konkretnom slučaju.

Trajanje povrede detaljno opisane u točki I.4. ovog rješenja u odnosu na izdane otpremnice i račune dobavljača [...] AZTN je utvrdio od 17. kolovoza 2018., odnosno datuma kada je nesporno bilo dospeljeće prvog od navedenih računa ovog dobavljača (račun broj [...] od 13. srpnja 2018., zaprimljen u Glavicama 17. srpnja 2018.), kojim je izvršeno netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda standardne kvalitete, a koja povreda traje i na dan donošenja ovog rješenja, jer do dana donošenja ovoga rješenja nije dostavljen dokaz o tome da je u cijelosti izvršeno plaćanje poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca sukladno predmetnim računima i sukladno važećem cjeniku u trenutku otkupa kukuruza šećerca u konkretnom slučaju.

Zaključno, povreda neizdavanja računa utvrđena u točki I.5. ovog rješenja utvrđena je u trajanju od dana dospeljeća prvog otkupnog bloka 21. srpnja 2021. (dospeljeće prvog otkupnog bloka broj [...] dobavljača [...] od 20. lipnja 2018.), a koja povreda traje i na dan donošenja ovog rješenja.

6.4. Netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda po računu dobavljača [...] vl. obrta [...] broj [...] i [...] broj [...]

Analizom dostavljene financijsko - računovodstvene dokumentacije, posebice cjenika važećih na dan otkupa kukuruza šećerca koji se primjenjivao u trenutku otkupa istog po spornim računima, kao i pisanih očitovanja i pojašnjenja koja je stranka dostavila u spis predmeta podnescima od 10. srpnja 2020. i 23. prosinca 2020., čiji sadržaj i pisana pojašnjenja stranke

su detaljno opisana u prethodnim točkama utvrđenja činjenica i okolnosti, uočene su nejasnoće vezane uz obračunatu i isplaćenu cijenu za otkupljeni kukuruz šećerac kod dobavljača [...], vl. obrta [...] po računu broj [...] i dobavljača [...] po računu broj [...].

Kao bitno, ističe se i da je stranka u iskazu danom na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020. izjavila da se cijena nije nikad korigirala bez pristanka dobavljača, iako se cijene mogu tijekom dana nekoliko puta mijenjati, ali da sve ide na teret otkupljivača, a u odnosu na važenje cjenika stranka je navela da postojeći cjenik prestaje važiti s objavom novog cjenika.

Naime, dobavljač [...], vl. obrta [...] izdao je otpremnicu [...] za isporuku kukuruza šećerca - klip u ljusci 23. lipnja 2018., za što je 23. lipnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena 1,20 kuna/kom dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ i u dijelu „vlastita ambalaža“ određena cijena 1,30 kuna/kom, odnosno cijena na otpremnici i računu umanjena je za 0,10 kuna/kom u odnosu na cijenu određenu cjenikom. Na taj način je dobavljaču isplaćen iznos koji je za 633,00 kune manji od iznosa koji bi bio isplaćen da je cijena obračunata u skladu s cjenikom. Budući da je ovaj dobavljač u sustavu PDV-a na taj iznos potrebno je obračunati i PDV.

Dobavljač [...] izdao je otpremnicu [...] za isporuku kukuruza šećerca 3/1 4. srpnja 2018., za što je 13. srpnja 2018. izdan račun [...], pri čemu je na otpremnici i računu navedena cijena za kukuruz šećerac 3/1 4,10 kuna/kom, dok je cjenikom u dijelu „naša ambalaža“ određena cijena 4,50 kuna/kom, odnosno cijena na otpremnici i računu umanjena je za 0,40 kuna/kom u odnosu na cijenu određenu cjenikom u dijelu „naša ambalaža“. Na taj način je dobavljaču isplaćen iznos koji je za 504,00 kune manji od iznosa koji bi bio isplaćen da je cijena obračunata u skladu s cjenikom. Budući da je ovaj dobavljač u sustavu PDV-a na taj iznos potrebno je obračunati i PDV.

Postupajući na opisani način Glavice su na netransparentan način umanjile vrijednost poljoprivrednih proizvoda – kukuruza šećerca standardne kvalitete, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a.

U pisanoj obrani u odnosu na utvrđeno netransparentno umanjenje kod izvršenih plaćanja po računima dobavljača [...], vl. obrta [...] broj [...] i [...] broj [...] stranka se nije posebno očitovala, niti je isto osporavala.

S obzirom na to da stranka nije osporila ovo utvrđenje, kao niti dostavila dokaz o izvršenoj korekciji pogrešnog obračuna u konkretnom slučaju i isplaćenoj razlici do punog iznosa koji je navedenim dobavljačima trebao biti plaćen s pripadajućim zateznim kamatama AZTN je utvrdio trajanje opisane povrede od dana 24. srpnja 2018., odnosno dospijeca računa dobavljača [...], vl. obrta [...] broj [...], a koja povreda traje i na dan donošenja ovoga rješenja, jer do dana nastanka ovoga rješenja nije dostavljen dokaz o tome da je u cijelosti izvršeno plaćanje poljoprivrednog proizvoda - kukuruza šećerca sukladno izdanim računima i sukladno važećem cjeniku u trenutku otkupa kukuruza šećerca u konkretnom slučaju.

6.5. Rokovi plaćanja

Odredbom članka 11. točkom 9. ZNTP-a nepoštenom trgovačkom praksom u poslovnom odnosu između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača između ostalog određeno je izvršenje roka plaćanja dobavljaču duljeg od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno duljeg od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke.

Na temelju provedenog ispitnog postupka AZTN je utvrdio kako su Glavice postupile protivno odredbi članka 11. točke 9. ZNTP-a, odnosno AZTN je utvrdio kako su Glavice nametnule nepoštenu trgovačku praksu svojim dobavljačima kukuruza šećerca na način da su u rokovima dužim od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda i izdavanja otkupnog bloka odnosno u rokovima dužim od 30 dana od dana zaprimanja računa dobavljačima izvršavale svoje obveze tj. plaćanja po pojedinim otkupnim blokovima i/ili računima, a koja utvrđenja AZTN obrazlaže u nastavku ove Obavijesti o utvrđenom činjeničnom stanju.

U konkretnom slučaju riječ je o poslovnim odnosima između Glavica kao otkuplivača i dobavljača kukuruza šećerca od kojih je 15 dobavljača imalo sklopljene ugovore u pisanom obliku s Glavicama, poimence navedenim u točki 6.2. ovoga rješenja, dok su s 18 dobavljača Glavice poslovale putem otkupnog bloka, na temelju „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018.

U pogledu predmeta ovih obvezno - pravnih odnosa utvrđeno je kako proizvodi dobavljača, konkretno poljoprivredni proizvod - kukuruz šećerac, predstavljaju svježe poljoprivredne i prehrambene proizvode na način kako su isti definirani odredbom članka 2. d) ZNTP-a.

Članak 2. točka d) ZNTP-a definira svježe poljoprivredne i prehrambene proizvode kao proizvode koji su s mikrobiološkog stajališta brzo kvarljivi i/ili neprerađeni proizvodi: meso, riba, osim morske ribe i drugih morskih organizama iz ulova, voće i povrće, jaja, sirovo mlijeko, svježe mlijeko, svježi sirevi, fermentirani mliječni proizvodi, pekarski proizvodi i kolači.

Radi utvrđenja činjenice u koju kategoriju poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda potpada kukuruz šećerac, na zamolbu AZTN-a od 26. rujna 2018., Ministarstvo poljoprivrede se u okviru svoje nadležnosti, dopisom od 9. listopada 2018., očitovalo da kukuruz šećerac spada u kategoriju svježih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te time učinilo nespornim i ovu činjenicu.

AZTN je izvršio uvid u sve naprijed navedene Ugovore i pripadajuće priloge Ugovorima, analitičke kartice dobavljača, sve izdane otkupne blokove, sve račune izdane od strane dobavljača Glavicama za isporučeni poljoprivredni proizvod - kukuruz šećerac, kao i u sve dostavljene potvrde o izvršenom plaćanju dobavljačima.

Odredbom članka 4.1. Ugovora određen je rok plaćanja od 30 dana od dana primitka robe. Nadalje, dobavljač je dužan u roku od 10 (deset) dana dostaviti račun s ispravno navedenim količinama i cijenom isporučenog proizvoda (odredba članka 4.2. Ugovora), a ako dobavljač ne isporuči račun u ugovorenom roku, rok plaćanja teče od isporuke računa (odredba članka 4.3. Ugovora). Odredbom članka 4.1. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. određen je rok plaćanja od 30 dana po prijemu robe uz ispostavljeni otkupni blok kao dokaz o predaji robe.

Postupajući po zahtjevu AZTN-a, stranka je uz podnesak od 16. listopada 2018. dostavila račune/otpremnice te potvrde o plaćanju za sve dobavljače kukuruza šećerca koji posluju u sustavu PDV-a, a kao bitno je istaknula naprijed navedene odredbe članka 4.2. i 4.3. Ugovora i obvezu dobavljača kod dostave računa.

Tako je u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrđeno da su ukupno 2 računa i 40 otkupnih blokova koje su u razdoblju od 20. lipnja 2018. do 8. kolovoza 2018. promatrani dobavljači kukuruza šećerca izdali Glavicama plaćeni dobavljačima u rokovima dužim od zakonom propisanih i ugovoreni 30 dana. U nastavku se navode predmetni otkupni blokovi i računi iz kojih je vidljiv podatak o dobavljaču, broju otkupnog bloka ili računa, novčanom iznosu na koji glasi pojedini otkupni blok ili račun dobavljača izražen u kunama, datumu izdavanja otkupnog bloka ili računa, datumu zaprimanja računa kod Glavica, podatak o datumu izvršenog plaćanja po

svakom otkupnom bloku odnosno podatak o plaćanju svakog pojedinog računa, kao i podatak tj. brojčanu oznaku roka odnosno broja dana u kojem je svaki pojedini otkupni blok ili račun plaćen uz brojčanu oznaku dana prekoračenja plaćanja.

AZTN je analizirao cjelokupnu dokumentaciju, kao i svaki od ispostavljenih otkupnih blokova i uredno dostavljenih računa dobavljača u Glavice, te je u odnosu na svaki pojedinačni otkupni blok odnosno u odnosu na svaki pojedinačni račun dobavljača rok plaćanja utvrđivao od datuma izdavanja otkupnog bloka odnosno od datuma zaprimanja računa utvrđenog iz prijemnog štambilja Glavica do datuma plaćanja (datum izvršenog naloga za plaćanje). Navode stranke o tome da su pojedini dobavljači kasnili s dostavom računa AZTN ne smatra relevantnim u konkretnom slučaju, jer u odnosu na račune koji izdaju sami dobavljači, za razliku od otkupnog bloka koje za dobavljače izdaje stranka, nije bitan datum izdavanja i/ili činjenica da su pojedini dobavljači kasnili s dostavom računa Glavicama, već je bitan podatak o datumu kada su Glavice zaprimile račun, a što je vidljivo iz urudžbenog žiga, pa je od tog datuma i utvrđivan rok plaćanja u odnosu na svaki od izdanih računa dobavljača koji posluju u sustavu PDV-a.

Utvrđeno je sljedeće prekoračenje rokova plaćanja:

- račun broj [...] dobavljača [...] izdan 30. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, koji je stranka zaprimila 10. srpnja 2018. i platila 3. rujna 2018., u roku od 55 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 25 dana;
- račun broj [...] dobavljača [...] izdan 7. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, koji je stranka zaprimila 7. kolovoza 2018. i platila 3. rujna 2018., u roku od 34 dana od dana zaprimanja računa, čime je rok plaćanja prekoračen za 4 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 14. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., u roku od 38 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 8 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 37 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 37 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 7. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 37 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 7 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 2. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., u roku od 35 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 9. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 35 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] 9. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 35 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 24. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 28. kolovoza 2018., u roku od 35 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 6. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 10. rujna 2018., u roku od 35 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 5 dana;

- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 5. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018., u roku od 32 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 2 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 20. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., u roku od 32 dana od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 2 dana;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 29. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 30. srpnja 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 29. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 30. srpnja 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 21. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 21. kolovoza 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan;
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018., u roku od 31 dan od dana izdavanja otkupnog bloka, čime je rok plaćanja prekoračen za 1 dan.

Slijedom navedenog, iz dostavljene ugovorne i financijske dokumentacije, kao i iz svih pisanih pojašnjenja stranke te iskaza svjedoka i stranke saslušanih na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020. AZTN je u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrdio da su plaćanja po naprijed navedenim računima i otkupnim blokovima dobavljača izvršena izvan roka propisanog ZNTP-om, odnosno izvan roka od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke tj. izvan roka od 30 dana od dana zaprimanja računa za predmetnu isporuku, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a.

U odnosu na plaćanje izvan ugovorenih odnosno propisanih rokova plaćanja od 30 dana, u pisanoj obrani stranka opisano utvrđenje u cijelosti osporava, ističući da je AZTN pogrešno primijenio odredbu članka 11. točke 9. ZNTP-a, a kojom odredbom je propisano kako plaćanje svježeg poljoprivrednog proizvoda u roku duljem od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda predstavlja nepoštenu trgovačku praksu. U nastavku navodi da je stranka primila svježi proizvod u trenutku kada mu je dobavljač isporučio ugovorenu količinu tih proizvoda, a

ne u trenutku kada je primio neku od etapa takve isporuke pa stoga stranka smatra da rok plaćanja počinje teći onoga dana kada je pojedini dobavljač obavio zadnju isporuku otkupljivaču. Stranka iznosi i svoje stajalište da to proizlazi iz članka 3. Direktive te da je Direktiva donesena neposredno nakon spornog razdoblja upravo kako bi se razriješile određene nedoumice u smislu primjene ovog zakona. Stranka navodi i da je citiranim člankom Direktive izričito navedeno da rok plaćanja počinje teći od isteka dogovorenog razdoblja isporuke, a s obzirom da direktive predstavljaju zakonodavne akte Europske Unije kojima se utvrđuje cilj koje članice trebaju ostvariti potrebno je odredbu članka 11. točke 9. promatrati kroz smisao članka 3. Direktive. Stoga stranka smatra kako je AZTN tijekom provođenja ovog postupka morao utvrditi trenutak kada je pojedini otkupljivač isporučio svu naručenu robu od kojeg dana bi mogao početi teći rok za plaćanje, a ne od svake pojedine etapne isporuke roba.

Stranka ističe i da je u svakom slučaju bitno dodati da se stranka u svom poslovanju doista trudila ispuniti sve svoje obveze u zakonskom roku što je vidljivo i iz činjenice da su plaćanja spornih otkupnih blokova izvršena s maksimalnim zakašnjenjem od 8 dana, dok se većina tih zakašnjenja odnosi na tek nekoliko dana. Isto tako stranka navodi kako je AZTN utvrdio samo dvije nepravilnosti vezano uz rokove plaćanja po izdanim računima te predlaže u odnosu na ovo utvrđenje AZTN-a provesti po potrebi financijsko-knjigovodstveno vještačenje, a bez posebnog pojašnjenja iz kojeg razloga smatra da je provođenje financijsko-knjigovodstvenog vještačenja potrebno i koje bi se relevantne činjenice utvrdile predloženim dokazom.

Navedena tumačenja i stavovi stranke, a u odnosu na utvrđeno prekoračenje rokova plaćanja u potpunosti su neosnovana i neispravna.

Naime, odredbom članka 7. stavka 1. ZNTP-a propisano je da svaku isporuku poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda u skladu s ugovorom sklopljenim između dobavljača i trgovca ili dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača, odnosno za svaku uslugu povezanu s isporukom poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda mora biti izdan račun ili otkupni blok, u skladu s poreznim propisima. Uz izneseno, tijekom postupka utvrđeno da su za svaku isporuku kukuruza - šećerca izdavani otkupni blokovi odnosno računi, kao financijska isprava na temelju koje je trebalo izvršiti plaćanje, a od kojeg trenutka su počeli teći i rokovi za plaćanje.

Stoga je neosnovanim ocijenjen argument iz pisane obrane stranke da bi tek isporukom ugovorene količine poljoprivrednih proizvoda bio trenutak početka tjeka rokova za plaćanje.

Isto tako, u potpunosti je neosnovano i netemeljeno na zakonu pozivati se na odredbe bilo koje direktive ili zakona koji nisu bili na snazi u vrijeme kada je stranka u sezoni otkupa 2018. pojedinim dobavljačima kukuruza šećerca propustila za preuzetu robu izvršiti plaćanja po izdanim otkupnim blokovima i/ili računima u zakonom predviđenom roku od 30 dana. Predmetna Direktiva donesena je 19. travnja 2019. te su sukladno odredbi članka 13. Direktive države članice do 1. svibnja 2021. bile obvezne donijeti i objaviti zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s Direktivom, dok se oni počinju primjenjivati najkasnije 1. studenoga 2021. Nije sporno da je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom („Narodne novine“, broj 52/21.), koji je usklađen s Direktivom stupio na snagu 1. rujna 2021.

Nakon provedene glavne rasprave te nakon provedenih naknadnih analiza dostavljenih otkupnih blokova, utvrđeno je da je u odnosu na njih 12 dospijeće plaćanja bilo u subotu ili nedjelju, odnosno u neradan dan. Stoga je AZTN u odnosu na navedene otkupne blokove, kao zakonski rok plaćanja, *in favorem* stranci, utvrđivao od dana izdavanja otkupnog bloka do prvog radnog dana iza subote ili nedjelje kada je svaki od pojedinačnih otkupnih blokova dospio na naplatu i kada su Glavice bile u mogućnosti izvršiti plaćanje.

Stoga je AZTN odustao od utvrđenja iz Obavijesti od 14. travnja 2022. o prekoračenom roku plaćanja u odnosu na otkupne blokove dobavljača navedenih u nastavku:

- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 5. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018.,
- otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 5. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 6. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 29. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 30. srpnja 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 29. lipnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 30. srpnja 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljačice [...] izdan 13. srpnja 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 13. kolovoza 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018.,
 - otkupni blok broj [...], dobavljača [...] izdan 3. kolovoza 2018., iznosa [...] kuna, plaćen 3. rujna 2018.

Nakon odustanka od utvrđene povrede ZNTP-a zbog plaćanja izvan propisnog roka od 30 dana, u odnosu na naprijed navedenih 12 otkupnih blokova, a kako je obrazloženo u prethodnom odlomku, nesporno je utvrđeno prekoračenje rokova plaćanja:

a) računi

Dobavljač	Broj računa	Datum izdavanja računa	Datum zaprimanja računa	Datum plaćanja	Rok plaćanja (od dana zaprimanja računa)	Broj dana prekoračenja plaćanja
[...]	[...]	30. lipnja 2018.	10. srpnja 2018.	3. rujna 2018.	55	25
[...]	[...]	7. kolovoza 2018.	7. kolovoza 2018.	10. rujna 2018.	34	4

b) otkupni blokovi

Dobavljač	Broj OB	Iznos OB (kn)	Datum izdavanja OB	Datum plaćanja	Rok plaćanja – od dana izdavanja OB	Broj dana prekoračenja plaćanja
[...]	[...]	[]	14. srpnja 2018.	21. kolovoza 2018.	38	8

[...]	[...]	[...]	7. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	37	7
[...]	[...]	[...]	7. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	37	7
[...]	[...]	[...]	7. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	37	7
[...]	[...]	[...]	2. srpnja 2018.	6. kolovoza 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	9. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	9. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	24. srpnja 2018.	28. kolovoza 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	6. kolovoza 2018.	10. rujna 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	6. kolovoza 2018.	10. rujna 2018.	35	5
[...]	[...]	[...]	3. srpnja 2018.	6. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	3. srpnja 2018.	6. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	10. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	10. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	10. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	25. srpnja 2018.	28. kolovoza 2018.	34	4
[...]	[...]	[...]	20. lipnja 2018.	23. srpnja 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	27. lipnja 2018.	30. srpnja 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	4. srpnja 2018.	6. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	11. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	11. srpnja 2018.	13. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	19. srpnja 2018.	21. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	19. srpnja 2018.	21. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	26. srpnja 2018.	28. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	26. srpnja 2018.	28. kolovoza 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	8. kolovoza 2018.	10. rujna 2018.	33	3
[...]	[...]	[...]	20. srpnja 2018.	21. kolovoza 2018.	32	2
[...]	[...]	[...]	21. srpnja 2018.	21. kolovoza 2018.	31	1

Slijedom svega navedenog i obrazloženog osnovanost utvrđenja AZTN-a, a u odnosu na utvrđeno prekoračenje rokova plaćanja u odnosu na navedena 2 računa i 28 otkupnih blokova, nije dovedeno u pitanje te je nesporno da je stranka u odnosu na navedene dobavljače istima

nametnula nepoštene trgovačke prakse u smislu odredbe članka 4. stavaka 2. točke 6. u vezi s odredbom članka 11. točke 9. ZNTP-a.

Opisana povreda trajala je ukupno 51 dan, i to računajući od prvog sljedećeg dana od dana dospijea prvog otkupnog bloka po kojem nije izvršeno plaćanje u ugovorenom i ZNTP-om propisanom roku od 30 dana (otkupni blok broj [...] dobavljača [...] od 20. lipnja 2018.), dakle od 21. srpnja 2018. do dana plaćanja zadnjeg otkupnog bloka i računa po kojem nije izvršeno plaćanje u ugovorenom i ZNTP-om propisanom roku od 30 dana, dakle do 10. rujna 2018.

6.6. Poslovanje s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...] i [...] bez ugovora sklopljenog u pisanom obliku

Kako je ranije citirano, ugovori između otkupljivača i/ili prerađivača i dobavljača poljoprivrednih proizvoda moraju biti sastavljeni u pisanoj formi i sadržavati odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana, a osobito odredbe iz stavka 5. stavka 1. ZNTP-a, među kojima i odredbu o cijeni proizvoda i/ili načinu njezina određivanja, odnosno izračuna.

Iznimka od obveze sklapanja pisanog ugovora koji mora sadržavati sve bitne sastojke, a kako je određeno odredbom članka 5. stavka 3. ZNTP-a kada primarni proizvođač prihvati narudžbu otkupljivača i/ili prerađivača na temelju njegovih javno objavljenih uvjeta koji su obvezujući i koji se prilažu otkupnom bloku te sadrže sve bitne sastojke, a osobito odredbe o: cijeni proizvoda i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, kvaliteti i vrsti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji se isporučuje otkupljivaču i/ili prerađivaču, uvjetima i rokovima plaćanja isporučenog poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, a rok plaćanja ne može biti dulji od 60 dana od dana primitka poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda koji je predmet isporuke, odnosno ne može biti dulji od 30 dana od dana primitka svježeg proizvoda koji je predmet isporuke, uvjetima i rokovima isporuke poljoprivrednih ili prehrambenih proizvoda koji su predmet ugovora i mjestu isporuke poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda, odnosno ako primarni proizvođač i otkupljivač i/ili prerađivač imaju sklopljen ugovor o zajedničkoj proizvodnji koji sadržava i odredbe iz stavka 1. točka 1. do 6. članka 5. ZNTP-a.

Nakon zaprimanja predstavke, koja je bila i povod za pokretanje ovoga upravnog postupka, dopisom od 10. kolovoza 2018. od Glavica je zatraženo očitovanje na podnesenu predstavku te dostava sve ugovorne i financijsko - računovodstvene dokumentacije koja se odnosi na poslovanje Glavica s dobavljačima kukuruza šećerca u sezoni otkupa 2018. kako bi se moglo utvrditi je li stranka s dobavljačima poslovala u skladu s odredbama članka 5. stavka 1. ili stavka 3. ZNTP-a.

Stranka je dostavila pisano očitovanje 6. rujna 2018., u kojem je između ostalog navela da je sa svim dobavljačima (fizičkim osobama, tvrtkama) koji su u sustavu PDV-a, te posluju putem otpremnice - računa, potpisala Ugovor u pisanom obliku te da su odredbe Ugovora u potpunosti usklađene s odredbama članka 5. stavak 1. ZNTP-a, kao i da Ugovor sadrži sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana (cijene proizvoda, način određivanja cijene, odnosno izračuna cijene, kvalitetu proizvoda i način utvrđivanja iste, uvjete i rokove plaćanja, uvjete i rokove isporuke proizvoda, mjesto isporuke i trajanje Ugovora).

Nadalje je stranka pojasnila da je za sve proizvođače koji posluju putem otkupnog bloka i nisu u sustavu PDV-a objavila na Oglasnoj ploči, koja se nalazi na ulazu u prijemni prostor „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018. koji sadrže sve sastojke Ugovora osim odredbe o trajanju. Također ističe i da su dobavljačima omogućili odredbom članka 1.5. „Općih uvjeta poslovanja“, da mogu preuzeti iste predajom prve robe i prvog otkupnog bloka, uz ispunjen Upitnik - ponuda robe koju žele prodavati Glavicama te da je tu mogućnost iskoristilo 70-ak dobavljača.

Uz navedeno očitovanje dostavljen je popis dobavljača kukuruza šećerca koji su u sezoni otkupa 2018. poslovali s Glavicama putem otkupnog bloka i nisu sustavu PDV-a, a riječ je o 18 dobavljača.

S obzirom na to da je nakon dostave dokumentacije i pisanog očitovanja analizirajući sve navode iz pisanog očitovanja i dokumentacije u korelaciji s podnesenom predstavkom, bilo potrebno dodatno razjasniti i utvrditi sve relevantne činjenice, stranci je upućen 1. listopada 2018. zahtjev za dostavom dodatne dokumentacije i pisanih pojašnjenja kojim je, između ostalog, zatraženo i pisano pojašnjenje vezano uz činjenicu da su za neke od dobavljača koji nisu u sustavu PDV-a dostavljeni „Opći uvjeti poslovanja“, dok za neke nisu (primjerice [...], [...], [...], [...], [...] i [...]), kao i objašnjenje na koji se način odvija poslovanje s dobavljačima koji ne posluju na temelju Ugovora i/ili potpisanih „Općih uvjeta poslovanja“.

Odgovarajući na naprijed opisani upit AZTN-a, stranka je u pisanom očitovanju od 16. listopada 2018. ponovila navode iz svog pisanog očitovanja od 6. rujna 2018., iz kojeg u bitnom proizlazi da je u periodu prilagodbe pokušala u potpunosti uskladiti svoje poslovanje s odredbama ZNTP-a pa su za dobavljače koji posluju putem otkupnog bloka, sukladno članku 5. stavku 3. ZNTP-a izradili „Opće uvjete poslovanja“, te ih javno objavili početkom rada otkupne stanice Korija - Virovitica na Oglasnoj ploči na mjestu otkupa, kao i da je odredbom članka 1.5. „Općih uvjeta poslovanja“ omogućeno svim dobavljačima da prilikom predaje prvog otkupnog bloka mogu uz potpis preuzeti primjerak „Općih uvjeta poslovanja“. Također je navela da je prilikom prve narudžbe, a osobito kod prve predaje robe, sve dobavljače koji posluju putem otkupnog bloka upozorila na „Opće uvjete poslovanja“ otkuplivača koji su istaknuti na Oglasnoj ploči te da bi iste trebali preuzeti uz potpis.

Navedenu mogućnost iskoristilo je otprilike 70 % i više dobavljača iz čega proizlazi da nije bilo razloga, ni namjere da se naprijed navedenim dobavljačima ne uruče „Opći uvjeti poslovanja“.

Naime, stranka pojašnjava da pojedini dobavljači jednostavno nisu htjeli preuzeti „Opće uvjete poslovanja“ uz odgovor da su iste pročitali, da nemaju više proizvoda i sl., a pojedini dobavljači jednostavno nisu imali strpljenja sačekati da se pripreme „Opći uvjeti poslovanja“ za potpis jer je u ljetnom periodu gužva na predaji robe te se za prijem dokumenata čeka i više od 30 minuta.

Stranka je navela da su i s navedenim dobavljačima poslovali na temelju „Općih uvjeta poslovanja“, pritom poštujući rokove plaćanja, način određivanja cijena, kvalitete i način utvrđivanja iste, mjesto isporuke, te ostale točke „Općih uvjeta poslovanja“.

Dakle, iz navoda stranke kako je navedeno u pisanom očitovanju od 6. rujna 2018., a nakon toga i u pisanom očitovanju od 16. listopada 2018., kao i iz materijalne dokumentacije koju je i sama stranka dostavila u spis predmeta nesporno proizlazi da pisani ugovori s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...], [...] i [...] nisu bili sklopljeni. Na ovom mjestu se ističe da u točki I. Obavijesti od 14. travnja 2022. [...] nije naveden kao dobavljač s kojim su Glavice poslovale bez da su mu uz izdan otkupni blok bili priloženi javno objavljeni uvjeti otkuplivača koji su obvezujući, a isto tako nesporno je utvrđeno da ugovor u pisanom obliku s tim dobavljačem nije bio sklopljen, jer je iz dostavljene dokumentacije i pisanih pojašnjenja stranke, iskaza svjedoka [...] i iskaza same stranke na usmenoj raspravi održanoj 21. srpnja 2020. utvrđeno da je stranka cjelokupno zaprimljenu količinu kukuruza šećerca imenovanog dobavljača po potvrdi o „reversu“ broj [...] od 21. srpnja 2018. odbila zaprimiti iz razloga neodgovarajuće kvalitete (neuvjetna roba) pa je posljedično tomu izdani otkupni blok broj [...] od 21. srpnja 2018. storniran temeljem dokumenta Storno otkupnog bloka broj [...] od 21. srpnja 2018.

Iako je stranka navela, a što proizlazi i iz odredbe članka 1.5. „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. da dobavljači prilikom predaje otkupnog bloka mogu od otkuplivača preuzeti uz potpis primjerak „Općih uvjeta poslovanja“ njena je obveza striktno postupanje po kogentnim

odredbama ZNTP-a. Naime, predmetni „Opći uvjeti poslovanja“ morali su uz otkupni blok biti osobno uručeni svakom od dobavljača prilikom otkupa kukuruza šećerca, odnosno priloženi uz otkupni blok, a što je nesporno trebalo učiniti s obzirom na činjenicu da u konkretnim slučajevima nisu bili sklopljeni pisani ugovori.

Odredbe ZNTP-a kao prisilnog propisa kojim se uređuju prava i obveze, između dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača u tom poslovnom odnosu, proklamira transparentnost poslovnih odnosa pa se stoga osim propisane obvezne pisane forme ugovora, s minimumom obveznih odredbi koje takav ugovor mora sadržavati (članak 5. stavak 1. točke 1. do 6. ZNTP-a) propisuje i regulacija svih bitnih pitanja pojedinog poslovnog odnosa, a sve kako bi dobavljač, kao pregovarački slabija strana, unaprijed bio upoznat sa svim aspektima tog odnosa, dakle s pravima i obvezama svake od ugovornih strana. Iznimka od obveze sklapanja pisanog ugovora koji mora sadržavati sve bitne sastojke, određena je odredbom članka 5. stavka 3. ZNTP-a

Slijedom navedenog u Obavijesti od 14. travnja 2022. utvrđeno je da Glavice nisu imale sklopljen pisani ugovor s naprijed navedenim dobavljačima, a da su na ime navedenih dobavljača izdale otkupne blokove za preuzeti kukuruz šećerac, i kojom prilikom predmetnim otkupnim blokovima nisu bili priloženi „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018., čime bi bila ispunjena navedena zakonska pretpostavka, odnosno predviđena iznimka zakonske obveze sklapanja ugovora u pisanom obliku, čime je postupila protivno odredbama članka 5. stavaka 3. i 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a.

U pisanoj obrani, u odnosu na utvrđenje AZTN o tome da je stranka postupala protivno odredbama članka 5. stavak 3. i 1. ZNTP-a, odnosno činjenicu da je stranka propustila uz otkupne blokove izdane na ime dobavljača [...], [...], [...], [...], [...] i [...] priložiti „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a s istima nije imala sklopljen ugovor u pisanom obliku, stranka je istaknula da je navedeno utvrđenje neosnovano, odnosno da je stranka svim svojim dobavljačima uz otkupni blok omogućila preuzimanje „Općih uvjeta poslovanja“ od 1. ožujka 2018. čime je, po njenom mišljenju, u potpunosti postupila sukladno odredbi članka 5. stavka 3. ZNTP-a.

Stranka nadalje ističe da neki od dobavljača stranke, samoinicijativno, iz različitih razloga, nisu uz otkupni blok preuzimali „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018., čije im je preuzimanje stranka omogućila pa navedeno postupanje dobavljača ne može ići na štetu stranke na način da se takvo postupanje dobavljača pripisuje nepoštenoj trgovačkoj praksi stranke.

U nastavku stranka je ponovila već istaknute navode iz pisanih podnesaka iz kojih, u bitnom, proizlazi da je stranka već prilikom prve narudžbe, a posebno kod prve isporuke robe dobavljače upozorila na „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018. koji se nalaze na oglasnoj ploči stranke te ih uputila da su ih dužni preuzeti uz otkupni blok, uz potpis istih. Unatoč navedenom pojedini dobavljači nisu željeli preuzeti predmetne „Opće uvjete poslovanja“ uz izliku da su iste pročitali, da nemaju više proizvoda za otkup ili jednostavno nisu željeli čekati da se isti isprintaju.

Istinitost navoda stranka obrazlaže činjenicom da je u predmet spisa dostavila dokaze o tome da je većina dobavljača svojim potpisom potvrdila uredno preuzimanje „Općih uvjeta poslovanja“ te da je životno nelogično da bi stranka poslovala na način da većini svojih dobavljača s kojima je poslovala uz izdavanje otkupnog bloka uz isti preda i „Opće uvjete poslovanja“, a da svojom voljom to ne učini u odnosu na 6 dobavljača.

Stoga, a prema mišljenju stranke, opisana povreda ni u kojem slučaju ne može predstavljati povredu iz članka 4. stavak 2. točka 6. ZNTP-a, kako to pogrešno zaključuje AZTN. Na

navedene okolnosti stranka je u pisanoj obrani predložila izvođenje dokaza saslušanjem svjedoka dobavljača [...], [...], [...] i [...].

Slijedom opisanih mišljenja i iznijetih stavova stranke, AZTN ističe sljedeće.

Za AZTN nije sporno da su „Opći uvjeti poslovanja“ od 1. ožujka 2018. bili javno objavljeni i da su kao takvi dobavljačima bili dostupni na uvid, ali je sporna činjenica da otkupljivač nije svim dobavljačima od kojih je u sezoni otkupa 2018. uz izdani otkupni blok prilikom preuzimanja kukuruza šećerca priložio i važeće „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a što je nesporno trebalo učiniti s obzirom na činjenicu da u konkretnom slučaju nije bio sklopljen ugovor s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...] i [...]. Navedenu činjenicu ni sam otkupljivač ne osporava već u svojim očitovanjima i pisanoj obrani navodi da je svakom od dobavljača omogućeno preuzimanje „Općih uvjeta poslovanja“, ali da ih dio dobavljača iz raznih razloga nije htio preuzeti iako im je otkupljivač to omogućio.

I na ovom mjestu AZTN ukazuje da odredbe ZNTP-a, kao prisilnog propisa kojim se uređuju prava i obveze, između ostalog dobavljača i otkupljivača i/ili prerađivača u tom poslovnom odnosu, proklamiraju transparentnost poslovnih odnosa pa osim propisane obvezne pisane forme ugovora, s minimumom obveznih odredbi koje takav ugovor mora sadržavati (članak 5. stavak 1. točke 1. do 6. ZNTP-a), postoji obveza regulacije svih bitnih pitanja pojedinog poslovnog odnosa, a sve kako bi dobavljač, kao pregovarački slabija strana, unaprijed bio upoznat sa svim aspektima toga odnosa, dakle s pravima i obvezama svake od ugovornih strana. Dakle, pisani ugovor je pravilo, uz iznimke predviđene odredbom članka 5. stavka 3. ZNTP-a.

Slijedom svega navedenoga i obrazloženoga, nesporno je da Glavice nisu imale sklopljen pisani ugovor s dobavljačima [...], [...], [...], [...], [...] i [...], a da su na ime navedenih dobavljača izdale otkupne blokove za preuzeti kukuruz šećerac, a s obzirom na činjenicu da nije moguće bez sumnje utvrditi da Glavice nisu uz predmetne otkupne blokove tih dobavljača priložile i „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018. postupajući *in favorem* stranci AZTN je odustao od utvrđenja iz Obavijesti od 14. travnja 2022. koje se odnosi na poslovanje s naprijed navedenim dobavljačima protivno odredbama ZNTP-a, odnosno utvrđenja da su u konkretnom slučaju Glavice postupile protivno odredbama članka 5. stavaka 3. i 1. ZNTP-a, što bi predstavljalo nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a.

Naime, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti vezane uz poslovanje s navedenim dobavljačima, a posebice činjenicu da je stranka dostavila dokaz o tome da je većini dobavljača s kojima je poslovala temeljem otkupnog bloka uz izdani otkupni blok priložila i „Opće uvjete poslovanja“ od 1. ožujka 2018., a koji primitak istih su potvrdili svojim potpisom. Isto tako analizom cjelokupne dokumentacije koja se odnosi na poslovanje s navedenih 6 dobavljača AZTN nije utvrdio da bi isti bili stavljeni u nepovoljniji položaj u odnosu na druge dobavljače u smislu lošijih uvjeta otkupa i sl. Također je uzeto u obzir i pojašnjenje stranke da nije životno logično da bi stranka poslovala na način da bi većini dobavljača uz otkupni blok priložila i „Opće uvjete poslovanja“, a da svojom voljom to ne učini u odnosu na 6 navedenih dobavljača pa je u konkretnom slučaju odlučeno *in favorem* stranke.

7. Visina upravno-kaznene mjere

Po okončanju glavne rasprave, u skladu s odredbom članka 19. stavka 6. ZNTP-a, Vijeće odlučuje o postojanju uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere, određuje njezinu visinu, kao i rokove i način njezina izvršenja.

Cilj upravno-kaznenih mjera, koje AZTN utvrđuje i izriče u smislu ZNTP-a je uspostava, osiguranje i zaštita poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom, kažnjavanje počinitelja povreda te odvratanje počinitelja i drugih osoba od povreda ZNTP-a (članak 23. ZNTP-a).

Na temelju odredbi članka 27. ZNTP-a, pri utvrđivanju i izricanju upravno-kaznene mjere, AZTN uzima u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače. Utvrđeni iznos upravno-kaznene mjere se smanjuje ili povećava ovisno o utvrđenim olakotnim i otegotnim okolnostima, uz iznimku koja AZTN-u daje mogućnost dodatnog smanjenja iznosa upravno-kaznene mjere pravnoj ili fizičkoj osobi koja se nalazi u teškoj financijskoj situaciji, ako podnese relevantne dokaze da bi izricanje upravno-kaznene mjere u iznosu kako je to propisano ZNTP-om značajno ugrozilo njezinu ekonomsku održivost i dovelo do značajnog gubitka vrijednosti njezine imovine.

Pritom, olakotnim okolnostima se osobito smatraju dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja prije pokretanja postupka, dostava dokaza o prekidu protupravnog postupanja najkasnije u roku od tri mjeseca od dana pokretanja postupka, kratko trajanje povrede, ali ne dulje od godine dana i dobra suradnja s AZTN-om tijekom vođenja postupka (članak 27. stavak 2. ZNTP-a).

Otegotnim okolnostima smatraju se osobito ponavljanje istog ili drugog postupanja kojima se krše odredbe ZNTP-a nakon dostavljenog rješenja kojim je ranije utvrđena povreda tog zakona i utvrđena i izrečena propisana upravno-kaznena mjera, odbijanje suradnje s AZTN-om ili ometanje AZTN-a tijekom provedbe postupka i uloga poticatelja drugih na povredu ZNTP-a, odnosno sve radnje poduzete radi osiguranja sudjelovanja drugih u povredi (članak 27. stavak 3. ZNTP-a).

Sve opisane povrede okvalificirane su odredbama članka 24. ZNTP-a kao teške povrede ZNTP-a.

U tom smislu, na temelju odredbe:

članka 24. stavka 2. točke 3. ZNTP-a l.1.) za postojanje općih uvjeta poslovanja, koji nisu sadržavali jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, dakle nisu bili sastavljeni u skladu s odredbama članka 5. stavka 3., u vezi s člankom 5. stavkom 1. točkom 1. ZNTP-a te članka 8. stavaka 2. i 3. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 3. ZNTP-a;

članka 24. stavka 2. točke 1. ZNTP-a l.2.) za poslovanje na temelju sklopljenih ugovora, koji nisu sadržavali jasno određenje o cijeni i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene, dakle nisu bili sastavljeni u skladu s odredbom članka 5. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 1. ZNTP-a;

članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a l.3.) za netransparentno umanjeno vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca dobavljačima[...] i [...] za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim otkupnim blokovima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjile za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim otkupnim blokovima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz šećerac „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda,

što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a; l.4.) za netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca tražeći od dobavljača [...] da za isporučeni kukuruz šećerac 3/1 prilikom obračuna na izdanim računima, otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjuje za 0,30 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanim računima niža za 0,30 kuna/kom od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima za 3/1 kukuruz „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a;

- članka 24. stavka 2. točke 2. ZNTP-a l.5.) za uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica kod pakiranja kukuruza šećerca 3/1, a koja usluga nije bila ugovorena s dobavljačima [...], [...] i [...], propustile za danu uslugu korištenja podložaka i folije za omatanje u vlasništvu Glavica izdati račun tim dobavljačima u skladu s poreznim propisima, već je na izdanim otkupnim blokovima navedenim u točki l. 3. ovog rješenja i računima navedenim u točki l. 4. ovog rješenja, za preuzeti proizvod umanjio otkupnu cijenu kukuruza šećerca 3/1 prethodno određenu u cjenicima za pojedino razdoblje otkupa i to u iznosu od 0,30 kuna/kom, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu iz članka 4. stavka 2. točke 2. u vezi članka 7. stavka 1. ZNTP-a;

članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a l.6.) za netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda – kukuruza šećerca standardne kvalitete dobavljačima [...] vl. obrta [...] i [...] za isporučeni kukuruz šećerac, tražeći od navedenih dobavljača da prilikom obračuna na izdanom računu, otkupnu cijenu koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje umanjuje za 0,10 kuna/kom, odnosno 0,40 kuna/kom, na koji način su netransparentno umanjile vrijednost poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda - kukuruza šećerca standardne kvalitete, s obzirom na to da je obračunata i iskazana cijena na izdanom računu niža od cijene kukuruza šećerca naznačene u cjenicima „naša ambalaža“ za pojedino razdoblje otkupa toga proizvoda, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 1. ZNTP-a;

članka 24. stavka 2. točke 6. ZNTP-a l.7.) za izvršavanje plaćanja u rokovima dužim od 30 dana za svježi proizvod, što predstavlja nepoštenu trgovačku praksu u smislu odredbe članka 4. stavka 2. točke 6. ZNTP-a u vezi s člankom 11. točkom 9. ZNTP-a,

moguće je za sve utvrđene povrede izreći upravno-kaznenu mjeru do najviše 3.500.000,00 kuna za pravnu osobu koja je otkupljivač i/ili prerađivač ili trgovac.

Prilikom određivanja visine upravno-kaznene mjere u obzir su uzete utvrđene povrede odredbi ZNTP-a, kao i trajanje tih povreda. Posebno je cijenjena činjenica da su kod prekoračenja plaćanja otkupnih blokova svi otkupni blokovi kod kojih je utvrđeno prekoračenje plaćanja plaćeni s prekoračenjem do maksimalno 8 dana, odnosno činjenica da je 87,51 % tih otkupnih blokova plaćeno s prekoračenjem od 1 do 5 dana. Isto tako cijenjena je činjenica da je dio utvrđenih povreda opisanih u izreci ovoga rješenja bio, a riječ je o utvrđenim povredama pod točkama l.1., l.2 i l.7. izreke ovoga rješenja, kratkog trajanja, kraćeg od godinu dana te dobra suradnja stranke s AZTN-om tijekom vođenja postupka.

Također, cijenjena je izjava dobavljača dana na usmenoj raspravi, a koja se odnosi na korištenje podloška i folije za pakiranje te posljedično umanjivanje otkupnih cijena zbog toga. Iz izjave dobavljača jasno je da i dobavljačima odgovara takav način poslovanja, ali činjenica da su takav način postupanja usmeno dogovorili, a ne sukladno zakonu u pisanom obliku pa stoga takav način poslovanja ne čini te prakse poštenima i slijedno tome dopuštenima.

Slijedom navedenog, iako su utvrđene povrede ZNTP-a u pogledu prekoračenja roka plaćanja, netransparentnog umanjenja vrijednosti poljoprivrednog ili prehrambenog proizvoda umanjnjem otkupne cijene kukuruza šećerca koja je prethodno bila naznačena u cjenicima za pojedino referentno razdoblje za 0,30 kuna/kom, kao i neizdavanja računa za uslugu korištenja podloška i folije za omatanje u vlasništvu Glavica kod pakiranja kukuruza šećerca 3/1 i neugovaranje te usluge s dobavljačima ocijenjeno je da navedeno postupanje nije imalo težih posljedica za dobavljače.

Međutim, neke od utvrđenih povreda traju i na dan donošenja ovoga rješenja, a riječ je o utvrđenim povredama pod točkama 1.3., 1.4, 1.5. i 1.6. izreke ovoga rješenja, a koje povrede nisu otklonjene do dana donošenja rješenja, odnosno stranka nije dostavila dokaz o tome da je u cijelosti izvršeno plaćanje poljoprivrednog proizvoda - kukuruza šećerca sukladno izdanim otkupnim blokovima i računima te sukladno važećem cjeniku u trenutku otkupa kukuruza šećerca, kao ni dokaz o tome da je dobavljačima izdala račun za uslugu korištenja podloška i folije za omatanje u vlasništvu Glavica. Navedeno je u konkretnom slučaju cijenjeno kao otegotna okolnost.

Također, AZTN je izvršio uvid u račun dobiti i gubitka stranke EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o.-a (prije GLAVICE d.o.o.) za 2021. godinu te je utvrđeno da je stranka u toj godini ostvarila ukupne prihode u iznosu od 3.626.333,00 kuna. Uspoređujući ukupne prihode koje je stranka ostvarivala tijekom cjelokupnog vođenja postupka evidentan je pad ukupnih godišnjih prihoda. Stranka je u 2017. (zadnje dostupno GFI u trenutku pokretanja upravnog postupka) ostvarila ukupne prihode u iznosu 7.783.326,00 kuna, u 2018. u iznosu od 8.756.577,00 kuna, 2019. u iznosu 7.782.700,00 kuna te u 2020. u iznosu 7.480.134,00 kuna. Promatrajući navedene iznose prihoda, stranka je u 2021. u odnosu na 2020. imala pad prihoda od 51,52%. Nastavno na navedeno, AZTN je prilikom određivanja iznosa upravno-kaznene mjere uzeo u obzir i pad prihoda stranke.

8. Odluka Vijeća

8.1. Odluka Vijeća o utvrđivanju iskorištavanja značajne pregovaračke snage otkuplivača nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi i trajaniu takvog postupanja

Na temelju odredbi članka 19. stavka 6. i 7. ZNTP-a, a u skladu s ovlastima iz članka 13. stavka 2. i članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, Vijeće je na svojoj 39/2022. sjednici, održanoj 19. listopada 2022., razmatralo cjelokupno utvrđeno činjenično stanje u ovom predmetu te je donijelo odluku da je otkuplivač EUROTEx GLOBAL TRADE d.o.o. iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu nametnuo nepoštene trgovačke prakse u smislu ZNTP-a dobavljačima kukuruza šećerca na način kako je to opisano i navedeno u točki I. točke 1. do 7. izreke ovoga rješenja.

U skladu s navedenim, odlučeno je kao u točki I. izreke ovoga rješenja, dok su odlučni razlozi za donošenje ovakve odluke Vijeća detaljno opisani pod točkom 6., tj. 6.1. do 6.5. obrazloženja ovoga rješenja.

8.2. Zabrana daljnjeg protupravnog postupanja te određivanje mjera, uvjeta i rokova za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi

Sukladno odredbi članka 20. stavka 1. točke 1. ZNTP-a, razvidno je kako je zakonodavac predvidio donošenje rješenja od strane AZTN-a kojim se utvrđuje ne samo iskorištavanje značajne pregovaračke snage otkupljivača i/ili prerađivača i trgovca u odnosu na njihove dobavljače nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi u smislu odredbi članka 3. do 12. ZNTP-a, te se određuje trajanje takvog postupanja i zabranjuje svako daljnje postupanje, već je propisano i određivanje, tj. određivanje mjera, uvjeta i rokova kojima će se otkloniti postupanje navedenih subjekata za koje je prethodno utvrđeno kao postupanje koje je u suprotnosti s odredbama ZNTP-a.

U tom smislu, AZTN je na temelju odluke Vijeća, zabranio EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.-u svako daljnje postupanje, koje je u ovom postupku utvrdio da predstavlja povredu ZNTP-a, kako u odnosu na dobavljače navedene u točki I. izreke ovoga rješenja, tako i u odnosu na sve ostale dobavljače kukuruza šećerca, kao što je odlučeno u točki II. izreke ovoga rješenja.

U svrhu otklanjanja utvrđenih povreda, odnosno nepravilnosti u poslovanju EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.-a s njegovim dobavljačima kukuruza šećerca naloženo je EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.-u da u roku od 2 mjeseca od primitka ovog rješenja dostavi na uvid dokaz o plaćanju razlike manje obračunatog i plaćenog kukuruza šećerca po računu broj [...] od 23. lipnja 2018. dobavljača [...], vl. obrta [...] u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenog kukuruza šećerca smanjena za [...] kune uz pripadajući porez na dodanu vrijednost od 25 % što ukupno iznosi [...] kuna, s zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 24. srpnja 2018. do plaćanja i po računu broj [...] od 13. srpnja 2018. dobavljača [...] u kojem je ukupna vrijednost tada isporučenog kukuruza šećerca smanjena za [...] kune uz pripadajući porez na dodanu vrijednost od 25 % što ukupno iznosi [...] kuna, s zateznim kamatama koje na taj iznos teku od 13. kolovoza 2018. do plaćanja.

Slijedom iznesenoga, EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.-u su određene mjere, uvjeti i rokovi za otklanjanje nepoštenih trgovačkih praksi, kako je AZTN odlučio u točki III. Izreke ovog rješenja.

8.3. Odluka o visini upravno-kaznene mjere

Vijeće je nakon provedenog postupka utvrđivanja uvjeta za izricanje upravno-kaznene mjere u ovom postupku, uzimajući u obzir sve činjenice i okolnosti utvrđene u tom postupku, prije svega težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povrede za dobavljače, utvrdilo osnovni iznos upravno-kaznene mjere u iznosu od 105.000,00 kuna.

Tako utvrđeni osnovni iznos upravno-kaznene mjere smanjen je na temelju utvrđenih olakotnih okolnosti opisanih u točki 7. obrazloženja ovoga rješenja, slijedom čega je Vijeće, u skladu s odredbama članka 24. stavka 2. točke 3., 1., 6. i 2. ZNTP-a, donijelo odluku da se otkupljivaču EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o.-u, izrekne upravno-kaznena mjera u iznosu od 50.000,00 kuna.

Vijeće drži da će se ovakvom upravno-kaznenom mjerom ostvariti cilj izricanja upravno-kaznene mjere ne samo u odnosu na navedenog prerađivača, odnosno odvratanje samog prekršitelja, već i drugih trgovaca, otkupljivača i/ili prerađivača od kršenja odredbi ZNTP-a te istodobno pridonijeti uspostavi, osiguranju i zaštiti poštenih trgovačkih praksi kojima se štite sudionici u lancu opskrbe hranom.

U skladu s iznesenim, odlučeno je kao u točki IV. izreke ovoga rješenja.

8.4. Izvršenje upravno-kaznene mjere

U skladu s odredbom članka 28. stavka 1. i stavka 2. ZNTP-a, upravno-kaznena mjera uplaćuje se po izvrsnosti rješenja AZTN-a ako nije podnesena tužba, odnosno po pravomoćnosti sudske odluke, uračunavajući u iznos upravno-kaznene mjere i zakonske zatezne kamate od dana dostave stranci rješenja AZTN-a do dana plaćanja.

Navedeni iznosi se uplaćuju u korist Državnog proračuna Republike Hrvatske na račun broj: HR1210010051863000160, model HR64, poziv na broj odobrenja: 6092-20833-OIB uplatitelja.

Valja također, ukazati i da AZTN može odobriti plaćanje upravno-kaznene mjere u obrocima, ako stranka podnese takav, razumno obrazloženi zahtjev AZTN-u, u smislu odredbe članka 28. stavka 3. ZNTP-a.

Nakon izvršene uplate obveznik uplate je dužan uplatnicu, kao dokaz o obavljenoj uplati upravno-kaznene mjere, dostaviti AZTN-u žurno, a najkasnije po isteku roka od 15 (petnaest) dana od dana pravomoćnosti rješenja s pozivom na broj KLASA: UP/I 034-03/18-04/026.

Ako stranka u određenom roku ne uplati upravno-kaznenu mjeru, AZTN će o tome obavijestiti Područni ured Porezne uprave Ministarstva financija na čijem je području prebivalište, odnosno sjedište stranke, radi naplate upravno-kaznene mjere prisilnim putem prema propisima o prisilnoj naplati poreza. Upravno-kaznene mjere koje na zahtjev AZTN-a prisilno naplaćuje Porezna uprava Ministarstva financija uplaćuju se izravno u korist državnog proračuna Republike Hrvatske (članak 28. stavak 4. ZNTP-a).

8.5. Objava rješenja

U skladu s odredbama članka 22. ZNTP-a, ovo rješenje će biti objavljeno na mrežnoj stranici AZTN-a, pri čemu će poslovne tajne sadržane u tom rješenju biti izuzete od javne objave kako je odlučeno u točki V. izreke ovog rješenja.

Odredbom članka 2. točka p) ZNTP-a, poslovne tajne definirane su kao poslovne informacije određene općim propisom o zaštiti tržišnog natjecanja pa se slijedno tome primjenjuje odredba članka 53. Zakona o zaštiti tržišnog natjecanja („Narodne novine“, broj 79/09., 80/13. i 41/21.).

Uputa o pravnom lijeku

Protiv ovog rješenja žalba nije dopuštena, ali nezadovoljna stranka može tužbom pokrenuti upravni spor pred nadležnim upravnim sudom u roku od 30 dana od primitka rješenja (članak 20. stavci 3. i 6. ZNTP-a, koji se primjenjuje u skladu s odredbom članka 23. stavka 3. ZID ZNTP-a).

